

TÜRKİYE 23 NİSAN'A HAZIRLANIYOR

İşçinin gür sesi de katıldı

Türk-İş'ten TBMM Başkanı'nın önerisine destek geldi. İşçiler, 23 Nisan saat 21.00'de evlerinden İstiklâl Marşı'nı okuyacak

Türk-İş Genel Başkanı Ergün Atalay, bugün her zamankinden çok birlik ve beraberliğe ihtiyaç duyduğumuzu söyledi. 100 yıl önce TBMM'nin açılışının kuruluşumuzdaki köşe taşlarından biri olduğunu vurgulayan Atalay, "Koşullar bu şekilde kutlamayı gerektirdi. Türk-İş üyesi işçilerin tam kadro bu kutlamalara katılacağına inanıyorum" dedi. 7'de

Her şeyimiz var yeter ki planlayalım

Korona salgınına rağmen üretim devam ediyor. Trakya'da çiftçiler ayçiçeği ekimine başladı.

GÜZEL yurdumuzun güneşi, toprağı, suyu var. Tohumu, damızlık hayvanı, makinesi, araçları var. Altyapı sorunumuz yok. Teknolojiyi kullanabilir durumdayız. Becerikli, sabırlı, kanaatkâr, çalışkan insanlarımızı güvenelim. Elimizdeki bu kaynaklarla asla aç kalmayız. Yeter ki planlama yapalım, hedef gösterelim ve imkân sağlayalım.

CENGİZ ÇAKIR'ın yazısı 7'de

Aydınlık

VATAN
EMEĞİ
NAMUSU

KURULUŞ: 1921

13 NİSAN 2020, PAZARTESİ

2.5 TL

SAVAŞTI, KAZANDI GÖREVE DÖNDÜ

Dr. Alpay Genç... Koronavirüse yakalandı. 28 Mart'ta Aydınlık'tan 'Neleri yenmedik, bunu da yeneriz' demişti. Dedikini yaptı, virüsü yendi, şimdi görevinin başında diğer hastaların mücadelesine yardım ediyor

İLK GÜNDEN 24 SAAT NÖBET

DR. GENÇ'e, 27 Mart'ta Kovid-19 teşhisi kondu. 5 gün hastanede sonra evde tedavi oldu. 16 gün sonra ilk mesaisine önceki sabah acil serviste başlayan Dr. Genç, 24 saat nöbet tuttu. İlk hastaları da koronavirüslülerdi. İlk gününü anlatan doktor, "Geceden kalan Kovid'li bir amcamı servise yatırdık. Acilden hastalık kapam hemşiremiz Yunus'u eve gönderdim. 10. kat'ta kritik hastayı, koruyucularımızı giyip biz devraldık" dedi.

'GÜÇLENEREK ÇIKACAĞIZ'

RİSK altında olduğu için nöbetten sonra evine değil sağlık çalışanlarının kalması için planlanan otele giden Genç, 1 aydır 11 yaşındaki oğlu Efe'yi göremiyor. Bir teyzinin börek yapıp acile göndermesi onu çok etkilemiş. Nâzım'ın şiirinde tanımadığı "Büyük İnsanlık"a selam gönderen Genç, halkın desteğinin sağlık çalışanlarına moral verdiğini belirtti ve ekledi: "Biz buradan güçlenerek çıkacağız." **HABERİ 8'de**

Dr. Genç, "Kimse bizi bireyciliğin tavan yaptığı Avrupa ile karıştırmasin" demişti.

Otomotiv işçileri sağlık için üretiyor

RECEP ERÇİN'in haberi 6'da

Sahte hesaplardan kampanya yürütülüyor

ÖZLEM KONUR USTA'nın haberi 9'da

MERHABA KAMUCULUK -20-

İki dünya var

Sözüm el gün için değil
Sevenlere bir söz yeter
Sevdiğimi söylemezsem
Sevmek derdi beni boğar

Taş yürekte ne biter
Dilinden ağız tüter
Nice yumşak söylese
Sözü savaşa benzer

DOĞU PERİNÇEK'in yazısı 8'de

UTKU ÇAKIRÖZER:

Basına can suyu verilmeli

CHP'nin gazeteci kökenli milletvekili Çakırözer, sokağa çıkma yasağının gazete dağıtıcılarının kapsam dışında tutulmasını ve bayilerin açık kalmasını istedi. **10'da**

Pusudalar

DÜNYANIN mafyalaşmış sermayesi koronavirüs salgınına bile sömürü için kullanıyor. Jim O'Neill, İngiliz istihbaratına yakın. Chatham House'un Konsey Başkanı. O'Neill, "Gelişmekte olan piyasalarda yatırım yapmak için doğru zaman. Türkiye de buna dahil" diyor. Firmalarımız, kelepir fiyatına tabanca fon ve firmaların eline geçebilir. Dikkat!

İSMET ÖZÇELİK'in yazısı 10'da

Daha önce ilan edilmeliydi

OKTAY EKŞİ yorumluyor SAYFA 2

Sadakat mesajı gibi...

Pes doğrusu

İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, eski İngiliz Büyükelçisi Richard Moore ile bir vatandaşımızın sosyal medya tartışmasına dahil oldu. İmamoğlu, vatandaşımızı 'organize kötülükle' suçladı

TÜRKİYE'NİN yardımı için teşekkür eden Moore, "Sinsi ve iki yüzlüsünüz" diyen vatandaşımızı, Türkçe mesajla "komplocu" olmakla suçladı. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı İmamoğlu ise İngilizce mesaj yazarak "Organize kötülük her yerdedir" dedi. **10'da**

'ENGEL-SİZ' KÖŞEMİZDE BU HAFTA:

Annemin Odası

BÜLENT İNCE'nin yazısı 4'te

Yasak bitti

30 BÜYÜKŞEHİR ve Zonguldak'ta başlayan 48 saatlik yasak, bugün sona erdi. İşçileri Bakanlığı, toplam 63 milyon 640 bin vatandaşın evde kaldığını, yasağa uymayan 18 bin 770 kişiye ceza kesildiğini açıkladı. Bakan Süleyman Soylu'da eleştirileri kabul ettiğini söyledi. **9'da**

YA İSTİKLÂL YA ÖLÜM DİZİSİ-7

Vatan Partisi Öncü Gençlik Genel Sekreteri Ferdi Tarhan:

Strateji ve taktik dersi

Bu hikaye 66 yıl önce başladı...

...devamı en arka sayfada.

YILDIRIM KOÇ
Efsanelerle mücadele moral mi bozuyor?

MELİH BAŞ
Korona krizi ve sahaf ekonomisi

SEYYİT NEZİR
İnsanlığı susta durdurmak

ALİ RIZA TAŞDELEN
Neoliberal liderlere gelecekte yer yok

Kovid-19 AB'de deprem etkisi yaptı

European Union
Civil Protection

Ulus devletlerin ve milliyetçiliğin yükselişi Kovid-19 sonrası dönemde görülecektir. AB içinde yoğun tartışmalar olacaktır, bu tartışmaların AB'nin varlığı ve geleceği konularını da kapsamaması kaçınılmaz

PROF. DR. İLHAN EGE

Mersin Üniversitesi

AVRUPA Birliği Türkiye Delegasyonu'nun web sayfasına girildiğinde, "Avrupa Birliği (AB) nedir?" sorusuna verilen cevapta şu ifadeler yer verildiği görülmektedir: "Avrupa Birliği (AB), demokratik Avrupa ülkelerinden oluşan, vatandaşlarının hayatını iyileştirmek ve daha iyi bir dünya yaratmak için çalışan bir ailedir. Aynı zamanda AB, hem büyük bir ticari güç hem de çevre koruma ve kalkınma yardımları gibi alanlarda bir dünya lideri haline geldi. Bu yüzden Avrupa Birliği'nin altıdan yirmi sekiz ülkeye kadar genişlemiş olması ve daha birçok ülkenin üyelik için sırada olması şaşılmaması gereken bir şeydir. Avrupa Birliği başarılarını olağandışı bir şekilde çalışmasına borçludur. Avrupa Birliği olağandışıdır çünkü ne Birleşik Devletler gibi bir federasyon ne de Birleşmiş Milletler'e benzer hükümetler arasında bir işbirliği organizasyonudur. Avrupa Birliği aslında benzersizdir. AB'yi oluşturan Üye Ülkeler bağımsız, egemen milletler olarak kalırlar fakat egemenliklerini, dünyada tek tek sahip olamayacakları gücü ve etkiyi kazanmak için bir araya getirirler" yazıldığı görülmektedir. Peki Avrupa Birliği ülkelerinde Kovid-19 Pandemisi ile ilgili AB nasıl "işbirliği organizasyonu" olmuş ve "vatandaşlarının hayatını iyileştirmiş" inceleyelim.

Kovid-19 pandemisi, AB'de ilk olarak İtalya'da başlamış ve pandeminin merkezi İtalya olmuştur. Daha sonra Avrupa kıtasında İtalya'yı, İspanya, Fransa, İngiltere ve Almanya gibi ülkeler takip etmiştir. İtalya ve İspanya'nın pandemi ile ilgili yardım taleplerine diğer Avrupa Birliği ülkeleri kayıtsız kalmışlardır. İtalya hükümeti ve halkı kendilerine desteğin olmaması veya çok geç kalmasından hayal kırıklığına uğramıştır.

Avrupa Parlamentosu Sosyal Demokratlar Grubu üyesi Elisabetta Gualmini DW'ye yaptığı açıklamada, "Pandeminin başlangıcında AB'nin geç kalan ve yavaş tepkisi bizi oldukça hayal kırıklığına uğrattı" diyerek bu hayal kırıklığını vurgulamıştır.

'AB'NİN VİZYONU YETERSİZ KALDI'

İtalya Başbakanı Giuseppe Conte'de yine AB'nin yeterli dayanışmayı gösterip göstermediği konusunda şu görüşleri paylaştı: "... Pandemi, herkesi etkileyen olağanüstü bir simetrik şoktur. Bu nedenle, olağanüstü enstrümanlar kullanan güçlü ve müşterek bir reaksiyonla cevap vermek gerekir. Ancak bazı AB ülkeleri eski yaklaşımlarla politika yürütüyorlar. Bu kriz için yetersiz bir vizyondur... Avrupa'yı kalbinde hisseden herkes bu davayı desteklemelidir. AB bu tarihsel durumdaki rolünü yerine getirmese, vatandaşlar buna daha fazla güvenecekler mi yoksa kalıcı olarak güvenlerini mi kaybedecekler? Risk açıktır. Geri dönüşüm noktası varılmak üzeredir. Açık olarak uyarıyorum, eğer AB görevini yerine getirmese, İtalya'da olduğu kadar İspanya'da ve başka ülkelerde de milliyetçi eğilimler ve Anti-Avrupacılık akımı çok daha güçlenecektir. Böyle giderse Avrupa kaybedecek. Şimdi harekete geçme ve so-

rumluluk zamanı. Sonra hesaplar ve eleştiri yapmaya sıra gelecektir." (<https://www.aydinlik.com.tr/haber/conte-den-ab-ye-geri-donulmez-noktaya-gidiyoruz-204333>).

Bu pandemi sürecinde AB'de her ülke kendini düşünmüş ve AB olarak ortak kararlar alınmadan kendi kararlarını bağımsız olarak almışlardır. Örneğin Almanya, kendi ihtiyacını karşılamak için tıbbi araç ve malzemelerin ihracatını mart ayı başında yasaklamıştır. Bu yasak, İtalya tarafından ısmarlanan koruyucu maskelerin gönderilmemesine de yol açmıştır. Ancak 12 Mart'ta bu konuda yeniden düzenleme yaparak, AB ülkelerine ihracatı serbest bırakmıştı. Tıbbi malzeme gönderen Almanya'nın yardımları ise bu nedenle çok gecikti. Bu konuda Belçikalı düşünce kuruluşu Egmont Uluslararası İlişkiler Kraliyet Enstitüsü Müdürü Sven Biscop, "Bu olay çok kötü bir örnek. Bir krizde her ülkenin önce kendini düşündüğünü gösteriyor." diyerek durumun vahametini vurgulamıştır.

Sırbistan Cumhurbaşkanı Aleksander Vucic, "AB kriz anında bize yardım etmedi. Sırp parasının bir değeri olmadığını gördük" diyerek yine benzer bir tepki de bulunmuştur.

En ağır tepkilerden birisini ise Bulgaristan Başbakan Yardımcısı ve Savunma Bakanı Krasimir Karakaşanov yapmıştır. Karakaşanov, Epicentr adlı haber sitesine verdiği özel söyleşide, "Büyük devletler sınırlarını kapattı, Avrupa dayanışması fikri nereye gitti" adlı soruya, "Avrupa'da vatandaşların yararına çalışan tek kurumun pahalı Avrupa bürokrasisinin değil, ulus devletin kendisi olduğu ortaya çıktı. Avrupa bürokrasisi, ulus devletleri yok etmek için direktifler yayımlayarak eşçinsel evliliklerle meşguldü. Şimdiye kadar Avrupa'dan tek maske almadık. Türkiye ve Çin'den geldi. Korona virüsün kendilerine AB elitinin tamamen yapay olduğunu ve Avrupa'da lider olmadığını gösterdiğini, Avrupa bürokrasisinin ulus devletlere değil, belirli çevrelerin çıkarlarına hizmet ettiğini" belirtti.

YARDIMDA BÖLÜNDÜLER

AB ve Batı, İtalya ve İspanya gibi pandemiden en fazla etkilenen AB ülkelerine yardım etmez iken Çin, İtalya'ya destek verebilmek için 37 doktor grubu ve 20 ton sağlık ekipmanı gönderdi. Ayrıca Rusya, Vietnam tıbbi malzeme, Küba ise doktor gönderdi. Türkiye'de, İtalya, İspanya, İngiltere, Bulgaristan, Kuzey Makedonya, Karadağ, Sırbistan, Bosna Hersek ve Kosova için maske, tulum ve tani kiti gibi yardımları yaptı.

Kovid-19 ile ilgili yardımlar için Euro para birimini kullanan AB üyesi ülkelerin Maliye Bakanları birçok kez toplandılar. En son 8 Nisan 2020 tarihinde video konferans yöntemiyle 16 saat süren bir toplantı yapıldı ama anlaşma sağlanamadılar. Toplantıda, Kovid-19 salgını nedeniyle birlik ülkelerinde istihdamı korumak için 100 milyar Euro'luk yeni ücret destek programı kurulması, Avrupa Yatırım Bankası'nın (EIB) şirketlere 200 milyar Euro'luk kredi garantisi sağlaması, Euro Bölgesi ülkelerine mali destek sağlamak için kurulan Avrupa İstikrar Mekanizması'nın (ESM) ülkelere 240 milyar Euro'luk kaynak aktarması ile koronavirüs salgınının

neden olduğu zararı gidermek için uygulanan politikaların finansmanı için ortak borç enstrümanı (coronabono) kurulması gibi çeşitli başlıklar ele alındı. Kovid-19 krizinden en fazla etkilenen AB ülkeleri İtalya ve İspanya ortak borçlanma sistemi kurulmasını istiyor. Hollanda, İsviçre, Danimarka ve Avusturya, Kovid-19 krizinden ekonomisi en çok etkilenen İtalya ve İspanya'ya yapılması planlanan yardım şartlarına karşı çıktı.

Fransız Maliye Bakanı Le Maire toplantı sonucunda uzlaşma gerçekleşmeyince, AB'li mevkidaşlarına seslenerek, "Hergün yüzlerce, binlerce ölü saymamıza rağmen, Maliye Bakanları kelimeler ve sıfatlarla oynuyorlar. Bu durum Maliye Bakanları için, Avrupa için, Euro grubu için bir utanç kaynağı. Krizin ciddiyeti konusunda ortak bir anlayışa sahip olmalı ve güçlü bir ortak tepki vermeliyiz. Bu sorunun üstesinden gelemesek, önce piyasalar, sonra kendi halklarımız, sonra da diğer ülkeler tarafından yargılanacağız. Avrupa'nın ve Euro'nun geleceği söz konusu" diye konuştu.

Fransız Le Figaro gazetesinin haberine göre ise Maliye bakanlarından bir tanesi, "Bugün bir uzlaşma çıkacağından emin değilim. Topu liderlere atacaklar. Bu belki biraz zaman kazanılmasına yardımcı olur, ama sorunu çözmez" diye olumsuz düşüncesini açıklamıştır.

Maliye Bakanları, konu ile ilgili 9 Nisan 2020 tarihinde tekrar toplandılar. Avusturya, Finlandiya, Almanya ve Hol-

landa'nın ekstra koşullar talep etmesine rağmen İtalya, İspanya ve Fransa gibi yardım talep eden ülkelerin dediği oldu ve AB ülkeleri korona virüsün kaynaklanan ekonomik zararlarını kapatmak adına 500 milyar Euro'luk bir yardım bütçesinde anlaştılar. Kredi limitine erişim için tek gereklilik ise, ülkenin bu fonları Covid-19 nedeniyle doğrudan ve dolaylı sağlık hizmetleri, tedavi ve önleme ile ilgili maliyetlerin yerel finansmanını desteklemek için kullanmayı taahhüt etmesi olacaktır. Fakat Almanya'nın karşı çıktığı Korona tahvilleri üzerinde bir anlaşma ise sağlanamadı. Sürekli bir kalkınma fonu oluşturulması gerekliliği görüşmekle birlikte bu fonun finansmanı konusu netleşmeyen bir konu olmuştur. Avrupa Birliği mevcut krizi geçici ve kısa vadeli bir şekilde çözmekle birlikte, Kovid-19 krizi neticesinde meydana çıkan yapısal sorunlar ise çözülememiştir.

Kovid-19 pandemisi ile zarar gören küreselleşme, Avrupa Birliği vatandaşlığı, üyeliği ve kimliği gibi kavramlar neticesinde Avrupa Birliği'nde ve dünyada ulus devletlerin ve milliyetçiliğin yükselişi Kovid-19 sonrası dönemde görülecektir. AB içinde yoğun tartışmalar olacaktır, bu tartışmalar AB'nin varlığı ve geleceği konularını da kapsayacaktır. Ne yazık ki Kovid-19 krizinde AB iyi bir sınav vermemiştir. AB bu krizde başarısız oldu da, Dünya Sağlık Örgütü, BM, NATO ve diğer uluslararası kuruluşlar mı başarılı oldu?

EFSANE HOCA

(Prof.Dr. Cemil Taşcıoğlu Hocama)

Sayın Profesörüm, idolüsün gençlerin Yerin asla dolmaz, diyor öğrencilerin Tüm Tıp dünyası senden, övgüyle söz ediyor O yüzden herkes sana, "Efsane Hoca" diyor

Hoşgörülü, sevecen, dürüst, saygın, çalışkan Minnetle bahsediyor, tüm hastaların her an, Unutulmamak ne hoş, ne güzel iz bırakmak Kaç insana nasiptir, böyle güzel anılmak

Taşcıoğlu'nun dersi varsa hepsi koşarlar Öğrencileri hemen, amfiyi doldururlar Bilirler ki, hocadan, öğrenecek çok şey var Nur içinde yat hocam, kalbimizde yerin var

Yaptığın hizmetlerle, zaten gönlümüzdesin, Rabbim rahmet eylesin, cennetinde yer versin Kabrin nur ile dolsun, Hocam, ruhun şad olsun Biz ki senden razıydık, Allah da razı olsun

SÜLEYMAN KINIK, AYDIN

Oktay Ekşi'yle

3 SORU CEVAP

Halk yasağa büyük çapta uydu

MUSTAFA İLKER YÜCEL

1 SOKAĞA çıkma yasağının ilan saati tartışma konusu oldu. Bakan Soylu "Marketlerin kapalı olması gereken saatte ilan ettik, iki saatlik hareketliliği öngöremedim, eleştirileri kabul ediyorum. Hareketlilik 250-300 bin kişiyle sınırlı kaldı" dedi. Sizce hangi saatte ilan edilmeliydi. İçişleri Bakanının açıklamalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bir ayı aşkın bir süredir başta bilim insanları olmak üzere muhalif partilerin liderleri, aydınlar, gazeteciler ve TV'lere konuşan sokaktaki halk, hükümetin (o fiilen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan anlamına geliyor) mümkünse tüm Türkiye'de sokağa çıkma yasağı ilan etmesi için çağında bulunduğu görüyoruz. Ama Türkiye'yi yöneten irade, bir türlü o noktaya gelmedi, gelmedi. Onun yerine önce 31 ilde yaşayanlara sınırlı kayıtlar kondu ve en sonunda da hiç kimse beklemeyen son cuma akşamı akşam saat 22.00'de "İçişleri Bakanı, hafta sonunda (cumartesi ve pazar günleri) 31 ilde sokağa çıkma yasağı ilan etti."

Aslında Türkiye'de "hukuk" kalmış olsaydı, bu talimatı hiç kimse dinlemeyebilirdi ve herkes sokakları doldurabilirdi. Ama "hukuksuzluk" genlerimize o kadar işlemiş olmalı ki, İçişleri Bakanının Anayasa'ya ve yürürlükteki yasalara aykırı şekilde verdiği bu talimata halkımız büyük çapta uydu.

'HUKUKSUZ' İTİRAZI

Yasağın ilan edildiği akşam tesadüfen Halk TV'de Halk Sağlığı Uzmanı Prof. Dr. Ahmet Saltık' dinledim. İçişleri Bakanının "yasağı" ilan eden genelgesinin yasal dayanağı olan 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 27 ve 72'nci maddelerinin bu tür önlemleri almaya izin verdiğini ancak bu izni bir bakanın tek başına veremeyeceğini, 309'uncu madde gereğince "Bakanlar Kurulu'nun" bu yetkiyi kullanabileceğini bildirdi. O nedenle İçişleri Bakanı kendisine ait olmayan bir hakkı, "yetki gaspı" yaparak kullandığını söyledi.

Prof. Dr. Süheyl Batum da aynı hukuksuzluğa Anayasa açısından değinecek, Anayasa'nın 127'nci maddesinde "Merkezi idarenin, kanunda belirtilen usul ve esaslar dairesinde idari vesayet yetkisine sahip olduğunu" anımsatarak, "Sayın İçişleri Bakanı Anayasa'nın 127'inci maddesini hiç görmemiş" dedi.

İçişleri Bakanı "yasalara" değil Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ağzına bakarak işlerini yürüttüğü için doğrusu orada bir sürpriz yoktu.

Böyle bir olaya 6/7 Eylül 1955 tarihinde meşhur İstanbul yağması yaşanırken de tanık olmuştuk. O akşam trenle İstanbul'dan Ankara'ya hareket eden Cumhurbaşkanı Celâl Bayar'ın "Sıkıyönetim ilan ettiği" önce radyodan kamuoyuna duyurulmuş fakat bu yetkinin Cumhurbaşkanı değil Bakanlar Kurulu'na ait olduğu fark edilince hemen ardından Bakanlar Kurulu kararıyla yeni bir "Sıkıyönetim" kararı açıklanmıştı.

Tüm anlattıklarım Türkiye'nin bu yönetim kadrosu tarafından nasıl "perişan" şekilde yönetildiğinin kanıtlarıdır. Nitekim Türkiye'de egemenlik "millet" değil "acemiliğe, bilgisizliğe ve keyfiliğe" aittir. Acemilik, bilgisizlik ve keyfilik o kadar egemendir ki, iki hafta öncesinden talep edilen "sokağa çıkma yasağı" bir gün gerekli olursa ne gibi önlemler alınmalı (örneğin Belediyelere ne zaman haber verilmeli?) sorusuna bile verilecek yanıt düşünülmemiş.

Yazık, diyorum ve zaman zaman gerçekten acıyorum bu millete!

2 SAĞLIK Bakanı Koca yoğun bakım hasta sayımızın ilk kez azaldığını duyurdu. Mücadelenin genel seyrini nasıl görüyorsunuz?

Ben konunun uzmanı veya doktor değilim. Herkes gibi olanı biteni televizyonlardan izlemeye çalışıyorum. Televizyonların çoğu siyasi iktidarı borazanı haline geldiği için doğruları öğrenmek için özellikle Halk TV, Ulusal TV ve Tele1 TV'ye, HaberTürk TV'ye ve bir de yabancı kanallardan BBC-World'e, France 24'a, DW English'e ve Al Jazeera English'e bakıyorum. Ancak onlardan aldığım bilgilerin "mücadelenin seyri hakkında sağlıklı bir yorum yapma" hakkını bana verdiğini düşünmüyorum.

3 TBMM Başkanı Mustafa Şentop 23 Nisan'da evlerimizden, balkonlarımızdan İstiklal marşı'nı okuma çağrısı yaptı. Ak Parti, MHP, Vatan Partisi, CHP ve İyi Parti yöneticileri destek verdi. Çağrı toplum geneline ulaşır mı? Ulaşması için neler yapılmalı?

Türkiye'nin içinde bulunduğu koşulların TBMM'nin kuruluşunu gönlümüzün istediği şekilde ve coşkuyla kutlamaya izin vermediği açıktır. Ama onun yerine TBMM Başkanı Şentop'un önerdiği şekil mi doğrudur, başka bir doğru şekil var mıdır, itiraz edeyim ki, sağlıklı bir yanıt veremiyorum.

Üç enstrüman çalabilen görme engelli Şevval Koç, yarışmadan kazandığı ödülünü, koronavirüs nedeniyle alamadı. Evden mini konserler veren Koç, yaştlarını mutlu etmek istediğini söyleyerek, evde kalın çağrısı yaptı

Görme engelli Şevval akranlarına umut oldu

PİYANO, gitar ve kanundaki yeteneğiyle Engelsiz Sanat Ödülleri'nde "Yılın Müzik Sanatçısı" seçilen 15 yaşındaki görme engelli Şevval Koç, koronavirüs salgını sebebiyle ödülünü henüz alamadı. Koç, 3 enstrümanla evden verdiği mini konserlerle akranlarına umut aşıyor.

Ankara Güzel Sanatlar Lisesi 9. sınıf öğrencisi Şevval Koç, doğuştan görme engeliyle dünyaya geldi. Çevresini çok az görebilen Koç, ailesinin de desteğiyle sosyal hayatın içinde aktif bir çocuk olarak yetiştii, hem spor hem de sanatta dikkat çekici başarılarına imza attı.

Geçen sene Türkiye Görme Engelliler Atletizm Şampiyonası'nda Türkiye 3'üncüsü olan ve aynı zamanda tekvando ile uğraşan Koç, müzik yolculuğuna 2016'da Yön Sanat Atölyesi'nde başladı.

ÜÇ ENSTRÜMAN ÇALIYOR

Kanun, gitar ve piyanodaki yeteneğiyle güzel sanatlar lisesinde öğrenim görme hakkını elde eden Koç, müziğin hayatının bir parçası olduğunu vurgulayarak, "Ödül aldığımı öğrendiğimde hem çok sevindim hem de kendimle gurur duydum. Kendime müziği asla bırakmaya çağıma söz verdim" diye konuştu.

Koç, karantina sürecinde enstrüman çalmanın kendisine ilaç gibi geldiğini vurgulayarak, sözlerini şöyle sürdürdü: "Mutsuz olduğumda müzikle rahatlarım, mutlu olduğumda yine müziğe yönelirim. O benim vazgeçilmez bir parçam. Evde kaldığım süreyi de kendimi müzikte geliştirerek değerlendiriyorum. Zaman zaman mini konserlerle çevreme de olumlu duygular aşılamaya çalışıyorum. Aynı zamanda bol bol spor yapıyorum, resimle uğraşıyorum. Arkadaşlarıma da tavsiyem; evde geçirdikleri zamanı verimli kullanmaya çalışsınlar. Yeteneklerine yönelsinler, bol bol kitap okusunlar."

Onu eve kapatmadık

ŞEVVAL'in ev hanımı olan annesi Nazire Koç, "Biz her zaman 'asla pes etme' dedik. Kızımızı hiç eve kapatmadık, hep sosyal hayatın içinde tuttuk, teşvik ettik, devamlı mücadele ettik. Evladımızla gurur duyuyoruz. Özel çocuklarımız her zorluğun üstesinden gelebilir, yeter ki fırsat verilsin. Bütün ailelere de bunu öneririz, azimli, kararlı oldukça hiçbir engel karşısında duramaz" dedi. Bu noktada eğitimin de vazgeçilmez olduğunun altını çizen Koç, anne babanın da eğitim sürecini mutlaka desteklemesi gerek-

tiğini ifade etti. Koç, her zaman yanlarında olan eğitimcilere de teşekkürlerini iletti.

ONLARI ÖZGÜR BIRAKIN

Asker olan baba Süleyman Koç da duygularını "Aslına bakarsınız engel çocuklar değil dışarıdaki kişiler. Fakat aileler de farkında olmadan, 'yapamaz veya başına bir şey gelir' korkusuyla engelli çocuklarını izole ediyor. Tam tersine çocuklar özgür bırakıldığında, teşvik edildiğinde her zaman daha iyiye gidiyorlar" sözleriyle dile getirdi.

İLKOKUL ÖĞRENCİLERİ

ATIKLARI DÖNÜŞTÜRÜYOR

KORONAVİRÜS tedbirleri nedeniyle evde kalan 7-11 yaş aralığındaki ilkököl öğrencileri, Ankara ve Konya'da iki sınıf öğretmeninin hayata geçirdiği "Eğlenceli Atölyem" projesi ile atık malzemeleri geri dönüştürüyor ve mutfakta yeni lezzetler deniyor.

Ankara Polatlı 15 Temmuz Demokrasi Şehitleri İlkokulu sınıf öğretmeni Rümeysa Demir ile Konya Meram 24 Kasım İlkokulu sınıf öğretmeni Emine Işık'ın hayata geçirdiği projede çocuklar anne babalarının desteğini de alıyor.

ÜRDÜN'DEN DE KATILDILAR

Türkiye ve Ürdün'den 11 farklı öğretmenin de projeye dahil olmasıyla birçok çocuk, evde ürettikleri malzemeleri öğretmenleri ve sınıf arkadaşlarıyla WhatsApp gruplarından paylaşmaya başladı. Projeyi hayata geçiren öğretmenlerden Rümeysa Demir, öğrencilerin birbirinden farklı ürünler tasarladığını ve çeşit çeşit yemekler hazırladığını belirterek şöyle konuştu:

"Normalde sınıf içinde yaptığımız etkinliklerdi bunlar. Biz bunu uzaktan eğitime uyarladık. Anne babalardan çocuklarını evde desteklemelerini istedik. Böylece, çocuklarımız evlerindeki mevcut malzemelerden farklı eşyalar üretmeye başladı. Soda şişelerinden vazo yapan, yumurta kolilerini kesen ve farklı şeyler üreten ya da eski tişörtleri kesip, boyayarak çanta yapan öğrenciler var. Bazı öğrenciler de mutfakta limonata, kek, pizza, salata, kurabiye gibi yiyecek ve içecekler yapıyor, neşeli ve sağlıklı tabaklar hazırlıyorlar. Bunları da sınıf WhatsApp grubundan bizlerle paylaşıyorlar."

Demir, bu gibi projelerin öğrencilere daha mutlu hissettirdiğini vurgulayarak, "Öğrencilerin yaratıcı düşünme becerileri gelişiyor, üretmenin hazzına vararak başarıyı tatmasına yardımcı oluyor ve her şeyden önemlisi ülkemizin içinde olduğu süreçte bazı rutinlerini eğlenceli şekilde sürdürmelerine katkıda bulunuyor" dedi.

Engellilerden 'EVDE KALIN' çağrısı

ERZURUM'da hayatlarının büyük bölümünü evde geçirmek zorunda olan engelliler, vatandaşların kendileriyle empati yapmasını ve koronavirüs salgınına karşı evde kalmasını istedi.

Erzurum Büyükşehir Belediyesi Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı Kadın ve Engelli Hizmetleri Şube Müdürlüğüne bağlı koordinasyon merkezinde eğitim alan görme, işitme, bedensel ve zihinsel engelliler, Kovid-19 salgınıyla mücadele tedbirleri kapsamında vatandaşların evde kalmasını sağlamak için video klip çalışması yaptı.

Engelli öğrencilerden kimilerinin konuşarak kimilerinin de işaret diliyle mesaj verdiği klipte, salgına karşı birlik ve beraberlik içerisinde mücadele vurgusu yapıldı. Erzurum Büyükşehir Belediyesi Kadın ve Engelli Hizmetleri Şube Şefi Mahmut Temel, koordinasyon merkezinde en-

gellilere yönelik çeşitli eğitimler verdiklerini söyledi.

EV EKONOMİSİNE KATKI SAĞLIYORLAR

Her engel grubundan yaklaşık 70 öğrencinin bulunduğu merkezde Erzurum Büyükşehir Belediye Başkanı Mehmet Sekmen'in talimatıyla yabancı dil, spor, mesleki ve sanatsal eğitimler verdikleri anlatan Temel, "Koordinasyon merkezimizde bunların yanı sıra engellilerin sosyal hayata kazandırılmasına ve istihdama edilmelerine yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Verdiğimiz bu eğitimler engellilerin fiziksel ve zihinsel gelişimlerine katkı sağlamakta birlikte kurslarımızdan aldıkları ücretler de onların ev ekonomisine destek oluyor" dedi.

Temel, koronavirüse karşı devlet tarafından birtakım tedbirler alındığına

değinerak, şunları kaydetti:

"Tedbirler kapsamında koordinasyon merkezimiz de eğitimlerine kısa süreliğine ara verdi. Bizler de engelli öğrencilerimizle birlikte hem devletimizin evde kal çağrısına destek olmak hem de toplumumuzu önemli bir konuda empati kurmaya davet etmek için bir etkinlik düzenledik. Devletimizin tüm uyarılarına rağmen bir veya iki ay gibi geçici süreliğine kalmakta zorlandığımız evlerimizde engelden dolayı ömür boyu kalmak zorunda olan engelli vatandaşlarımız var. Biz Erzurum Büyükşehir Belediyesi Kadın ve Engelli Hizmetleri Şube Müdürlüğü olarak bugüne kadar engellilerimizin sosyal hayata kazandırılması için evlerinden çıkmalarını istedik. Şimdi o engellilerimizle birlikte sizlerin evlerinde kalmalarını istiyoruz."

Yaralı flamingo tedavi ediliyor

ADANA'da yaralı halde bulunan flamingo, tedavisinin ardından doğaya salınacak. Karataş ilçesi Akyatan Lagünü civarında vatandaşlar, göç etmesi gerektiği halde suda tek başına gezen ve uçamayan bir flamingoyu fark etti. Sudaki bir oltanın dolanması nedeniyle ayağı ve boynun-

dan yaralandığı belirlenen flamingo, vatandaşlarca sudan çıkarıldı. Daha sonra durumun bildirilmesi üzerine bölgeye gelen Doğa Koruma ve Milli Parklar 7. Bölge Müdürlüğü görevlileri, yaralı flamingoyu tedavisi için Mersin'deki Tarsus Hayvanat Bahçesi yetkililerine teslim etti.

KADIN ASTSUBAY 'ZEYTİN'E SAHİP ÇIKTI

MUĞLA İl Jandarma Komutanlığı personeli, yaralı halde bulduktan sonra tedavisini yaptırdıkları hamile köpeğe, telefonda yardım istedikleri veterinerin yönlendirmesiyle doğum yaptırdı.

Menteşe Merkez İlçe Jandarma Komutanlığı ekipleri, devriye görevinde ayağına çivi batması sonucu bir köpeğin acı çektiğini fark etti. Kadın astsubay tarafından havluyla sarılarak koruma altına alınan köpek için veteriner çağrıldı. Ayağındaki yara nedeniyle yürüyemeyen köpeğin hamile olduğu anlaşıldı kara-kolda sahip çıktı.

5 YAVRUSU OLDU

Karakolda altına sıcak havlu

serilen Zeytin isimli köpeğin önce sakinleşmesi sağlandı. Kadın astsubay, köpeği okşayarak ve konuşarak sakinleştirdikten sonra telefonla ulaştığı veterinerden doğum için yardım istedi. Veterinerin yönlendirmesiyle 5 yavru sağlıklı şekilde dünyaya geldi. Karakoldaki askerler, doğum sonrası büyük mutluluk yaşad.

Doğumdan sonra Zeytin, uzun süre yavrularını yaladı. Kadın astsubay da yavru köpekleri bezle temizleyerek mama verdi. Jandarma personeli, Zeytin ve yavrularına büyük bir titizlikle bakıyor. Öte yandan, doğum sırasında karakolda yaşananların bir bölümü cep telefonu kamerasıyla görüntülendi.

Aç kalan güvercinlere trafik polisi yem verdi

KOVID-19 salgınıyla mücadele kapsamında sokağa çıkma yasağının uygulandığı Samsun'da, aç kalan güvercinlere trafik polisleri yem ve su verdi.

Meydanda yem arayan kuşlara trafik polisleri Uğur Kurt ve Savaş Ertekin yem ve su verdi. Öte yandan sokağa çıkma yasağının sürdüğü kentte polis ekipleri denetimleri aralıksız sürdürüyor.

Bülent
İNCE

Annemin odası

Annemin odasından gelen Kur'an sesini ilk defa bu kadar dokunaklı ve hüzünlü duydum. Sessiz ve derinden gelen minitlardı kulaklanma yansıyan. Kafamı uzatıp baktığımda boynunu bükmüş, hafiften sallanarak, çilehaneye kapanmış insanların hüzününe bürünmüş haliyle, son sığınağına teslim etmişti kendisini, Tanrınsına... Bu boyuttaki çaresizliği hiçbir insanda görmemiştim şimdiye kadar. Bu başka bir şeydi, yalnızlığın kimsesizlikle ilgisinin olmadığı bir çıkmazın ortasında kalmış çırpınıyordu. Korona salgını sırasında, bilinenin dışından yaşadığımız o garip travmanın yarattığı yıkım tarifsiz hale getirdiği her şeyi... Sessizce kapıyı çektim, aslında biraz konuşmak istemişim ama içinde bulunduğu manevi atmosfer o kadar muhteşemdi ki bozmak istemedim. Mutfağa gittim, taburenin üzerine gıp çaydanlığa su doldurdum, sonra ileri geri hareketlerle tabureyi ocağa kadar sürükleyerek ocağı yaktım ve çaydanlığı ocağın üstüne koydum. Suyun kaynamasını beklerken mutfağın camından dışarıyı seyre daldı gözlerim. Hava kapalıydı, uzaktan adaların silüeti belli belirsiz görünüyordu. Hiç sevmiyordum böyle havaları. Kışla, yağmurla, soğukla oldum olası aram iyi değildi. Annemin sesinden biraz uzaklaşmışım ama hala geliyordu derinden minitları. Son bir aydır korona virüsün bir karabasan gibi üzerimize çökmesiyle duygu dünyamıza anlam veremediğim, tarif edemediğim bir tedirginlik, bir korku yerleşmişti. Hareketlerimiz kontrolden çıkmış, özgürlüğümüzü kendi elimizle boğar hale gelmiştik. Bir rüya olmalıydı yaşadıklarımız, kan ter içinde uyanıp oh çekeceğiz bir rüya... O anda iki kuş camın kenarına kondu, devamlı gelirler, müdavimidirler bizim camın, gelir annemin koyduğu yemi yer giderler, işte yine gelmişlerdi, aç olmalıydılar. Bırkaç saniye tedirgin bir vaziyette sağa sola başlarını çevirdikten sonra süzülüp gittiler. Yem yoktu, annem nedense bu gün hiçbir şey koymamıştı kuşlar için. Mutfak camından aşağıya bakmak istedim ama camın önündeki tezgâhın genişliği fazla olduğu için oturduğum yerden aşağıyı görmem mümkün değildi. Bulunduğum yerden ancak gökyüzünü seyredebiliyordum, bir de uzaktaki kara parçalarını. Engellilik dayanılmaz ağırlığını yine göstermişti. Çayı demledim, ardından tabureden indim ve çömelik halde annemin odasına doğru yürüdüm. İç-

ri girmeden kulağımı kapıya yaklaştırdım, ses yoktu, usulca girdim, annem geriye, koltuğunun arka tarafına yaslanmış uyukluyordu, yanında duran pikeyi üzerine örttüm. Sonra bir elimi yere koyarak diğer elimle de sandalyeye tutunarak kendimi yukan çekip pencerenin önündeki sandalyeye oturdum. Camın kenarına gelince aşağıyı tamamen görmeye başladım. Koca kentin sokaklarında in cin top oynuyor, kediler, köpekler ve kuşlardan başka canlı görünmüyordu. Herkes yaşama dair ne varsa hepsinden elini eteğini çekince onlarda sahipsiz kalmıştı. Terk edilmiş ölü kent manzarası karşındaki zihnimizi sessizliğin korkunç gıcıklan doldurdu. Dışında tek tük geçen bir iki arabanın dışında insan varlığına dair hiçbir şey göremedim. Camın kenarında ne kadar kaldım bilmiyorum ama bir saatten fazla olmalıydı ki annem uyanmış arkamdan bana gülümsüyordu. Biraz önceli annem gitmiş, huzurlu, geri gelmişti. Cama doğru yaklaştı, zorla kaldırdığı parmağıyla karşı apartmanı göstererek titrek bir sesle "Yakında doğacak" dedi. "Doğacak olan ne anne" dedim, "baksana karşı apartmanın çatısına kuş yuva yapmış, yavrusu olacak" deyip usulca tekrar koltuğuna doğru ağır adımlarla yürüdü. İşaret ettiği yerde görünen şeyin bir kuş yuvası olduğunu anlayamadım, annem nasıl anladı bilemiyorum ama bir anda gökyüzünü bir sürü kuş kaplamıştı, beyaz, gri bir sürü kuş. "Bugün yemlerini de veremedim" dedi. Hava ağımsı, bir anda gökyüzü mavimsi bürünmüş, şehir kendi üzerindeki yükü atmış hafiflemişti sanki. Aşağıda apartman görevlisi elinde poşetlerle servise çıkmıştı, karşılaştığı alt komşumuz Mehmet Bey'le yüzünde mutlu ifadeyle ayak üstü sohbet ettiler, kapının önüne çocuklar oyun oynamaya çıktılar. İçim gönendi, bütün gökyüzünü içime çektim, karşı apartmanın damında, annemin işaret ettiği yerde bir kuş havalandı, bir süre süzülürü tekrar aynı yere, yuvasına kondu. "Doğdu" dedim. Döndüm,annem derin bir uykuya dalmıştı...

Twitter: @Bulent06975228
Instagram: engelsz_yasam

İLETİN YAYIMLAYALIM

Tüm engellilerin, engelli yakınlarının, engellilerin sorunlarına çözüm arayan kişi ve kurumların katkısını bekliyoruz.

halklailiskiler@aydinlikgazete.com

EKMEKÇİLER:

İki günlük sokağa çıkma yasağı nedeniyle, ekmekek satan arabalar sokak sokak dolaştı. 'Ekmekekçi geldi, aliverin gari, yin gari' diye bağırarak ekmekekçiler, bazı vatandaşların kendileriyle fotoğraf çekirmek istediğini söylediler

MESHUR! OLDUK!

MUĞLA'da, Kovid-19 tedbirleri kapsamında sokağa çıkma yasağının ardından mahalle aralarında "ekmekekçi geldi" diye bağırarak sesleri yükseliyor.

İçişleri Bakanlığının 30 büyükşehir ile Zonguldak'ta, il sınırları içinde iki gün sokağa çıkma yasağı getirmesinin ardından kent merkezleri ve ilçeler boş kaldı. Sadece görevlilerin dışında bulunduğu cadde ve sokaklarda, bugünlerde insanların çok da alışık olmadığı "ekmekekçi geldi" sesleri yankılanıyor.

Ekmekek satanlardan İlker Göçmen, sırtına yüklediği ekmekek kasasıyla söylediği maniler ve eğlenceli tavırlarıyla dikkati çekiyor.

Göçmen, belediyede çalıştığını ancak finncılık sektöründen hiç kopmadığını söyledi. Sokağa çıkma yasağı getirilmesinin ardından mahalledeki fırına yardımı koştüğünü aktaran Göçmen, sokak sokak gezerek ekmekek satışı yapmanın kendisine farklı geldiğini dile getirdi.

'MEŞHUR OLDUM'

İnsanlar evlerde sıkıldığı için ekmekek satarken eğlenceli olmaya çalıştığını aktaran Göçmen, şunları kaydetti:

"Ekmekek satarken 'Ekmekekçi geldi, aliverin gari, yin gari' diye bağırıyorum. Sen yeter ki evde kal Türkiye, biz ekmeğimizi de ihtiyaçlarımızı ayağına kadar getiririz. Bazı vatandaşlar fotoğraf bile çekirmek istiyor. Benim de hoşuma gidiyor. İki günlük de olsa meşhur oldum. Kendimi bir film sahnesinde oynuyor gibi hissediyorum ve çok mutlu oluyorum."

Fırıncı Gürhan Kulaksızoğlu ise sokağa çıkma yasağının kendilerini etkilemediğini, üretime devam ettiklerini dile getirdi. Bü-

tün tedbirleri aldıklarını, ekmeğimizi fazlasıyla yaptıklarını vurgulayan Kulaksızoğlu, baba mesleğini devam ettirdiğini, bu zor günlerde vatandaşları ekmeeksiz bırakmamak için 24 saat çalıştıklarını ifade etti.

PANİK YAPMAYIN

Ekmeğimizi insanların ayağına kadar götürdüklerine dikkati çeken Kulaksızoğlu, "Sokağa çıkma yasağının ardından talep daha da arttı. Kimse panik yapmasın, kimseyi ekmeeksiz bırakmayacağız" dedi. Ortaköy Mahalle Muhtarı Tevfik Kuloğlu ise ekmekek araçlarının, gün içerisinde üç defa mahallelerine geldiğini bildirdi.

Fırıncıların bu süreçte insanların yanında olduğunu anlatan Kuloğlu, devletin aldığı tedbirlerle milletin yanında olduğunu söyledi.

Vatandaşlardan Mustafa Yıldız, uygulamadan çok memnun olduklarını ifade etti. Evde kal çağrılarını uyarak sokağa çıkmadıklarını işaret eden Yıldız, "Uygulamadan çok memnunuz. Devletimiz sağ olsun. Bu devlet kimseyi ekmeeksiz bırakmaz. Ekmeğimizi, suyumuz her şeyimizi ayağına getiriyor. Teşekkür ediyorum" diye konuştu.

TAM KAPASİTE ÇALIŞIYORUZ

Muğla Yiyecek Yapanlar ve Satıcılar Odası Başkanı Güven Akar-ken ise kaymakamlık ve belediyeyle hareket ederek her yere ekmekek ulaşması için çalışma yaptıklarını belirterek, "Kesinlikle ekmekek sıkıntısı yok. Fırıncılarımız tam kapasite çalışıyor. Sıkıntıdan ziyade üretim fazlalığı var. Fazla üretimden dolayı ellerinde ekmekek kaldı. Sabırlı olalım. Herkes evde kalsın biz ekmekek getiririz" dedi. Akar-ken, fırıncıların kentte ulaşamadık noktaları bırakmadığını, her bölgeye ekmekek taşıdığını kaydetti.

Virüsü değil konakçıyı hedefleyen yaklaşım

DANİMARKA Aarhus Üniversitesi araştırmacıları koronavirüs, SARS-CoV-2'nin, insan hücrelerine girmesini engelleyen camostat mesilat adlı bir ilacın klinik denemesine başlayacaklar. Çalışmaya öncülük eden enfeksiyon hastalıkları doktoru Ole Søgaard, "Yükselen salgın üzerinde bir etki yaratılacaksa, hemen harekete geçmenin" önemli olduğunu vurguladı.

Danimarkalı araştırmacıların bu kadar hızlı davranmasının bir nedeni, camostat mesilatın Japonya ve Güney Kore'de pankreasın potansiyel olarak ölümcül bir iltihabi olan pankreatiti tedavi etmek için zaten lisanslanmış olması. Etik kurulu denemenin yapılabilmesine ikna etmek için yeterli güvenlik verisinin mevcut olması önemli bir etken. Camostat Mesilat bir proteaz inhibitörüdür.

Deneme ayrıca virüsle mücadele için yeni bir yaklaşımı göstermektedir. Dünya çapında binlerce araştırmacı mevcut ilaçları COVID-19 için potansiyel tedaviler olarak araştırıyor. Bunların çoğu remdesivir gibi antivirallere, Ebola'ya veya HIV'e karşı bir kombinasyon ilacı olan Kaletra'yı inceliyor. California San Francisco Üniversitesinde moleküler biyolog Nevan Krogan başka bir fırsat daha gördü: "Virüs kendi başına yaşayamaz, değil mi? Yaşamak ve çoğalmak için genlerimiz ve proteinlerimize ihtiyacı var." Camostat mesilat, bu etkileşimleri engelleyen birkaç aday ilaçtan biridir. Virüsü değil, ev sahibini hedef alır.

Bu ilaçları tanımlamak için, bilim insanları bir virüs ve konakçı hücreleri arasında meydana gelen karmaşık moleküler dansları inceler. Örneğin, geçmiş çalışmalardan araştırmacılar, diğer akut koronavirüslerin - akut ciddi solunum ve Orta Doğu solunum sendromuna neden olanların - bir hücreyi nasıl etkilediğini ayrıntılı olarak biliyorlar. İlk olarak, viral yüzeyde diken adı verilen bir protein, insan hücresinde ACE2 adı verilen bir reseptöre bağlanır. Daha sonra, başka bir insan proteini olan TMPRSS2, diken proteinini yıklayarak virüsün hücre ile kaynaşmasına ve içinde çoğalmaya başlamasına izin verir.

Camostat mesilat TMPRSS2'yi bloklar. Saygın bilim dergilerinden Cell'de, Alman Primat Merkezinden moleküler biyolog Stefan Pöhlmann ve diğer araştırmacılar, ilacın SARS-CoV-2'yi laboratuvarı akciğer hücrelerine bulaşmasını engellediğini gösterdiler. Pöhlmann, TMPRSS2'nin insan vücudundaki normal rolünün belirsiz olduğunu söylüyor. Farelerde geni, genetik mühendislik ile yok ettiğinde virüsün fareleri etkilememiş gibi görüldüğü belirtiliyor.

Danimarka çalışmasında hastalara 5 gün boyunca günde üç kez iki adet 100 miligram ilaç ve diğer kontrol grubuna plasebo verilecek. Bu doz Japonya'da pankreatit hastalarına verilen maksimum doz. Hastaların daha sonra bulguları izlenecek. İlacın virüsün hedeflediği akciğer hücrelerine ulaşma-yacağı büyük bir soru. Pöhlmann, "Sadece bunun böyle olduğunu umut ettiklerini" belirtti.

180 HASTADA DENENECEK

Danimarkalı araştırmacılar çalışmaya 180 hastayı dahil etmeyi planlıyor. Aarhus Üniversitesinden araştırmaya katılan Mads Kjølby, ekibin ila-

cını 3 ay içinde etkili olup olmadığını görececeklerini belirtti.

Krogan'ın laboratuvarı virüsün kullandığı diğer insan proteinlerini araştırıyor. Bu proteinleri (potansiyel ilaç hedefleri) bulmak için laboratuvar bir tür moleküler balıkçılık yapıyor. Araştırmacılar virüsün proteinlerine moleküler bir tutamaç takıyorlar. Daha sonra bu proteinleri insan hücrelerine koyuyorlar, yapıştıkları insan proteinlerini çıkarmak ve kulp-alamak için yem olarak kullanıyorlar.

Krogan'ın laboratuvarı, ilk SARS-CoV-2 genetik sekansının kullanıma sunulmasından 2 hafta sonra 24 Ocak'ta çalışmaya başladı. Bırkaç gün sonra, virüsün California'da zaten yayıldığı anlaşıldığında, Krogan zamanı tükendiğini fark etti. Krogan, laboratuvara gidip herkese yaptıklarını durdurmasını ve bu konuda 24 saat çalışmasını söylemiş. Laboratuvar, 18 Mart'ta üniversitesinin kapanmasından birkaç saat önce son veri parçalarını üretti ve zamana karşı büyük bir yarış kazanmış oldu.

22 Mart'ta bioRxiv'de yayımlanan ön baskıda Krogan ve onlarca uluslararası işbirlikçi çalışma ekibi sonuçlarını sundular: SARS-CoV-2'nin hedeflediği 332 insan proteini. Krogan, DNA virüsü, veziküllü trafiği ve hücre iskeleti dahil olmak üzere virüsün parçalarını birçok biyolojik sürecin içine soktuğuna dikkat çekiyor.

Literatürü inceleyen ve dünyadaki bilim insanlarına soran ekip, bu proteinlerin 66'sına etki eden 69 ilacı da tanımladılar.

Veri seti oluştu

Tanımlanan 69 ilaç arasında camostat mesilat ve yakından ilişkili bir bileşik olan TMPRSS2 üzerinde etkili olan ancak intravenöz olarak verilen nafamostat da bulunuyor. Bir diğeri, çok dikkat çeken, ancak COVID-19'a karşı etkinliği henüz kanıtlanmamış bir ilaç olan klorokin (ve kız kardeşi bileşik hidroksiklorokin). Klorokin, hücrelerin dışından malzeme almak için kullandığı bölmeler olan endozomlardaki asitliği azaltır, koronavirüsleri bir hücreye girmek için ACE2 reseptörü yerine bu bölmeleri kullanabilir.

Krogan'ın ekibi listeyi oluşturduktan 1 hafta sonra, bilim insanları, birkaç kanser ilacı ve şizofreni tedavisinde kullanılan bir bileşik olan haloperidol dahil olmak üzere hücre kültüründeki tüm ilaçları test etmeye başladılar. Krogan'ın çalışmalarının bir kısmını finanse eden Roche İlaç Araştırma ve Erken Gelişim küresel bulaşıcı hastalıklar başkanı John Young "Şu anda dünyadaki her şirketin bu veri setine bakarak ve terapötikler için ne anlama gelebileceğini araştırdığına" dikkat çekti.

Özgün makale için:
<https://www.biorxiv.org/>

MEDENİYETLERE YÖN VEREN UYGARLIKLAR

Tarihi yeniden okuma zamanı

10 KİTAP

Sümerler
Eski Yunan
Roma Cumhuriyeti Tarihi
Hint Uygarlığı
Mısır
Çin
İnkalar
Mayalar
Aztekler
Türk Uygarlığı

10 Kitap
59 TL
+Kargo

0212 245 81 81

Karantina etkisi: İşsizlik ve şiddet

Sosyo Politik Saha Araştırması Merkezi'nin

araştırmasına göre koronavirüs salgını ve evde kalma

sürecinde hanelerin yüzde 40'ında bir işsiz yaratırken,

karantina sürecinde kadına şiddetin yüzde 27.8 arttığı

bildirildi. Görüşmecilerin yüzde 34.8'i evde iş bölümü

yapıldığını söylerken, yüzde 32.1'i "hayır" yanıtını verdi.

Temizlik evde en çok tartışılan konu oldu

AYDINLIK / ANKARA

SOSYO Politik Saha Araştırması Merkezi, 3-8 Nisan tarihleri arasında gerçekleştirdiği "Kovid-19 Kadının Etkilenimi ile Kadın ve Çocuğa Yönelik Şiddete İlişkin Türkiye Araştırma Raporu"nun sonucunu açıkladı. İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya Muğla, Balıkesir, Mersin Adana, Samsun, Malatya, Diyarbakır, Van, Urfa, Batman, Mardin'in arasında yer aldığı 28 kentten bin 873 kadın ile yapılan araştırmanın sonuçları özetle şöyle:

EĞİTİM DURUMUNA GÖRE İŞSİZLİK

Araştırmaya katılanlara ilk olarak, "Karantina sürecinde hanede işsiz kalan oldu mu?" sorusu yöneltildi. Araştırmaya katılanların, yüzde 59.3'ü bu soruya "hayır" derken; yüzde 40.7'si "evet" yanıtını verdi. "Evet" diyenlerin oranı; lisans ve yüksek lisans mezunlarında en düşük seviyede iken; okuryazar olmayan grupta yüzde 88.9 oranında oldu. "Karantina sürecinde erkekler dâhil diğer aile bireyleriyle ev içi bölümü yapıldı mı?" sorusuna ise; görüşmecilerin yüzde 34.8'i "evet", yüzde 33.1'i "kısmen", yüzde 32.1'i "hayır" dedi. Araştırmaya göre; yaş grubu ilerledikçe, eğitim durumu yükseldikçe, gelir du-

NE TEDBİR ALINMALI

GÖRÜŞMECİLERE, "Sizce karantina sürecinde ev içi şiddeti önlemek amacıyla ne tür tedbirler alınmalıdır?" sorusu da yöneltildi. Görüşmecilerin yüzde 15.3'ü "kadınlara destek grupları oluşturulmalı/ kadınların durumu takip edilmeli", yüzde 13.7'si "6284 sayılı ailenin korunması ve kadına karşı şiddetin önlenmesine dair kanun etkin bir şekilde uygulanmalı", yüzde 12.3'ü "şikayet ve başvuru mekanizmaları kolay erişimi sağlayacak biçimde dijital ortama göre düzenlenmeli", yüzde 11.9'u

rumu arttıkça ev içi işbölümü yaptığını söyleyenlerin oranında artış oldu.

AİLE İÇİ TARTIŞMA

Görüşmeciler, "Karantina süreci içinde ev içi tartışma veya çatışmalar yaşadınız mı?" sorusuna da yüzde 69.4 oranında "evet" denildi. Yüzde 30.6'sı ise "hayır" yanıtını verdi. Yaş grubu arttıkça, eğitim durumu yükseldikçe, hane aylık geliri yükseldikçe ev içi tartışma yaşadıklarını söyleyenlerin oranında azalmalar olduğu görüldü. Bu soruya "evet" yanıtını verenlere "Ev içi tartışmaların karantina öncesinde mi yoksa şimdi mi daha yoğun olduğu" sorusu yö-

neltildi. Soruyu yanıtlayanların yüzde 52.6'sı "öncesi ile şimdi aynı", yüzde 39.5'i "şimdi daha yoğun", yüzde 7.9'u "önce daha yoğundu" karşılığını verdi. "Ev içi tartışmaların en çok hangi aile ferdiyle yaşandığı" sorusuna ise; yüzde 32.4'ü "eş", yüzde 16.3'ü "kardeşler", yüzde 15.7'si "çocuğum" ile derken yüzde 13.2'si soruya yanıt vermedi.

En çok tartışma yaratan konu olarak; yüzde 14.6'sı "temizlik", yüzde 10.6'sı "maddi ihtiyaçlar/para", yüzde 8.8'i "kışisel kaptisler", yüzde 7.6'sı "aile içi müdahaleler" yüzde 7.2'si ise "ev işi/yemek" konuları öne çıktı.

ŞİDDET

Görüşmecilere yöneltilen bir başka soru da "Sizce karantina süreci kadına ve çocuğa şiddeti tetikliyor mu?" oldu. Bu soruya yüzde 45.9'u "evet", yüzde 39'u "kısmen" yüzde 17.2'si "hayır" şeklinde yanıt verdi. "Karantina süreci içerisinde aşağıdakilerden hangisine veya hangilerine maruz kaldınız?" sorusuna ise birden fazla yanıt verildi. Görüşmecilerin, yüzde 23.7 psikolojik şiddete, yüzde 10.3'ü ekonomik şiddete, yüzde 4.8'i dijital şiddete, yüzde 1.7'si fiziksel şiddete, yüzde 1.4'ü cinsel şiddete maruz kaldığını, yüzde 1.1'i ısrarlı takibe uğradığını söylerken; yüzde 57'si bu şiddet biçimlerinden hiçbirine maruz kalmadığını belirtti.

PANDEMİ SÜRECİNDE YÜZDE 27'LİK ARTIŞ

"Karantina süreci öncesinde hane içerisinde herhangi bir şiddete maruz kaldınız mı?" sorusuna görüşmecilerin yüzde 84.8'i "hayır", yüzde 15.2'si "evet" şeklinde yanıt verdi. Ancak bir önceki soruda yüzde 57'si karantina sürecinde şiddete maruz kalmadığını söylemişti. Yani araştırmanın sonucuna göre; kadına şiddette, pandemi sürecinde yüzde 27.8'lik bir artış yaşandı. Ayrıca daha önce şiddete maruz kalanların oranı yaş ilerledikçe azalırken, 65 yaş ve üstünün istisna olarak daha önce şiddete en çok maruz kalan yaş olduğu görüldü.

90 bin usta öğretici mağdur

MURAT SANCAKLI

HAZİNE ve Maliye Bakanı Berat Albayrak ve Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk ücretli öğretmenlerin ve Halk Eğitim Merkezlerinde çalışan MEB'e bağlı usta öğreticilerin ücretlerinin ödeneceğini açıklamasına karşın 7 Nisan'da gelen kararname ile usta öğreticiler hayal kırıklığına uğradı.

Halk Eğitim Merkezlerinin işleyişi ücretli öğretmenlerinki gibi olmadığı için kadrosuz usta öğreticiler mağdur oldu. Halk Eğitim Merkezi işleyişinde kurslar modül modül; saatlik, haftalık ve aylık olarak açılıyor. Kursu biten öğretmenler normal şartlarda kurslarını yönetebileceklerken kurslarını yeniletmelerine izin verilmedi. Kursları biten usta öğreticilerin maaşlarının kurs

bitim tarihine kadar verilmesi kararlaştırıldı, sigorta çıkışları verildi.

Denizli Pamukkale Halk Eğitim Merkezi'nde eğitim veren Berna Turan, sorunlarını ve taleplerini şöyle anlattı: "Kursu biten usta öğreticiler yarım sigorta ile aylık sınırında çalışırken yerli geldiğinde dağı başında yerli geldiğinde yol izi gözükmeyen yerlerde bu ülkenin geleceği için öğrenciler yetiştirildiler. Ama şimdi ne mi oldu? Kovid-19 sebebiyle öğrencilerinden uzak kaldılar. Okullar kapandığı için halk eğitim merkezleri Eylül ayına kadar kapandı, işsiz kaldık. Sosyal medya üzerinden yaptığımız ve gönderdiğimiz dilekçelerle sesimizi duyurmaya çalıştık. 1 Nisan'da ücretli öğretmenlerin ve usta öğreticilerin ücretleri ödenmeye devam edecek denmesine rağmen şu an Halk Eğitim Merkezlerinde çar-

lışan kadrosuz usta öğreticilerin kursları kapanıyor ve sigorta çıkışları yapılıyor. Tam da sağlığımızı böylesine tehdit eden bir virüsle mücadele ederken sigortasız ve maaşsız kaldık. Kurslarımızı kapatarak 90 bin usta öğreticiyi açlıkla baş başa bırakıyorlar. Açlıkla değil virüsle mücadele etmek istiyoruz. Mart, nisan ve mayıs ayında biten

kurslarımızın modül sürelerinin uzatılmasını ve kursların aynı şekilde devam etmesini istiyoruz. Bizler eğitimciyiz ve geçimimizi bu şekilde sürdürebiliyoruz. Evde kalmak istiyoruz ama nasıl kalalım? Devletimize güveniyoruz, millette birlik ve beraberlik içinde bu salgını yeneceğiz. Biz usta öğreticiler olarak çözüm bekliyoruz."

Madenciler zor durumda

CAN HACIOĞLU / ESKİŞEHİR

KOVID-19 pandemisi madencilik ve buna bağlı sektörleri durma noktasına getirdi. İç Anadolu Bölgesi'nin önemli maden üreticilerini bir araya getiren Eskişehir Madencilik Kümesi Yönetim Kurulu, üretim sezonunu kaçırmadan sektörün mutlaka desteklenmesi için alınması gereken tedbirleri değerlendirdi. Birçok ocak ve işletmenin kapanma tehlikesinde olduğunu ifade eden madencilerin, talepleri özetle şöyle oldu:

Nisan ayı sonunda bir önceki yıla ait işletme faaliyet raporları ve imalat haritaları verilmesi zorunluluğu kaldırılmalıdır. Çünkü iklim koşulları ve salgın sebebiyle birçok maden sahasında imalat ölçümleri tamamlanamamıştır. Bu belgelerin MAPEG'e teslim edilmesi en az 3-4 ay ertelenmelidir. Ocak 2020 tarihinde peşin ödenen yıllık ruhsat bedelleri, bu yıl sektörün durma noktasında olmasından dolayı ya geri ödenmeli ya da 2021 yılı ruhsat bedeli olarak kabul edilmelidir. Haziran ayı sonunda ödemesi gereken ve faaliyet raporlarından tahakkuk eden devlet hakları yılsonunda alınmalıdır. Analiz yapacak laboratuvarların çalışmadığı göz önüne alınarak faaliyet raporlarının verilmesi durumunda herhangi bir cezai yaptırım uygulanmamalıdır. İşletme projelerinde yer alan saha ölçümlerine ait haritalar, ekiplerin sahaya inememesi sonucu oluşturulamadı. Bu yüzden oluşacak cezai yaptırımlar engellenmelidir. Sektörün ayakta kalabilmesi ve istihdamın devamlılığının sağlanması adına elektrik faturalarının ertelenmesi ve erteleme sonrası da taksitlendirme yapılması gereklidir.

Efsanelerle mücadele moral mi bozuyor?

BAZI arkadaşlarımla bir türlü anlaşamadığım bir konu, efsanelerle mücadelenin gerekli ve iyi olup olmadığı. Ben, gerçekçi iddialarla efsane yaratmanın ve böylece (tabirimi mazur görün) "gaz vermenin" yanlış olduğunu düşünüyorum. Kanımca, yanlış bilgilermeye ve hatta gerçekçi bilgilere dayalı propaganda, eninde sonunda kendi ayağınıza kurşun sıkmaya benzer. Geçici bazı kazanımlar sağlıyor gözükse bile, orta ve uzun vadede güvenilirliğini ortadan kaldırır. Hele günümüzde bilgi erişim olanaklarının gelişkinlik düzeyi dikkate alınırsa, sosyal medyadaki yaygın yanlış bilgilendirmeye karşın, gerçeklere kolaylıkla ulaşılabılır.

Bu anlayışına karşılık bazı arkadaşlarımsa, bazı kahramanlık öykülerinin ve efsanelerin insanlara moral verdiğini savunuyor. Bir türlü anlaşamıyoruz.

Geçtiğimiz yıllarda iki efsaneyi gündeme getirmiş ve bunların çok yaygın kabul görmesine karşın doğru olmadığını belgelerle anlatmaya çalışmıştım. Şimdi gündemimde son yıllarda giderek yaygınlaşan bir efsane var.

ŞEYH BEDREDDİN ORTAK MÜLKİYETÇİ DEĞİLDİ

Şeyh Bedreddin, Borklücke Mustafa ve Torlak Kemal'in adı geçtiğinde, birçok insan hemen Nazım Hikmet'in Simavna Kadısı Oğlu Şeyh Bedreddin Destanı'ndaki mısraları hatırlar. Nazım Hikmet 1936 yılında ilk basımı yapılan bu destanla Şeyh Bedreddin'i Cumhuriyet dönemi aydınlarına tanıttı. Şeyh Bedreddin, Borklücke Mustafa ve Torlak Kemal'i, binlerce yoldaşlarıyla birlikte, sınıfsız ve sömürsüz bir dünya için canlarını vermiş kişiler olarak tanıdık.

Osmanlı tarihçilerinin en önemlilerinden olan Prof. Dr. Mustafa Akdağ, 1959 yılında yayımlanan Türkiye'nin İktisadi ve İhtimâî Tarihi (1243-1453) kitabında Şeyh Bedreddin'in hareketini orta Anadolu'daki ortaklaşmacı Babâîlik gibi hareketlerden farklı değerlendirmektedir. Ortak mülkiyetçiliğin savunulmadığı görüşündedir.

İsmet Zeki Eyüboğlu, Şeyh Bedreddin ve Vâridât kitabında ise Bedreddin'in ortaklaşmayı savunma köklü bir devrimden yana olduğu görüşüne karşı çıkmaktadır.

Abdülhakî Gölpinarlı, 1966 yılında yayımlanan Simavna Kadısıoğlu Şeyh Bedreddin kitabında Bedreddin'in iştirakçiliği/ortaklaşmacılığı savunduğu görüşünün yanlış olduğunu anlatmaktadır.

Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak, ikinci baskısı 1999 yılında yapılan Osmanlı Toplumunda Zindıklar ve Mülhidler, Yahut Dairenin Dışına Çıkanlar (15.-17. Yüzyıllar) kitabında Şeyh Bedreddin'in ortaklaşmacı bir düzen yanlısı olduğuna ilişkin hiçbir kanıt bulunmadığını belirttikten sonra, Bedreddin ile halifeleri Borklücke Mustafa ve Torlak Kemal arasında da görüş farkı bulunduğu saptamasını yapmaktadır. A.Y. Ocak, Şeyh Bedreddin'in örgütlediği ayaklanmanın farklı toplumsal taleplerinin olduğunu ileri sürmektedir.

Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde yaşayan Prof. Dr. Ernst Werner'in 1964 ve 1974 yıllarında yayımlanmış iki makalesiyle, Yıldırım Dağyeli'nin kendisiyle 1978 yılında yaptığı ve aynı yıl Bora Dergisi'nde yapılan görüşmeyi içeren Şeyh Bedreddin ve Borklücke Mustafa kitabı önemli değerlendirmeler içermektedir. E. Werner, Bedreddin'in ortak mülkiyetçi bir yaklaşımının bulunmamasına karşın, çok daha gerçekçi ve önemli amaçlar peşinde mücadele ettiği görüşündedir. Ernst Werner, ilk baskısı 1966 yılında yapılan Büyük Bir Devletin Doğuşu: Osmanlılar (1300-1481) isimli kitabında da Şeyh Bedreddin'e ilişkin benzer önemli değerlendirmeler yapmaktadır.

Özetle, Şeyh Bedreddin çok önemlidir; ancak, genellikle sanıldığı gibi değil, ortak mülkiyetçi değildir. Yaygın bir biçimde dolaşan efsane, gerçeklerin çarpıtılmasıdır; doğru değildir.

1 MAYIS'IN ŞİKAGO OLAYLARINDA HIÇBİR İLİŞKİSİ YOKTUR

Hâlâ yaygın olarak dile getirilen diğer bir efsane de 1 Mayıs'ın ortaya çıkışına ilişkindir. Her yıl 1 Mayıs öncesi ve sonrasında bu efsane tekrarlanıyor. 1 Mayıs'ın, 1886 yılında Şikago'da yaşanan olaylar ve bu olaylar bahane edilerek asılarak öldürülen sosyalistlerle ilgili olduğunun sanılıyor.

1 Mayıs'ın işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve mücadele günü olarak belirlenmesinin 1886 yılındaki Şikago olaylarıyla hiçbir ilişkisi yoktur. Zaten bu olaylar 3 ve 4 Mayıs'ta oldu, 1 Mayıs'ta değil. Ayrıca, bu olaylarla bağlantılı kılınarak asılan işçi önderleri de sosyalist değil, anarşistti, anarkosendikalistti.

İkinci Enternasyonal'in 1889 yılında Paris'te yapılan ilk kongresinde, ABD Sosyalist İşçi Partisi delegesi J.F.Busche, işgününün kısaltılması için her yıl gösterilerin düzenlenmesi amacıyla belirli bir günün saptanmasını önerdi. Çeşitli tarihler üzerinde görüşme yapıldı. Busche, Amerikan Emek Federasyonu'nun bu amaçla 1 Mayıs 1890 günü gösteriler düzenleyeceğine işaret etti. Fransız Sendikalar Federasyonu yöneticilerinden Raymont Lavigne bu öneriyi destekledi. Bu öneri üzerine alınan kararın 1886 yılındaki Şikago olaylarıyla hiçbir ilişkisi yoktu.

200 YUNAN KOMÜNİSTİ 1921 YILINDA İZMİR'DE KURŞUNA DİZİLMEDİ

Son birkaç yıldır ortaya yeni bir efsane atıldı. Yunan ordusunun, İngiliz emperyalistlerinin teşviki ve desteğiyle Anadolu'ya saldırmasına protesto eden Yunan Komünist Partisi'nin 200 militanı, 4 Ocak 1921 günü İzmir'de Balçova'da kurşuna dizilmedi.

Kurşuna dizilenlerin sayısını ve öldürülme gününü tam olarak belirtirle, olaya güveni artıyorsunuzuz. Ancak böyle bir olay yok. Bu olay tümüyle uydurma. Bir sonraki yazımda bu efsanenin ortaya atılışını ve bu konuda güvenilir kaynakları yazdıkları ele alacağım.

ALBAYRAK: ÜCRETSİZ İZNE GÖNDERİLENE 1170 LİRA

Kısa çalışma ödeneğine 200 bin firma başvurdu

HAZİNE ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, yeni tip koronavirüsle (Kovid-19) mücadele tedbirleri kapsamında uygulanan kısa çalışma ödeneğine bugüne kadar 200 binden fazla firmanın, 2 milyondan fazla çalışan kapsamında başvuruda bulunduğu ve bunlardan 700 bininin onaylandığını belirtti. Albayrak, "Bu ödenekten yararlanamayan veya ücretsiz izne çıkarılan vatandaşlarımıza 3 ay, aylık 1170 lira maaş desteği sağlanacak" dedi.

Albayrak, Twitter hesabından yaptığı videolu paylaşımında Kovid-19 salgınının ekonomik etkileriyle mücadele kapsamında devreye alınan "Ekonomik İstikrar Kalkını" adımlarının geldiği noktayı değerlendirdi.

Bu süreçte dar gelirli vatandaşları desteklemek amacıyla nakdi yardımların uygulamaya alındığını anımsatan Albayrak, 2.1 milyon aile için başlatılan bu yardımların 4.4 milyon aileye çıkarıldığını belirtti. Albayrak, vatandaşların işlerini kaybetmemesinin öncelikleri olduğuna işaret ederek, şu bilgileri paylaştı:

2 MİLYON ÇALIŞANDAN 700 BİNİ FAYDALANDI

"3 ay boyunca işten çıkarmaların önüne geçmeyi yasayla güvence altına alıyoruz. İşleri duran ya da azalan işletmelerimizde çalışan vatandaşlarımız

için kısa çalışma ödeneğimiz devrede. Kısa çalışma ödeneğinden yararlanamayan veya bu sürede ücretsiz izne çıkarılan vatandaşlarımıza da maaş desteği vereceğiz. Bu kapsamda aylık 1170 lira maaş desteğini de sağlayacağız. Kısa çalışma ödeneğine bugüne kadar 200 binden fazla firma, 2 milyondan fazla çalışan kapsamında başvuruda bulundu, 700 bini onaylandı."

Albayrak, KOBİ ve sanayicilere sunulan finansman desteklerinin hız kesmeden devam ettiğini vurgulayarak, "25 bin liralık esnaf destek finansmanı bugüne kadar yaklaşık 290 bin 35 esnafımız başvurdu, 163 bin 450 bin esnafımızın süreci tamamlandı, 4 milyar 73 milyon lira finansman tahsis edildi. Ayrıca 72 bin 84 esnafımız da 25 bin lira limitli Paraf Ticari Kart'a başvuruda bulundu. Yaklaşık 66 bin 910 esnafımıza kartları tahsis edildi. Bu kapsamda da 1.5 milyar liranın üzerinde bir destek devreye alınmış oldu." ifadelerini kullandı.

ÖZEL BANKALARA ÇAĞRI

Bireysel destek paketine de bugüne kadar 4 milyon 200 binden fazla vatandaşın başvurduğunu aktaran Albayrak, cuma günü itibarıyla tahsislerin başladığını ve 250 binden fazla vatandaşa 1.5 milyar liranın üzerinde tahsisin gerçekleştirildiğini kaydetti.

Albayrak, tüm kamu bankaları çalışanlarının 7/24 esasına dayalı büyük bir gayretle bu talepleri takip ettiğini, bu bankaların kurumsal ve ticari işletmelerin 20 milyar 585 milyon lira tutarındaki kredi borcunu ve 795 bin vatandaşın da konut, ihtiyaç, araç kredisi ve kredi kartları için toplam 40.6 milyar liralık borcunu ötelediğini hatırlattı. Albayrak, "Kamu bankaları tüm imkanlarıyla vatandaşların yanında dururken, özel bankaların tavrı bizi fazlaıyla üzmektedir. Birlik ve beraberliğimizin üst düzeye çıktığı bu dönemde özel bankalarımızı da bu birliğin parçası olmaya bir kez daha davet ediyorum" ifadelerini kullandı.

6.6895

dolar

7.3273

avro

2375TL

Cumhuriyet altını

97.210

BİST - 100

12.31

faiz

\$ 31.48

b. petrol

Korona krizi ve sahaf(ların) ekonomisi

KORONA krizi ekonomiyi tüm kesimleriyle etkiliyor, kimilerini olumlu, kimilerini olumsuz kimilerini daha da olumsuz. Aktif okur-yazarları ilgilendiren bir kesim de sahaf lar. Ağzında sahaf ekonomisi diye bir arama yapıldığında bir şey çıkmıyor. İngilizce yazdığımızda anlamlı sayıda yazı, haber vs. çıkıyor. Nendense bu konu ekonomistlerimizin (geçimlilikmi olmadıklarından!) ilgi ve bilgi alanına hiç girmemiş, birçok konuda olduğu gibi. Oysa ekonominin ana damarlarıyla olduğu kadar kılcal damarlarıyla da ilgilenilmesi gerektiği çok açık değil mi? Sağolsun Kozmos Sahaf'ın sahibi Recai Altuntaş ile birlikte konuya dikkat çekmek istedik.

Sahaf ekonomisine dikkat çeken Türkiye Sahaf Kolektifi adlı oluşum şöyle diyor bildirisinde: "Türkiye'de ve dünyada bir hayalet dolaşıyor. Bu hayalet Korona'nın hayaleti. Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'deki sahaf lar üzerinde de dolaşmakta. Hepimiz bütün esnaf lar gibi dükkan ları kapatıp eve çekilmek zorunda kaldık..."

SAHI SAHAF KİMDİ?

Sözlük tanımla "genellikle ikinci el ve eski kitap alıp-satan kitapçı" olarak tanımlansa da kitaplar ve konular hakkında birikim ve ilgiye sahip ve okuyucuya değer veren kişi(ler) desek daha uygun olur. World of Books adlı İngiliz ikinci el kitap şirketi diyor ki, "biz kitapların bir kez okunması ya da kullanılmasına ve yalnızca bir sahibi olmasına karşılık, böylelikle Birleşmiş Milletler 17 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'ndan (SKA) üçüne eşdeğer Amaç 4'e (Nitelikli eğitim), Amaç 12'ye (Sürdürülebilir tüketim ve üretim) ve Amaç 13'e (İklim değişikliğiyle mücadele) hizmet ettiğimizi düşünüyoruz". Gerçekten de sahaf ların böyle bir işlevi var.

SAHAF EKONOMİSİ

Günümüzde sahaf lar üç türlü çalışıyor. Kimileri salt fiziksel (belki de daha keyifli ve ekinsel alışverişli olan tip), kimileri salt dijital, kimileri de fişal eşdeğerli her iki kanalla. İkinci el kitap satışı istatistikleri yok! Ancak sahaf ların deneyim birikimine göre satışları yaklaşık yansı fiziksel yansı dijital imiş. Sahaf ların kimileri nadir ve çok değerli eserlere odaklı çalışıyorlar ve müzayeciler de yapıyorlar. Sahaf ların toplandığı Aslıhan (İstanbul) ve Akmar (İstanbul) gibi fiziksel pazar yerleri var; bir de ağzında nadirkıtap.com gibi birçok sahaf in içinde olduğu sanal pazar yerleri var.

Dünya'da ikinci el kitap satışı konusunda çok büyük şirketler de var, örneğin AbeBooks, World of Books vd. İkinci el kitap pazarının her yıl yüzde 8-10 arasında büyüdüğü belirtilmiş BBC News'te 2812.2018 tarihli haberinde.

KORONA KRİZİNİN ETKİSİ

a)Yansı uçan yansı da külfetli satışlar
Kriz satışların yansını neredeyse uçurmuş. Ayrıca diğer yansında da vergi, taşıma, sahaf portalları komisyonu ve kira gibi maliyetlerin yükseleceği olduğu düşünüldüğünde krizin sahaf lar üzerinde onarılamayacak zararlar vereceği çok açıktır. Kimi sahaf ların işleri ne veda etmesi de olası! b)İkinci el kitap tedarik sorunu
Salgın nedeniyle insanlar sahaf lar kitap götürmeyecekler ya da evlerinden ve iş yerlerinden sahaf lar gelip kitap almasını isteyecekler için yeni sahaf lı kitaplar tedariki çok güçleşiyor. Bu zorluk hem sahaf larla hem de okuyucuya/araştırmacıya kitaba ulaşma konusunda olumsuz bir durum yaratacaktır. Mesleğin kültürel ve tarihi yanı düşünüldüğünde bütün kitap severlere görev düştüğü gibi, devlet de mesleğin yaşaması ve ayakta kalması adına destek sağlayan birtakım katkılarda bulunmalıdır. İnşaat ya resulullah diyen nurluvaziden ucundan azıcık da sahaf larla düşer mi acep?

SONSÖZ

Sahaf Kolektifi'nin bildirisinde deniyor ki: "Bize destek olmak için, sahaf ları yaşatmak, normal günlerde nereye gitti bu sahaf lar dememek için bizi telefon, mail, internet, WhatsApp, Instagram, Facebook, Twitter gibi kanallardan arayın, sorun, hatırlayın. Gelin bu kanallarda sohbet edelim, kitap konuşalım, alış-veriş yapalım, karşılıklı bilgilenelim. Bize isteklerinizi bildirir, biz size yeni güzellikler sunalım."

Evet, şu sözü çevremizde paylaşalım mı: "Sahaf ını koru kitap aşkına!

Otomotiv işçileri sağlık için üretiyor

Otomotiv işçilerinin, başta sağlık çalışanları olmak üzere, ülkenin her bir yanından gelen talepler neticesinde gönüllü üretime geçtiğini anlatan OSD Başkanı Yenigün, bu sayede siperlik, tulum, Aerosol box gibi ürünlerin hayatlarına girdiğini söyledi. Yenigün, 'Tam birlik beraberlik ruhu içerisinde maddiyat düşünmeden tamamen iyilik, yardım amaçlı yapılan aktiviteler' dedi

RECEP ERÇİN

KORONAVİRÜS'ÜN en çok etkilediği sektörlerden biri de otomotiv oldu. Sektör kötü giden iki yılın ardından 2020'de toparlanma beklerken pandemi kriziyle yeniden daralma sürecine girdi. Yıllık iki milyon araç üretim kapasitesine sahip Türk otomotiv sanayisinin dev oyuncularının hemen hepsi kontak kapattı. Şirketler bazında farklı tarihler olmakla birlikte, tesislerin Mayıs ayı başında açılması planlanıyor. Otomotiv editörleriyle telefon görüşmeleriyle bir sohbet toplantısı düzenleyen Otomotiv Sanayii Derneği (OSD) Yönetim Kurulu Başkanı Haydar Yenigün, sektördeki gelişmeleri aktardı.

Üretim yüzde 6 azaldı

OTOMOTİV Sanayii Derneği (OSD), sektörün birinci çeyrek verilerini açıkladı. Mart ayında toplam üretim, 103 bin 350 adet seviyesinde kaldı. Üç aylık verilere bakıldığında, Ocak-Mart döneminde toplam üretim bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 6 azalarak 341 bin 136 adet, otomobil üretimi ise yüzde 2 azalarak 235 bin 199 adet oldu. Otomobil ihracatı yüzde 9 oranında azalarak 191 bin 608 adet olurken, ticari araç ihracatı ise yüzde 23 oranında azaldı. Türkiye otomotiv sanayisi, ilk çeyrekte toplam 7 milyar dolarlık ihracat yaptı. Ocak-Mart döneminde ihracat yüzde 14 geriledi.

GÜNLÜK ÜÇ BİN SİPERLİK

Araç üretiminin durduğu şu günlerde otomotiv firmaları sağlık kurumları için çalışıyor. Bir soru üzerinde hangi faaliyetlerin yürütüldüğüne ilişkin bilgi veren Yenigün, bunun planlanmış bir şey olmadığını, çalışanlardan gelen talep üzerine bu üretimlerin yapıldığını anlattı. "Bizim yönetici olarak yaptığımız sadece onların önünü açmak" diyen Yenigün, "Tedarikçilerle birlikte ne yapılabilir, ortaya çıkardılar. Ve hiç tahmin etmediğim şeyler çıktı. Benim öngörüm, maske yapabiliriz, tulum yapabiliriz. Ancak siperlik diye bir şey çıkardılar. Ben de ilk defa gördüm hayatımda. Şu anda birçok imalatçımız bizim yaptığımız dizayn ya da tarifi üzerine kalıplar yaptılar. Yanlış bilmiyorsam günlük siperlik üretim kapasitesi, otomotiv tarafında üç bin falandır" bilgisini verdi.

KOLTUKÇU, TULUM ÜRETİYOR

Aynı şekilde koltuk üreticilerinin de tulum üretmeye başladığını söyleyen OSD Başkanı Yenigün, şu örnekleri verdi: "Bunun ötesinde şirketlerin sağlık merkezleri belirleyici oldu. Duydunuz mu bilmiyorum ama 'Aerosol box' diye bir şey varmış. Ben de ilk defa öğrendim. Yatan bir hastanın üzerine konan bir kutu, şeffaf olmak durumundadır, doktor ile hastayı fiziksel olarak ayırıyor ve hastayı entübe ederken, ağızına hortum takarken bütün sıçramaları engelliyor. Doktor yandan geliyor,

mıknatıs koymuşlar, telefonu koyuyorlar, onu bir büyüteç olarak kullanıp hastanın ağızının içini tam olarak görebiliyorlar. İnanılmaz şeyler. Hepsini o andaki ihtiyaçlar karşısında zihni açık arkadaşların ürettiği projeler. Mesela, bir firmamız; sürüntü denilen test yöntemi var, insanların ağzına buruna, ağızının içine bir şey sürüyorlar ve test pozitif mi, negatif mi, belirleniyor... Onun için büyük bir görev, doktor deliklerden korumalı ellerini sokup orada hastayı muayene ediyor. Bunları yapıyor üreticilerimiz. Anlatmakla bitmez. Zihni açık olan insanların yükleri de geniş olduğu zaman, imkân da verildiği zaman neler yapıldığının en büyük göstergesi."

LOJİSTİK DE GÖNÜLLÜ TAŞIYOR

Şirketlerde listelerin bulunduğunu, kendi aralarında kurdukları bir koordinasyon ile ülkenin her bir yanından gelen taleplerin karşılanmaya çalışıldığını kaydeden OSD Başkanı Yenigün, sağlık için çalışan bu organizasyonu şu cümlelerle özetledi: "OSD'de de bir tane Covid Koordinasyonu Kurulu var. Arkadaşlar fikirleri getiriyorlar. İhtiyaç olan yerler, ne yapılabilir, ne yapılamaz, sonra bir de bunun dağıtım kısmı var. İmalatçı kalıpları maliyetine yapıyor. Üretimciler her şeyi maliyetine yapıyorlar. Bizim gibi büyük şirketler bunun finansmanını sağlıyor. Dağıtımını var bir de, biz yapamayız tabii. Dağıtım da da, Hepsiburada bu şeylerin dağıtımını yapıyor. Birçok lojistik firması, hemen hemen hepsi, gönüllü olarak bunların dağıtımına girmiş durumdadır. Sanayinin lojistik şirketleri de dahil, Borusan, Ceva vs... Dolayısıyla bunları o sehirlerin hastanelerine götürüp teslim ediyorlar. Yani, tam birlik beraberlik ruhu içerisinde maddiyat düşünmeden tamamen iyilik, yardım amaçlı yapılan aktiviteler. Bu sıkıntının bize öğrettiği en önemli şeylerden biri diyebilirim. Çok mutlu oluyorum bunları gördüğüm zaman."

İhracatçı stok finansmanından habersiz

EKONOMİ SERVİSİ

EV ve Mutfak Eşyaları Sanayicileri ve İhracatçıları Derneği (EVSİD), üyeleri arasında Covid-19 salgının etkisi ölçmek için bir anket çalışması yaptı. 112 firma özelinde yapılan araştırmanın sonuçlarına göre, firmaların yüzde 95'i ya üretimlerine geçici bir süre için ara verdi ya da kısmi önlemler alma yoluna gitti. İhracatçılar açısından önemli bir destek olarak, ihracattaki geçici yavaşlama sürecinde kapasite kullanımı oranlarının korunması amacıyla ihracatçı firmalara stok finansman desteği verileceği açıklandı. EVSİD üyelerine bu destekten haberdar olup olmadıklarını sordu. Firmaların yüzde 21 gibi büyük bir kısmı bu destekten haberdar olmadığını belirtirken, yüzde 58 de başvuru koşullarını bilmediğini aktardı. Buna göre yüzde 79 gibi oldukça yüksek bir oranla bu önemli destek konusunda bilgi eksikliği olduğu görüldü.

TERCİH KAMUDAN YANA

Ankete göre kısa çalışma ödeneği firmalar tarafından en çok bilinen destek kalemi oldu. Ankete katılan 112 firma tamamı bu destekten haberdar. Yüzde 68'i başvurusunu tamamlamış veya tamamlamak üzere, değer-

lendirme sürecinde. Buna karşın diğer desteklerde olduğu gibi uygulamada cevaplanması beklenen sorular da var. Çünkü yüzde 31'lik kesim ankete bu yönde görüş bildirdi. Kredi konusunda ise firmaların ilk tercihi kamu bankaları oldu. Kamu bankalarının özel sektöre göre daha pozitif olduğunu düşünen firmaların oranı yüzde 47 iken, özel bankaların daha pozitif yaklaştığını düşünenler sadece yüzde 8.

LİMİTLER YETERSİZ

Diğer yandan çalışmaya katılan firmaların büyük çoğunluğu (yüzde 61) ise sunulan kredi limitlerinin yetersiz olduğundan şikayetçi. Diğer seçeneğini işaretleyen firmaların yüzde 12'lik bölümü de henüz kredi başvurusunda bulunmayanlardan oluşuyor. Üretici/ihracatçı firmaların finansman ihtiyaçlarını giderebilmek amacıyla arttırılan KGF limitlerinden sektör yüzde 96 oranında haberdar. Ancak olumlu dönüş almayanların oranı yüzde 36. Yüzde 45 ise henüz başvuru yapmamış. Yüzde 11'lik kesim ise olumlu dönüş aldığını belirtti.

Üretimi durduran üç neden

BAZI tesislerin Mayıs ayı başında açılacağı söylenece de bunu öngörmek için sektörün neden durduğuna bakılması gerektiğine işaret eden OSD Başkanı Yenigün, birinci nedenin çalışanların sağlığını korumak için alınan sosyal mesafe önlemleri olduğunu kaydetti. İkinci nedenin Çin'den Avrupa'ya kadar uzanan geniş tedarik sisteminin karantina önlemleri yüzünden aksamaması olduğunu anlatan Yenigün, "Üçüncü neden de biliyorsunuz pazar çöktü. İnsanlar can derinde, araç almayı bıraktılar. Bildiğim kadarıyla Avrupa'daki büyük pazarların içinde açık tek pazar Almanya. Diğerleri tamamen kapalı. Durum böyle olunca

ürettiğinizi satacak yeriniz de stoklayacak yeriniz de yok" dedi.

Yüzde birlik üretim artışı hedefini değiştirmediklerini belirten Yenigün, ne zaman çalışmaya başlanılacağı konusunda ise, "Mayıs ayı geldiğinde artık hepimiz ufak ufak başlarız diyoruz biz, bütün şirketlerimiz de bayilerimiz olarak. Ama bir gösterge lazım, o göstergesi tam okumamız lazım. Onlar da şu anda maalesef mevcut değil" diyerek durumun belirsizliğine dikkat çekti.

KÇö yüzde 300'e çıkarılmalı

KISA çalışma ödeneği (KÇÖ) uygulamasının zamanında devreye alındığını ve kapsamının da geniş tutulduğunu kaydeden OSD Başkanı, "Tabi beklentimiz daha farklı bir kısa çalışma ödeneği yönündeydi. Biliyorsunuz orada kurallar var, gayet bürokratik bir sistem çalışıyor. Eleştirebilirsiniz de... Ama bence öyle büyük bir kapsama açıkladı ki devlet bunu; çok da eleştirilecek bir şey bulamıyorum. Beklentimiz neydi? Asgari ücretin yüzde 150'si diye bir sınır koyuldu. Biz ise gerek OSD gerekse diğer STK'lar olarak yaptığımız başvurularda bunun; asgari ücretin yüzde 300'ü olarak uygulanmasını talep etmiştik. Şu an için bence bu bir problem değil. Çünkü şu an en önemli şey, 'otomotivdeki çalışan aileyi' bozmamamız" ifa-

delerini kullandı.

'TARİH ESNEK OLMALI'

Otomotivdeki çalışanların çok değerli, çok iyi eğitim almış insanlar olduğunu anlatan OSD Başkanı, "Ben senle artık çalışmıyorum, şu anda maaşını vermiyorum, üç ay sonra bakarız" diyecek bir sektörde değiliz biz. Ben her akşam, benim şirkette saat 17:00'de Zoom üzerinden 3 - 3 bin 500 kişiyle canlı bağlantı yapıyorum. Çünkü arkadaşların bilgiye ihtiyacı var" dedi. Devletin, kısa çalışma ödeneği kapsamında işvere üstünü tamamlama imkanı verdiğini de anımsatan OSD Başkanı, verilen desteklerin tarihinin esnek olmasını talep etti.

Virüs kapan filtreleri!

BİR soru üzerine pandemi ile birlikte otomotiv sektöründe ne tür inovasyonların görülebileceğini de aktaran OSD Başkanı, şunları söyledi: "Şöyle söyleyeyim, araç paylaşım sistemi bundan sonra olmayacak gibi bir yorum yapmak çok doğru değil. Bir tereddüt yaratacak ama şöyle düşünün lütfen, her sistemde, her ekonomide bir karşı dengeleyici girişim oluyor. Eğer bugün bir aracın başkası tarafından kullanılıyor olması o ar-

kadaşlarımızı, o müşterilerimizi tereddüte götüreceksene o eğilimi kaybetmekten ziyade bizim teknolojik olarak onun üstesinden gelmemiz lazım. Yani her kullanımdan sonra ultra-violeden geçirilmiş arabalardan bahsediyorum. Anlatabiliyor muyum? Kendini nötr hale getiren bir teknoloji üretilemez mi? Elbette üretilebilir. İlklerden bahsettim. Kendi içinde virüs partiküllerini de yakalayabilecek küçüklükte, artı, onu da imha edebilecek kapasitede filtreler yapılabilir."

TÜRKİYE İhracatçıları Meclisi Başkanı Vekili Zeki Kıvanç, Türkiye'nin dünyaya yetecek kadar maske kumaşı üretebilme kabiliyeti bulunduğunu söyledi. Dokuz yıl önce maske kumaşında yerli üretim destekleme kararı alan Türkiye'nin bugün meyvesini aldığını belirten Kıvanç, "Böyle bir süreçte paramızla maske bulamazdık. Artık her üründe hedefimiz yerlileştirme olmalı" dedi.

Ekonomi Gazetecileri Derneği'nin (EGD), Kanalekonomi Instagram hesabı üzerinden yaptığı canlı yayına katılan TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Adana Sanayi Odası Başkanı Zeki Kıvanç, koronavirüs sürecinin Türkiye'ye üretimde millileştirmeyi hızlandırma mesajı verdiğini söyledi.

'Her üründe hedef yerlileştirme olmalı'

İTHALATA TESLİM OLUYORDUK...

Canlı yayında EGD Yönetim Kurulu Üyesi gazeteci Mehmet Ulugürkan'ın sorularını yanıtlayan Kıvanç, 2011 yılına kadar Türkiye'de maske kumaşı üreten kuruluşların ithal kumaşla rekabet edememesinden dolayı sektörden çıkmak ve fabrikalarını kapatmak istediklerini belirterek, şu bilgileri aktardı: "Bürokrasimizle birlikte çalıştık. İçerisinde maske kumaşının da yer aldığı tekstil ürünlerinin Türkiye'de üretimini destek kapsamına aldık. Böylece maske kumaşı üreten tesislerimiz kapanmaktan kurtuldu, işletmelerini büyüttü, geliştirdiler. Hem iç piyasamın ihtiyacını giderdiler hem de ihracatçı oldular. Ülkemiz bugün dünyanın ikinci büyük nanowoven kumaş üreticisi oldu."

İşçiler de 21.00'de İstiklal Marşı'nı okuyacak

Türk-İş, Meclis Başkanı Mustafa Şentop'un önerisine destek verdi. Genel Başkan Ergün Atalay, 'Bu yılki 23 Nisan her zamankinden daha önemli. Birliğimizi, kimsenin yalnız olmadığını göstermemiz için 23 Nisan'ı daha içten kutlamamız lazım' dedi

AYDINLIK / ANKARA

TÜRK-İŞ Genel Başkanı Ergün Atalay, 23 Nisan'ın Türkiye Cumhuriyeti açısından çok önemli bir gün olduğunu belirterek, "23 Nisan bizim milli günümüzdür. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundaki köşe taşlarından biridir. Yüce Meclisimizin kuruluş günüdür. Bu yıl da 100. yıldönümü. Meclis Başkanımız geniş çaplı bir kutlama programı hazırlıyordu. Meclisimizin kuruluşunun 100. yıldönümünü görkemli kutlayacaktık. Ancak koronavirüs salgını nedeniyle Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulu önerileri doğrultusunda geniş katımlı kutlamalar ertelendi" dedi.

BİZ VARIZ

Meclis Başkanı Mustafa Şentop'tan bir

çağrı geldiğini kaydeden Atalay şunları söyledi:

"Meclis Başkanımız sayın Mustafa Şentop 23 Nisan günü saat 21.00'de herkesin evinde, balkonunda, penceresinde 23 Nisan'ı kutlamasını ve İstiklal Marşımızı okumasını istedi. Bu yıl 23 Nisan Milli Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın bu şekilde kutlanmasını önerdi. İçinde bulunduğumuz koşullar bunu gerektirdi. Biz de Türk-İş olarak Meclis Başkanının bu önerisini destekliyoruz. Türk İşçileri 23 Nisan günü saat 21.00'de bayrağıyla birlikte evinin balkonunda, penceresinde olacak ve hep birlikte İstiklal Marşımızı okuyacaktır. Türk-İş üyesi işçilerin tam kadro bu kutlamalara katılacağına inanıyorum."

Türkçe'nin bugün her zamankinden çok birlik ve beraberliğe ihtiyacı olduğunu vur-

gulayan Atalay şu ifadeleri kullandı:

BİRLİK GÜNÜ

"Türkiye ciddi sorunlarla karşı karşıya. Ekonomik krizle uğraşırken bir de koronavirüs salgını belasıyla karşı karşıya geldik. Bu günleri atlatabilmemiz için birlik ve dayanışma içinde olmalıyız. Şu anda olanın olmayana vereceği bir dönemdedir. Toplumun hiçbir kesimi aç ve açıkta kalmamalı. O nedenle bu yılki 23 Nisan her zamankinden daha önemli. Birliğimizi, kimsenin yalnız olmadığını göstermemiz için 23 Nisan'ı her zamankinden daha içten kutlamamız lazım. Meclis Başkanımızın önerisine tüm partiler, örgütler, yaşlısı gençi toplumun tüm kesimleri destek vermeli."

Kalın: IMF diye bir gündemimiz yok

CUMHURBAŞKANLIĞI Sözcüsü İbrahim Kalın, CNN Türk'te katıldığı Hafta Sonu programında Hakan Çelik'in gündeme ilişkin sorularını yanıtladı.

Kalın, salgın sürecinde Türkiye'nin IMF'ye başvurmasının söz konusu olup olmadığı yönündeki soruyu şöyle yanıtladı: "Böyle bir gündemimiz yok. IMF diye bir gündemimiz yok. Geçen G20 Zirvesi'nde IMF Başkanının, bütün G20 liderleriyle birtakım değerlendirmeleri oldu. Dünya ekonomisinde bir daralmanın olacağını ve bu konuda adım atmaya hazır olduğunu yeni krediler açmaya hazır olduğunu orada ifade etti. Küresel ekonominin toparlanmasına katkı anlamında IMF, Dünya Bankası, G20 ül-

keleri uluslararası kurum ve kuruluşlar hem de ülkeler tabii üzerlerine düşen görevlerini yerine getirecekler. Ama Türkiye'nin IMF ile bir anlaşma yapmak gibi bir şey gündeminde yok."

Kalın, salgın sürecinde Türkiye'nin Batı ile olan ilişkilerini değerlendirirken, AB'de liderlik ve vizyon eksikliği olduğunu ifade etti. Kalın, "Ben AB'nin oturup nefis muhasebesini yapacağını düşünüyorum. Pandemi Avrupa'da yayıldıktan sonra AB'nin, kurum olarak buna yeterince etkin ve hızlı cevap verememiş olması, AB'nin hem mesruiyetini hem de etkinliğini daha sorgulanabilir hale getirecek. Avrupa'nın göbeğinde bunlar yaşanırken Rusya'nın, Çin'in yardım gön-

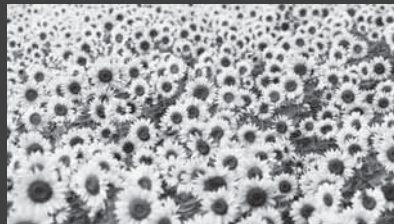

dermesi ama AB'nin bir bütün olarak yeteri kadar çözüm üretememesi, zaten kırılğan hale gelen AB fikrini biraz daha sorgulanabilir hale getirecek" diye konuştu.

Kırklareli ayçiçeği ekimine başladı

TÜRKİYE'nin önemli tahıl ürünlerinden olan ve nüfusun büyük çoğunluğunun geçimini çiftçilikle sağladığı Trakya'da, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) tehdidine rağmen çiftçiler üretimlerine devam ediyor.

Traktörlerinin başına geçerek koronavirüs riskine rağmen ayçiçeği ekimine başlayan Kırklarelili çiftçiler, hijyen kurallarına azami ölgüde dikkat ediyor. Kırklareli Ziraat Odası Başkanı Ekrem Şaylan, sokağa çıkma kısıtlaması bulunan 65 yaş ve üstü çiftçilerin de İçişleri Bakanlığının kararları doğrultusunda üretimlerine devam ettiğini söyledi. Kronik rahatsızlığı bulunan çiftçilerin ise üretimlerine ara vermek zorunda kaldığını anlatan Şaylan, "Bunun dışında herhangi bir sorun yaşanmıyor. 65 yaş üstü çiftçilerimizin kronik rahatsızlığı bulunmuyorsa Çiftçi Mallarını Koruma Kurulu ve muhtarlıklardan alınan izinler ile tarlaya gitmele-

rinde sakınca yok. Üreticilerimiz tarlalarında ekim ve dikimlerini eksiksiz ve aralıksız sürdürüyor" dedi.

'ÜRÜN ZİNCİRİNİN DEVAM ETMESİ LAZIM'

Çiftçilerin hijyen kurallarına da mümkün olduğunca uyduğunu vurgulayan Şaylan, şöyle konuştu:

"Çiftçilerimiz hijyen kurallarına uydukları için bir sorun yaşamıyor. Zaten ürünlerin ekilmesi lazım. Biz ekim zincirini kaçırsak önümüzdeki dönem bu ürün parayla bile alamayız. Ürün zincirinin devam etmesi lazım. Çiftçilerimiz ayçiçek ekimlerine

başladı. Koronavirüs nedeniyle hükümetimiz bize esneklik gösteriyor. Devletimize teşekkür ediyoruz."

Çiftçi Serkan Hüsmen da tarlada çalışırken hijyen kurallarına dikkat ettiklerini dile getirdi.

Tarlalarda ekim ve dikim işlemlerini aralıksız sürdürdüklerini anlatan Hüsmen, "Çiftçiliğimize devam ediyoruz. Sebze üretimimizde hasadını yaptığımız ürünleri de satmaya çalışıyoruz. Marul, soğan gibi taze sebzeleri vatandaşımıza sunuyoruz. Normal hayatımızı sürdürüyoruz. Herhangi bir sıkıntı yaşamıyoruz" dedi. Çiftçi Murat Yalım ise "Üretmezsek kazanamayız, kazanamazsak aç kalırız. Biz tüm önlemlerimizi alarak riske rağmen işlerimizi yapmaya çalışıyoruz. Bu da bizim ekmeğimiz. Hem kendimiz hem de ürettiğimiz ürünlerden gıda elde edilmesi için çalışıyoruz" diye konuştu.

'Fazla ürün alıp fiyatları artırmayalım'

AYDINLIK / ANKARA

TÜRKİYE Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, koronavirüs nedeniyle evde kalınan dönemde gereğinden fazla ürün alarak fiyatların artmasına sebep olunmamasını istedi.

Palandöken, yaptığı açıklamada, koronavirüsten korunmak için evlerde kalınan dönemde israftan kaçınmanın önemine dikkat çekti. Evde kalınan bu dönemde vatandaşların özellikle gıda ürünlerine büyük talep gösterdiğinin

altını çizen Palandöken, "Gıda ürünlerinde arz talep dengesizliğinin yaşanmaması ve fiyatların artmaması için hem vatandaşlık, hem de dini bir görev olarak israftan kaçınmalıyız. Gereğinden fazla ürün alarak fiyatların artmasına sebep olmamalıyız" dedi.

RAMAZAN UYARISI

Bugüne kadar alınan tüm önlemlere rağmen milyonlarca ekmek ve tonlarca sebze meyvenin israf edildiğini belirten Palandöken, şöyle devam etti: "Ancak şu an ülkemiz ve tüm

dünya koronavirüsle mücadele ederken israftan kaçınmak her zamankinden daha mühim bir mesele. Bu yıl koronavirüs nedeniyle günler öncesinden evlerimizde kapandık. Ramazan ayında da aynı şekilde evlerimizde geçireceğiz. Özellikle evde olduğumuz bugünlerde ve mübarek Ramazan ayında artan alışverişlerin israfa yol açmaması için sofralarımızı kurarken doyabileceğimiz kadar yemek pişirmeye ve ihtiyacımız kadar ekmek, pide ve kuru bakliyat almaya dikkat etmeliyiz. Gün boyu oruç tutup nefsimizi terbiye ederken bir lokma ekmek bulamayan insanların halinden anlamak için artan ekmek ve yemekleri mutlaka değerlendirmeliyiz" diye konuştu.

Prof. Dr.
CENGİZ ÇAKIR

cakircengiz@hotmail.com

HAVA ve sudan sonra en çok besinime duyduğumuz şey besinlerdir. Yetişkin bir erkeğin günlük faaliyetlerini sürdürebilmesi için 3000 kalorilik enerji sağlayacak besin tüketmesi gerekir. Diyetin yeterli miktarda bitkisel ve hayvansal protein ile vitamin ve minerallerle de içermesi lazımdır. Besinlerden bazıları vücutta depolanabilir, C vitamini gibi bazılarının her gün düzenli şekilde alınması gerekir. Araştırmalarla her yaş ve cinsiyet grubu için gereken besin miktarları belirlenmiştir. Nüfus sayısı ve dağılımını göz önünde tutarak besinime duyulacak toplam besin maddesi cins ve miktarlarının hesaplanması mümkündür.

İSTİKLAL MARŞIMIZ'IN İLK SÖZCÜĞÜ: KORKMA

Güzel yurdumuzun güneşi, toprağı, suyu var. Tohumu, damızlık hayvanı, alet – makinesi, taşıt araçları da var. Becerikli ve çalışkan insanlarımızla güvenelim. Teknik elemanlarımız bilgili ve yeterli. Yol, su, elektrik, iletişim gibi altyapı sorunumuz yok. Akıllı tarım, topraksız tarım, su kültürü, tam otomasyonlu seralar, süt sağım robotları gibi her türlü teknolojiyi kullanabilir durumdayız. İnsanlarımız sabırlı ve kanaatkardır. Zorluklara katlanmasını da bilir, fedakârlığı ve paylaşmayı da bilir. Elimizdeki bu kaynaklarla asla aç kalmayız ve Türkiye gibi üç ülkeyi besleriz. Yeter ki planlama yapalım, hedef gösterelim ve inkan sağlayalım.

TEMEL BESİNLERİMİZ

Bizim bulunduğumuz coğrafyada beslenmenin temeli başta buğday olmak üzere tahıllara dayanır. Tahılların ve kuru baklagillerin depolanması ve taşınması kolaydır. Kuru baklagiller bitkisel kökenli proteinleri daha fazla içerdikleri için diyeti tamamlar. Taze sebze ve meyveler vitamin ve mineral kaynağıdır. Vücudun direncini artırır. Bunlar fazla miktarda su içerdiklerinden kolay bozulurlar, depolanmaları ve taşınmaları güçtür. Olabildiğince yerel olarak tüketilmelidirler. Dondurulmuş, kurutulmuş ve konserve edilmiş halde, yetiştirildikleri mevsimler dışında da tüketilebilirler. Salça, reçel, marmelat, pekmez, tarhana, erişte, bulgur gibi ürünlerin yapımı da bir muhafaza ve değerlendirme şeklidir.

KATIKLARIMIZ

Yaşım seksene doğru tırmanıyor. Çocuklukta nüfusun büyük bir bölümü kırsal alanlarda yaşıyordu. Karnımızı doyurmak için çağın yapılması gerektiğinde: "Haydi ekmeğimizi yiyelim!" denirdi. Temel besin maddesi ekmekti. Ekmek nimetti. Ekmek varsa gerisi kolaydır. Üç kardeş, bir tek yumurtayı paylaşırdık. Dilme zeytinler hazırlanırken uzunlamasına üç çizik atılır. Böylelikle bir zeytin tanesi ile üç lokma ekmek yiyebilirdik. Bir kaşık yoğurdu ezerek ayran yapıktan sonra ekmeğimizi bandırarak yersiniz. Toz şekeri suda eriterek de ekmeğimizi banabilirsiniz. Olmazsa her bir lokmanın yanısıra, bir topak peyniri azar azar ısırarak yersiniz. Helva da aynı şekilde yenir. Buna "katık etmek" denir. Kuru soğanı sakın bıçakla kesmeyin, yumrukla ezerseniz daha lezzetli olur.

Biz "yemek" sözcüğünü isim olarak kullan-

TARIMSAL ÜRETİMİ ARTIRMALİYİZ: (1)

Tarım ürünlerinin önemi arttı

mazdık. Biz "aş" derdik. Bulgurdan yapılan pilava bile "bulgur aş"ı denirdi. Tavukları herkes kendi beslerdi. Hatırlı bir konuk gelirse bir piliç kesilir, elle tüyleri yolunarak temizlenirdi. Böyle bir tavuk bulgurla birlikte odun ateşinde pişerken, kokusu bütün çevreye yayılırdı. İnsanlar görgülü idi. Gebe ve emzikli kadınlara, ufak çocuklara, hastalara birer lokma da olsa tattırılırdı. Gıda maddelerinin file ile taşınması görgüsüzlük sayılır ve ayıplanırdı.

Yere düşmüş bir ekmek parçası gören kimse onu özenle alır, öper başına değdirirdi. Ekmek ayak altında kalmayın, kurt kuş yesin diye yüksekçe bir yere bırakırdı. Çöp tenekelerine atılan ekmekleri gördükçe içim yanıyordu. Onun bir dilimine muhtaç milyonlarca insanın bulunduğu adaletsiz bir dünyada yaşıyoruz. Bu sıranklığa son vermemiz besinlerimizi tutumlu kullanmamız şarttır.

Demek istediğim kısıtlı koşullarda da yaşanabilir. Öyle yaşayan milyonlarca insan var. Lüks içinde ve müsrif yaşayanların onları haklarına el koyarak buna yapıyorlar.

YATILI OKULDAKİ LÜKS YAŞANTIM

Devlet parasız yatılı sınavını kazanıp Denizli Lisesi'ne kaydolmuştum. 12 yaşındayım, evden ilk kez ayrılıyorum. Biz evimizde hep yer yatağında yataydık. Okuldaki ilk gece uykum arasında karyoladan düştüm, kolum biraz ağrıdı ama önemli değildi.

Kahvaltıda büyük porselen fincanlar içinde çay, yanında şekerle beraber, ekmek, peynir ve zeytin de var. Bir seferinde kahvaltı sofrasında rengi sanyaya çalan bir şey vardı. Cehaletim meydana çıkmadı diye ne olduğunu sormadım. Olduğu gibi ağzıma attım ama yutmakta çok güçlük çektim. Meğer yemeklik margarin vermişler. Hâlâ piyasada olan o margarin hiç sevmem ve zorunlu kalmadıkça yemedim. Bir zamanların efsane beslenme hocası, Doç. Dr. Osman Nuri Koçtürk margarinerin zarar konusunda Türk milletini uyandırdı. Bu rastlantının yararnı görmüş oldum.

Öğle yemeğinde kuru fasulye ve piring pilavı, akşama şehriye çorbası ve kıymalı patates veriliyor. Cumartesi öğle yemeğinde fasulye ve pilavın yanı sıra turşu ya da kadayıf oluyor. Karnıyank, tatarböreği gibi adını da, tadını da bilmediğim yiyecekler. Devlet baba, giyecek elbisemi, ayakkabımı, kitap ve defter paralarını veriyor. Haftada bir gün Şeytanpazarı'ndaki Hızır Hamamı'nda yıkanma olanağı bile sağlıyordu.

Bazı tuzu kurulara işkence gibi gelen yatılı okul ve askerlik hayatı birçok insanın erişemediği bir yaşam seviyesidir. Her öğünde iki üç kap farklı yemek. Sandalyede oturup masada porselen tabaktan metal çatallı kaşıkla yiyeceğiniz. Mis gibi somun ekmek dilimlenmiş olarak önünüze koyulmuş. Ortalık aydınlık, yerler tertemiz. Az şey mi bunlar. Yakın çevremdeki emsallerim arasında en şanslı olanlardan biri bendim. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurduğu fırsat eşitliği sağlayan parasız eğitim sistemi sayesinde okuyabildim. Minnettarım ve can tende olduğu sürece borcumu ödemeye çalışacağım. (Devam edecek ...)

Altmış bin ton et stokumuz var

AYDINLIK / ANKARA

TARIM ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Et ve Süt Kurumu (ESK) depolarında 2019 yılı sonu itibarıyla 60 bin 227 ton et stokunun bulunduğunu açıkladı.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, CHP Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in "Dondurulmuş gövde sığır etlerinin, gerek depo maliyeti, depoda bekleme süresi içerisinde oluşacak fire ve değer kayıpları ile kuruma ek maliyeti ne kadar olmuştur?" sorusunu yanıtladı. Pakdemirli, Et ve Süt Kurumu'nda 2019 yılında tamamı yerli üreticiden olmak üzere 280 bin 882 büyükbaş hayvan kesiminin gerçekleştirildiğini bildirdi.

YÜZDE 2.5 FIRE

Et ve Süt Kurumu depolarında 2019 yılı sonu itibarıyla 60 bin 227 ton kırmızı et stoku bulunduğunu kaydeden Pakdemirli, ESK'nın "Emtialarda Olusabilecek Fire ve Miktar Farklarına İlişkin Yönergesi" kapsamında dondurma ve donmuş mu-

hafaza firesi olarak karkas kırmızı etten azami yüzde 2.5 oranında fire düşüldüğünü kaydetti.

STOKLARA RAĞMEN ET FİYATLARI ARTIYOR

Gürer, Pakdemirli'nin yanıtı ile ilgili yaptığı açıklamada, Bakanın stoklardaki et varlığını açıkladığını belirterek şunları söyledi:

"Yılbaşından bu yana durum değişmiş olabilir ancak stok varlığına rağmen perakende et fiyatları artıyor. Besiciler yem ve girdi fiyatları nedeniyle maliyetlerin arttığını ancak hayvan fiyatının maliyetini karşıladığını ve masrafları zor çıkardıklarından dert yanıyorlar. Yem dolara bağlı sürekli artıyor. Hayvan sahibi kazanmıyor ama ondan hayvan çıktktan sonra kesime gidiyor. Perakende satışa kadar fiyat önemli ölçüde artıyor. Bazı marketlerde et, maliyetinin iki katı fiyatla satılıyor. Bakanlık bu aşamada piyasayı dengelemelidir. Stokta et olması kadar vatandaşın uygun fiyatla et temin edebilmesi de önemlidir. Ettaki fiyat artışı besicileri yansımadığı için besici dertlidir. Esas olan aracılığın düzenlenmesidir."

MİLLİ GÖREV OLMALI

İsraftan kaçınmanın herkes için milli görev olması gerektiğini vurgulayan Palandöken, "Diğer aylarda yapılan gıda israfı Ramazan ayında maalesef ciddi boyutlara ulaşiyor. İsraf edilen gıdalarla birlikte nitelikli, paramız ve emeğimiz de çöpe gitmiş oluyor. Çöpe giden parayla onlarca hastane ve okul yapılabilir. Piyasada özellikle gıda ürünlerinde fırsatçıların fiyat artışı yapmaması için israftan ne kadar kaçınırsak ürünlere olan talep azalınca fiyatlar da düşecektir. İsraftan kaçınmak hepimizin için milli bir görev olmalı" şeklinde konuştu.

Rota

Doğu
PERİNÇEK

dogu.perincek@vatanpartisi.org.tr

İki dünya var. Biri sevenlerin dünyası, öbürü sevgisizlerin dünyası. Biri birbirine sarılanların dünyası, diğeri sarılmayı bilmeyenlerin dünyası.

HASRETİ BİLENLER VE BİLMEYENLER

Biri aynı evde birbirini özleyenlerin, “ben senin yanında dahi hasretim sana” diyenlerin dünyası, Van türküstündeki gibi, “Diz be diz otururken, hasret kaldım yâr yüzüne” diye türkü söyleyenlerin dünyasıdır. Diğeri dünyaya gelince, hasret nedir bilmeyenlerin dünyası, yalnızlığa bir iskelete sarılır gibi sarılanların dünyası.

KONUĞU GELEN GÜZELİM EVLER

Biri “Konuğu gelmeyen kara evler yıkılası yeğdir” diyen Dede Korkutların dünyasıdır. Diğeri kapılarında tokmak bulunmayan kara evlerin dünyası. Biri sofralarında herkese yer olanların dünyasıdır, diğeri kendisi pişirip kendisi yiyenlerin dünyası. Biri ekmeği paylaşarak yaşayanların dünyası var. Onların dünyasında ekmeğin her-

MERHABA KAMUCULUK – 20

iki dünya var

kese yetiyor. Öbür yanda çil altınları paylaşamayanların dünyası var, kan revan içindeki dünya.

Bir dünya, iki öküzlünün birini, hatta canını kamuya verenlerin dünyasıdır. Öbür dünya, halkın öktüzleriyle kendisine kervan yapanların dünyası.

İNSANLARLA DÜŞEN KALKAN ERDEMLİLER

Bir dünya var, okyanuslara dar gelen dünya: Erdemli olmanın sırrını insanlarla düşüp kalkmakta bulan Firdevsilerin dünyası. Bir de insandan kaçarak kendi uçurumlarında yaşayanların dünyası.

Bir “Hayatından vazgeçebilen, ama arkadaşlıktan asla vazgeçmeyenlerin” dünyası vardır. Bir de arkadaşsızlığın melan-kolisinde ölümü bekleyenlerin dünyası.

GÜL İLE GÜLÜ TARTANLAR

Bir “Gül ile gülü tartanların” dünyası vardır. Karşıda batman batman fitnenin ve fesadın altında kalanların dünyası.

Biri alçak gönüllülerin dünyasıdır. Öbürü Şah Hataî'nin dediği gibi “kibirden yorulup yollarda kalanların” dünyası.

Bir dünya dün İsmet Özçelik'ten öğ-

Meksikalı yönetmen Alfonso Cuarón'un Roma filminden bir sahne.

rendiğimize göre, evde kitap okumaktan sıkılanların dünyasıdır. Diğeri Yunuslevî'nin “Sen kendini bilmezsin, ya nice okumaktır” diyenlerin dünyası.

Bir dünyada insanlar el ele, gönül gönülerdir. Öbür dünyada kişi, elindeki telefon kulübesinde hapistedir.

Bir dünya, evde kalmak ile evde kavga etmek, kadın ve çocuk dövmek arasında ilişki kuranların dünyasıdır. Bizlerin dünyası, evde ve sahada, denizde ve karada, kuyuda ve havada sevenlerin ve sevişenlerin dünyasıdır.

SON HASTA İYİLEŞENE KADAR SEVİNMEYENLER

Bir dünya var, son hasta iyileşene kadar

sevinmeyenlerin dünyası. Eli hastanın nabzında olan Prof. Cemil Taşçıoğulları'nın, Hemşire Dilek Tahtalı'nın dünyası. Çok uzaklarda ise, ‘bana hastalık değmedi’ diye sevenlerin dünyası var. Ordan bizlere biraz şaşkınlıkla ve biraz da yukardan bir edâyla bakıyorlar. Baksınlar, bizim dünyamız güneşin çevresinde dönmeye devam ediyor.

YUNUS'UN MİRASÇILARI

Ölümlü kalımlı dünyada, bakın Yunus'tan kalan nedir: Gelin tanış olalım, İşin kolayın tatalım Sevelim sevelim Dünya kimseye kalmaz.

FİLM

Çin sinemasından Lulu Wang'ın yönettiği bir eser: *The Farewell* (Elvedâ). Film, Atlantik dünyasında aile içi ilişkilerde bile geçerli olan bireycilik ve çıkarıcılık ile, Asya'nın paylaşmacı aile sevgisi arasındaki çelişmeyi duygulu bir dille canlandırıyor.

KİTAP

YARIN: MERHABA KAMUCULUK - 21

MASKELERİN DİLİ

Alpay Genç, gece otelden çıkıp hastaneye giderken polislerle karşılaştığı anları da şöyle anlatıyor:

“Galata Köprüsü'nün Karaköy girişinde sağdan gelen bir ekip arabası siren açtı. Önüme kırdı, yolumu kesti. Polis arkadaşas indi, kendisine hastanenin bana sokağa çıkma yasağı için verdiği yazıyı ve doktor kimliği gösterdim, ‘acile nöbete gidiyorum’ dedim.

Cerrahi maskeli polis arkadaş iyi nöbetler diledi. Ben de onun Polis Günü'nü kutladım. Bakıştık gülüştük, yani maskelerin ardından görülüyor tabi de ağız ve dudaklar; gözler ile gülüştük. Şaka yapmıyorum günlerdir herkes maskeli olunca anlıyorsunuz gözlerden, gülümsendiğini.”

16 gün süren korona tedavisinden sonra acil servisteki görevine dönen Dr. Alpay Genç, 'Sağlık çalışanları halkın desteğini arkasında hissettiğinde işine daha şevkle sarılıyor. Halkın bu mücadelede yer alan sağlıkçılara desteğini göstermesi, bizlere moral kazandırıyor' dedi

HABER MERKEZİ

KOVİD-19 tanısı konan Dr. Alpay Genç, 28 Mart'ta Aydınlık'ın manşetinden seslendi: “Kimse bizi bireyciliğin tavan yaptığı Avrupa ile karşılaştırmasın. Biz Türkler farklıyız. Bu salgından, uluşa sahip olduğumuz dayanışma özelliğimiz ile sağ salım çıkacağız.” Alpay Genç, Kovid-19'u yenerek görevi başına döndü. İlk mesaisine önceki sabah acil serviste başladı. 24 saat nöbet tutan Genç'in ilk hastaları da koronavirüsler oldu.

BİR AYDIR OĞLUNU GÖRMÜYOR

Alpay Genç'e, 27 Mart'ta tomografi ile Kovid-19 teşhisi kondu. 5 gün hastanede tedavi gördü. Sonra tedavisi evde devam etti. 16 gün sonra yeniden acil servise döndü. Genç, salgın başladığından bu yana yaklaşık 1 aydır 11 yaşındaki oğlu Efe'yi görmüyor. Şimdi de acilde Kovid-19 hastalarıyla temasta olduğu ve riskli olduğu için nöbetin ardından evine değil sağlık çalışanlarının kalması için planlanan otele gitti. Genç, halen hastalığın izlerini taşıyor. “Orta eğiminde bir yokuşu 30-40 metre çıkıp otele gittim. Nefes nefeseydim.”

KOVID-19'U YENDİ GÖREVİNE DÖNDÜ

Halkın desteği bize güç veriyor

İLK GÜN 24 SAAT NÖBETLE BAŞLADI

Genç'in ilk mesaisi de koronavirüse karşı mücadeleyle geçti. “Geceden kalan Kovid'li bir amcamla uğraştık, onu servise yatırdık ardından benim gibi acilden hastalık kapan hemşiremiz Yunus geldi. Hem BT'si hem de kan sonuçları pek iyi değişti. Onu dinlenmeye evine gönderdim. 10. katta Kovid servisinden bir hasta kötüleşmiş, entübasyon gerekiyordu. Anestezi yoğun bakımda kritik başka bir hasta ile uğraştığından çıkamıyormuş, koruyucu giysilerimizi giyip bir koşu yukarıya çıktık. Selam olsun bu pandemide Nazım'ın tanımladığı ‘Büyük İnsanlık’ için yeryüzünün neresinde olursa olsun, döğüşene, düşene.”

'HALKIN DESTEĞİ MORAL OLUYOR'

Dr. Alpay Genç, hasta yatağında sağlık çalışanlarıyla halkın kenetlenmesini de gözlemlemiş. Genç dayanışmaya devam diyor:

“Canla başla çalışıyoruz. Biz buradan güçlenerek çıkarız. Bir teyze iki tepsili bökrek yapıp acil servise göndermiş. Bir başka yerde sağlık çalışanlarının oturduğu apartmana ‘Hangi günler nöbetçiyeniz bize bildirir, size yemek getirelim, rahatsız etmeyelim’ diye yazı asılmış. Sağlık çalışanları halkın desteğini arkasında hissettiğinde işine daha şevkle sarılıyor. Halkın bu mücadelede yer alan sağlıkçılara desteğini göstermesi, bizlere moral kazandırıyor.”

'Aydınlıkçı umudu taşıyorum'

Dr. Alpay Genç, Ulusal Kanal canlı yayınında da açıklamalarda bulundu: “Tek başıma hissetmiyorum. Bizim motivasyon kaynağımız birincisi insan sevgisi ikincisi biz zor zamanların milletiyiz Kuvâ-yi Milliye'nin çocuklarıyız zor zamanlarda bir araya gelen bir milletiz biz. Aramızdaki en ufak itişmeyi kalkışmayı bir kenara bırakıp hep beraber çalışırız.

“Lütfen herkes sorumluluğunu alsın. Bu durumu hep birlikte aşacağız ben her Aydınlıkçı gibi umut taşıyorum. Her yazdığım yazının sonuna ekliyorum yine bahar gelecek yine kuşlar uçacak unutmayın. Görevimizin başındayız. Bu durumdan kurtulacağız.

“Cumhuriyet Devrimi'nde ortaya konan Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü vardır ki sıtmayı yenmişlerdir. Onunla birlikte Bilim Kurulu da işini iyi yapıyor. Devletin içine çelme takmaya çalışanlar var. Hala sahte belgeler üretmeye çalışıyorlar. Hala sosyal medyadan algı operasyonuna dahil olan videolar paylaşıyorlar. Biz bunlarla hep mücadele ettik Ergenekon'da da ettik bugün de ettik. Elbet bu savaştan biz galip çıkacağız. “Benim bir isteğim var herkes çocuğuna benim için sarılsın ben sarılamıyorum ama siz sarılın.”

Yoğun bakım hasta sayısı düştü

TÜRKİYE'de ilk vakanın görüldüğü günden bu yana artan yoğun bakım hasta sayısı önceki gün ilk kez düştü. 10 Nisan'da bin 667 olan yoğun bakım hasta sayısı, 11 Nisan'da bin 626'ya indi. Entübe hasta sayısı da bin 62'den bin 21'e düştü. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, bu sonucun tedavideki yaklaşım ve sağlık çalışanlarının özveriyle olduğunu söyledi.

Bakan Koca, 6 üniversitenin rektör, dekan ve başhekimleriyle video konferans yöntemiyle önceki gece görüştü. Bakan Koca bu görüşmenin ardından 81 İl Sağlık Müdürlüğü de toplantı yaptı.

İlk toplantıda İstanbul, Hacettepe, Cerrahpaşa, Ankara, Gazi ve İnönü Üniversitelerinin rektörleri, tıp fakültesi dekanları ve hastane başhekimleri katıldı. Pandemi döneminde yükün, kamu hastaneleriyle beraber üniversite ve özel hastanelerin de omuzlarında olduğunu vurgulayan Koca, taramaların artışıyla birlikte vaka sayısının arttığını ifade etti. Bu artışın ciddi bir oranda olmadığını altını çizen Bakan Koca, “Esas olarak Türkiye'nin diğer ülkelerden farklılığı olarak gördüğümüz; yatan hasta, yoğun bakıma giren hasta, entübe artış hızı son dönemde düşme eğilimindeydi. Bugün ilk defa yoğun bakıma giren ve entübe

olan hasta, sayısal olarak eksiye düştü. Yani yüzde 3-3,5 oranında bir düşüş söz konusu oldu. Bu son derece önemli” dedi.

İLAÇTAN SAĞLANAN FAYDA

Bakan Koca, hastalara erken tanı konulmasının ve dünyadan farklı şekilde Hidroksiklorokin'in ayakta hastalarda bile yaygın bir şekilde kullanımının hastaneye yatışı azalttığını söyledi. Bakan Koca, sözlerini şöyle sürdürdü: “Favipiravir'i Çin daha çok entübe olan hastalar için kullanırken, bizim erken dönemde kullanmamızın faydalı olabileceğini görüyoruz. Onun da özellikle yoğun bakıma geçişi düşürdüğünü, ama esas yoğun bakım döneminde bizim personelimizin, çalışanlarımızın yoğun bakım pratiğinin de bunda önemli bir katkısının olduğunu görüyoruz. Her geçen gün yoğun bakımda yatan hastanın, yatış gün sayısının da azaldığını görüyoruz.”

ODTÜ'den mücadeleye robot ve yazılım desteği

ODTÜ Rektörü Prof. Dr. Mustafa Verşan Kök, Kovid-19 araştırmalarına özel, yapay zeka tabanlı arama motoru ve insan gücüne gereksinim duyulmadan dezenfeksiyon sağlayan robot geliştirdiklerini bildirdi.

Kök, ODTÜ'lü pek çok bilim insanının koronavirüs salgınıyla mücadele için kendi alanlarında çalışmalar yürüttüğünü ifade etti. “Akademiye tarafından, Kovid-19 araştırmalarına özel, yapay zeka tabanlı arama motoru ve insan gücüne gereksinim duyulmadan dezenfeksiyon sağlayan robot geliştirildiğini” bildiren Kök, bu çalışmalarla ilgili detaylar verdi. ODTÜ Berimsel Ontoloji Laboratuvarı uzmanlarından Doç. Dr. Aziz Fevzi Zambak, Erdem Ünal, Onur Yeşil ve Tennifer Baş'ın yer aldığı “Funktor” adlı girişim tarafından Kovid-19 araştırmalarına özel, yapay zeka tabanlı “CAR-NAP” isimli arama motoru geliştirildiğini bildiren Kök, “Arama motoru, tip ve yaşam bilimleri alanındaki bilimsel

araştırmalarda en sık karşılaşılan, binlerce makale ve veri arasında doğru kaynaklara zamanında ulaşabilme, analiz etme sorunlarını mevcut sistemlere göre çok daha etkili şekilde yapabiliyor” bilgisini verdi.

İNSANSIZ ROBOT KAPALI ALANLARI DEZENFEKTE EDİYOR

Kök, buluş yapacak araştırmacılar için yeni bilgilerin düzenli olarak sunulmasının da planlandığını belirtti. Kök, koronavirüsle mücadele için robot da geliştirdiklerini bildirdi. Söz konusu robot için, ODTÜ Fizik Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Bilge Demirközü'nün müdürlüğü olduğu Uzay ve Hızlandırıcı Teknolojiler Uygulama ve Araştırma Merkezi (İVME-R) ve savunma sanayisi firmalarından Elektroland'ın iş birliği yaptığını kaydeden Kök, robotun kapalı alanların insan gücüne gereksinim duyulmadan dezenfeksiyonu amacıyla kullanılacağını söyledi.

Annesini bir ay sonra gören öykü de 'evde kalın' dedi

KARAMAN'da sağlık çalışanı annesini bir ay sonra görüp ağlayarak izleyenleri duygulandıran 6 yaşındaki Öykü Koçak, “evde kal” çağrısında bulundu.

Annesine kavuşma anına ait görüntüleri sosyal medyada büyük ilgi gören Öykü Koçak, 10 gün boyunca anne ve babasıyla kalacağını, ardından ailesinin tekrar işe gideceğini anlattı. Küçük Öykü, şunları söyledi: “Sağlığımızı korumak için evde kalmalıyız. Herkes evde kalsın. Anne ve babamızı özleyebiliriz ama yine de evde kalmalıyız. Annemi birden karşımda görünce çok mutlu oldum, sevindim. Çünkü onu bir aydır görmüyordum, çok özlemiştim. Göz yaşlarımı tutamadım. Annemi görünce şoka girdim. Ona sarıldım, onu çok özlemiştim. Ağladığım kadar ağladım. Allah'a çok dua ederek koronavirüsten kurtulalım. Birbirimize yine de çok yaklaşmayalım.”

Bilim Kurulu üyelerinin sahte hesaplarına dikkat

CHP'nin derdi iç politika

AYDINLIK / ANKARA

CHP, koronavirüs salgını ile mücadele için 31 ilde ilan edilen iki günlük sokağa çıkma yasağının ilan edildiği gece yaptığı sorunların belirlenmesi, önümüzdeki süreçte alınacak önlemlerin değerlendirilmesi için TBMM'de "Genel Görüşme" açılmasını istedi.

CHP'den TBMM Başkanlığına dün sunulan önerenin gerekçesinde, sokağa çıkma yasağının ilan edildiği gece yaşananlar eleştirildi. 11 Mart günü Dünya Sağlık Örgütü tarafından küresel pandemi ilan edildiğine dikkat çekilen önergede şöyle denildi:

GEÇ KALINDI

"İlk vakanın 11 Mart'ta görüldüğü Türkiye'de, 11 Nisan itibarıyla 52 bin 167 vatandaşımıza tanı konulmuş, bin 101 va-

Sosyal medya faydalarının yanı sıra algı operasyonları için de işlevsel bir alan. Türkiye'nin pür dikkat dinlediği Bilim Kurulu üyelerinin ismi kullanılarak açılan sahte hesaplar da bu yönde kullanılıyor. Prof. Dr. Tevfik Özlü'nün kendine ait hesabında 35 bin 200 takipçisi var, sahtesinde ise 42 bin! Sahte hesaptan 'Sokağa çıkma yasağı' kampanyası için yapılan paylaşımlar dikkat çekici

SAĞLIK Bakanlığı Koronavirüs Bilim Kurulu üyeleri adına açılan sahte sosyal medya hesapları, algı kampanyalarının bir parçası olarak kullanılıyor. Bilim Kurulu üyeleri de sahte hesapların farkında ve bu durumdan rahatsız. Gerçek sosyal medya hesaplarını Bilim Kurulu üyelerine sorduk. Twitter'da Prof. Dr. Tevfik Özlü adına açılan iki hesap bulunuyor. Her ikisinin de adresi @drtevfikozlu. Tevfik Özlü'nün gerçek hesabında takipçi sayısı 35 bin 200. Sahte hesabı ise 42 bin 900 kişi tarafından takip ediyor. Her iki hesaptan kullanılan fotoğraflar aynı. Tevfik Özlü'nün gerçek hesabı ağustos 2019'da, sahte olan ise Aralık 2019'da açılmış. "Sokağa çıkma yasağı ilan edilsin" kampanyalarının yürütüldüğü 21 Mart haftasında Tevfik Özlü adına açılan sahte hesaptan atılan mesajlar dikkat çekici...

SAHTE HESAP: İTALYA'DAN KÖTÜ DURUMDAYIZ

O hafta sosyal medyada "İtalya'dan daha kötü durumdayız" havası yaratıldı, ardından "Sokağa çıkma yasağı ilan edilsin" kampanyası yürütüldü. Tevfik Özlü adına açılan sahte hesaptan 21 Mart'ta "Ülkemizin durumu İtalya'dan çok kötü. İstatistiklerde İtalya'ya oranla bizde 2 kat artış olmaktadır. Çok geç

olmadan hemen yarın sokağa çıkma yasağı gelsin! Pazartesi geç olabilir!" mesajı paylaşıldı. Ardından gelen mesajlar şöyle:

22 Mart: Tüm ülkeler için sokağa çıkma yasağı kararı vermek kolay değil. Bakın hepsi başta öneride bulundu hepsi sonra mecburen getirmek zorunda kaldı. Böyle giderse er geç yasak çıkacak! Peki neyi bekliyoruz! Diğer ülkeler gibi salgının artmasını mı!

22 Mart: Çok değil, şu bir hafta sokağa çıkma yasağı gelirse salgını önleyebiliriz, bu şekilde kontrol etmemiz mümkün değil.

Sahte hesaptan sokağa çıkma yasağının ilan edildiği 10 Nisan gecesi de, büfelerin önünde biriken insan fotoğraflarının yer aldığı mesajlar paylaşıldı. Sahte hesap işi o kadar ileri boyuta götürdü ki, anket çalışması bile yaptı. 5 bin kişinin katıldığı ankete yönelik sahte hesaptan yapılan çağrı şöyle: Sokağa çıkma yasağı gelsin mi? Tüm vatandaşlarımızın bu ankete katılıp, RT yapmasını rica eder; bilim kuruluna sunacağımı da bildirmek isterim.

SAHTE HESAPLAR ARASI PAYLAŞIM

Sahte hesaptan sokağa çıkma yasağının başladığı 10 Nisan gecesi atılan "Uzun süre

Özlem Kınır USTA

evde kalmaya hazır olun. Bu süreç biraz uzayabilir" mesajı, bir başka Bilim Kurulu üyesi Prof. Dr. Serap Şimşek Yavuz'un sahte hesabı tarafından da alıntılanıp paylaşıldı.

Bilim Kurulu üyesi Prof. Dr. Tevfik Özlü, sahte hesaplara ilgili, yapılan paylaşımları tasvip etmediğini söyledi.

ELDİVEN KULLANMAYI ÖNERDİ

Prof. Dr. Serap Şimşek Yavuz'un gerçek hesabı @serapsimsekzyv. @ProfSerapSimsek hesabı ise sahte. Sahte hesaptaki takipçi sayısı 16 bin. Yavuz'un gerçek hesabındaki takipçi sayısı 6 bin 278. Sahte hesaptaki son mesaj, virüsün sıcakta duracağına ilişkin somut veri olmadığı, yavaşlama ihtimalinin olduğu yönünde. Bilim Kurulu'nun eldiven kullanımını doğru bulmadığını biliyoruz. Ancak sahte hesapta sık sık eldiven kullanımı öneriliyor.

Prof. Dr. Ateş Kara'nın gerçek hesabı @AteşAteşKara, sahte olan ise @drateskara... Prof. Dr. Levent Yamanel'in Twitter'da hesabı bulunmuyor. Yamanel adına açılan @PYamanel hesabı sahte. Prof. Dr. Levent Akin adına açılan @LeventProf hesabı da sahte. Akin, sahte olan hesabı şikayet ettiğini söyledi.

Sağlıkçılardan polise 'acil' sürprizi

İstanbul'da sağlık çalışanları, acil koduyla hastaneye çağırıldıkları polis ekibine çiçek takdim ederek Türk Polis Teşkilatının 175. kuruluş yıldönümünü kutladı.

Sancaktepe Şehit Prof. Dr. İlhan Varank Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhekimliği Doç. Dr. Nurettin Yiğit, 10 Nisan'da acil koduyla hastaneye polis çağırdı. Hızla hastaneye giden Sancaktepe İlçe Emniyet Müdürlüğü ekipleri, sağlık çalışanlarının alkışlarıyla karşılandı. Türk Polis Teşkilatının 175. yıldönümü dolayısıyla böyle bir sürpriz planlayan Başhekim Yiğit, kendisi ve personeli adına polis ekiplerine teşekkürlerini sunarak, çiçek takdim etti.

ÇAY VE PASTA İKRAMI

İçişleri Bakanlığı'nca 31 il sınırında 2 gün sokağa çıkma yasağı getirilmesinin ardından polis ekipleri Mersin'de uygulama yaptı. Polislin denetimlerini gören bazı vatandaşlar, evlerinde hazırladıkları çay ve pastaları polis ekiplerine ikram etti. Polisler de duyarlı davranışlarından dolayı vatandaşlara teşekkür etti.

Polise ateş açan zanlı hayatını kaybetti

BEYOĞLU'nda sokağa çıkma yasağını ihlal eden bir kişi, Piyalepaşa Bulvarı'ndaki bir akaryakıt istasyonunun marketine girmeye çalıştı. Çalışanların ihbarı üzerine olay yerine giden polis ekibi, şüpheliyi uyardı. Şüpheli, polisler ile muvazemet gösterdi. Yaşanan arbede sırasında polislerden birisi silahını düşürdü. Bu silahla şüphelinin açtığı ateş sonucu, bir polis memuru yaralandı. Bir polis memuru da yaşanan arbede sırasında darbedildi. Darbedilen polis, şüpheliyi silahla yaralayarak etkisiz hale getirdi. Etkisiz hale getirilen şüpheli yaralı olarak kaldırıldığı hastahane de tüm müdahalelere rağmen yaşamını yitirdi.

ALTI SALDIRGAN GÖZALTINDA

İSTANBUL Küçükçekmece'de, devriye gezen polis ekipleri sokak üzerinde bir parkta bulunan gruba "evlerinize dönün" uyarısında bulundu. Uyarılan dikkate almayan grup ile polis arasında tartışma çıktı. Grup takileri polise saldırdı. Kavgaanın kontrol altına alınmasının ardından olay çözen 6 kişi gözaltına alındı.

63 milyon 640 bin kişi evinde

İÇİŞLERİ Bakanlığı'ndan yapılan yazılı açıklamada, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) tedbirleri bünyesinde 31 ilde toplam 63 milyon 640 bin vatandaşın sokağa çıkma yasağı kapsamında evlerinde kalarak, alınan karara yüksek oranda uyum sağladığı belirtildi. Bazı illerde az sayıda da olsa alınan kararlara uymayan vatandaşlara Umumi Hıfzıssıhha ve TCK'nin ilgili mad-

deleri kapsamında adli ya da idari işlem uygulandığı ifade edilen açıklamada, "Sokağa çıkma yasağı başladığı andan itibaren bu kuralı ihlal eden toplam 18 bin 770 kişiye adli ya da idari işlem gerçekleştirildi" bilgisi verildi.

Açıklamada, vatandaşlara, salgınla mücadele kapsamında alınan tedbirlere gösterdikleri duyarlı yaklaşımdan dolayı teşekkür edildi.

Soylu: Erken bildirmek hücum yaratır

İÇİŞLERİ Bakanı Süleyman Soylu, sokağa çıkma yasağı kararının ardından belirterek "Çünkü bu kararın üretim ve tedarik zincirine zarar vermeyeceğini düşündük. Bu açıdan önemli bir karardır" dedi.

Soylu haftasonu iki günlük sokağa çıkma yasağı kararını aldıklarını belirterek "Çünkü bu kararın üretim ve tedarik zincirine zarar vermeyeceğini düşündük. Bu açıdan önemli bir karardır" dedi.

Bir buçuk-iki saatlik bir süreçte bazı kısıtlı bölgelerde yığılma olduğunu söyleyen Soylu "Doğrudur. Ben bunu öngörmedim. Tecrübem var. Ama yine de o saatteki bu çok sınırlı birikimin büyük bir problem oluşturacağını düşünmüyorum. Zamanlaması açısından alınan karar, bakanlığımıza ait bir karardır. Bir kez daha söylüyorum: Eleştiriler de aldım kabul ettim. Hakaretleri de kabul ettim" diye

konuştu.

Diğer ülkelerdeki örnekleri incelediklerini ifade eden Soylu "O örneklerde bunu gördük: İki-üç gün önce ilan edilen sokağa çıkma yasakları marketlere büyük bir hücumu getiriyor. Böyle bir şey yaşanmasını istedik" dedi.

Neden yasağın başlama saatinden önce açıkladıklarını da şu sözlerle anlattı: "Saat 21.00 itibarıyla marketler kapanıyor. Bunu düşünerek yasak kararını 21.00'den sonra ilan ettik. Bazıları 23.59'da ilan etseydiniz diyor. Ancak o zaman da insanı açından büyük sorunlarla karşılaşabilirdik. Bir ziyarete gitmiş, bir yere gitmiş insanlarımız açısından çok büyük sorun olacaktı. Birkaç saat öncesinden haber verilmesi gerekliydi. Vatandaşların yasağın ilanıhaye devam edeceğini düşünüyorduk. Sınırlı birikimin nedeni budur. Ama şundan eminim: Nasıl bir yöntem izlersek izleyelim muhakkak bir risk olacaktı. Sonuçta o saatte sokağa çıkanların sayısı 250 bin-300 bin civarındadır. Sonuç olarak baktığımızda herkes evlerine çekildi... Gece saat 00.05 itibarıyla bu başıyla sağlandı. Sokaklarda kimse kalmadı."

İsmet
ÖZÇELİK

Türk şirketlerini bekleyen tehlike: PUSUDALAR

EKONOMİK krizin üzerine; Koronavirüs salgını... Sanayi kuruluşları, bankalar, tedarikçiler, ... Hizmet sektöründe faaliyet gösteren şirketler; İhracatçı firmalar, ... herkes sıkıntıda. Çiftçinin, esnafın durumu da ortada.

PARASAL GENİŞLEME

Dünya parasal genişlemeye gitti. ABD trilyonlarca dolar. Avrupa, Japonya'da aynı. Ekonomilerini ayakta tutma hamlesi. Krizi parasal genişleme ile aşma çabası.

MAFYALAŞMIŞ SERMAYE

Dünyanın mafyalaşmış sermayesi; Koronavirüs salgınına bile sömürü için kullanılıyor. Jim O'Neill. İngiliz istihbaratına yakın; Chatham House'un Konsey Başkanı. Ünlü İngiliz ekonomist. Açıklamaları özetle şöyle:

AGRASİF TUTUM

"Krizden önce; Politika yapımcılarının elindeki araçların tükendiği endişeleri vardı. Gördük ki durum böyle değil. Sistematik finansal riskler nedeniyle; Avrupa'da, ABD'de ve diğerlerinde; Agressif parasal genişleme yöntemleri görülecekti."

DOĞRU ZAMAN

Gelişmekte olan piyasalarda; Yatırım yapmak için doğru zaman. Türkiye de buna dahil. Kısa sürede oynaklıklar olsa da; Birkaç sene sonra doğruluğu görülecek.

ÇİN'İN DURUMU

Çin koronavirüsü kontrol altına aldı. Ekonomik toparlanma işaretleri var. 'V' şeklinde (küresel) bir toparlanma yaşanabilir. Kriz 2008 krizinden daha kötü. Ama yılın devamında iyileşme görülebilir. Tabi hepsi salgının durumuna bağlı."

NE ANLAMALIYIZ?

Jim O'Neill aynı zamanda; Uluslararası mafyalaşmış finans çevrelerinin sözcüsü... Peki söyledikleri ne anlama geliyor? Ekonomistlere sordum. Ciddi uyarılar oldu. Tespitleri özetle şöyle: "Türk firmalarının nakit akışları bozuk. Daha da bozulacak. Buna değerli üretici firmalar da dahil. Mafyalaşmış finans kuruluşları takipte. Firmalarımız, kelepİR fiyatına; Yabancı fon ve firmaların eline geçebilir. Kapitalist ülkelerdeki parasal genişleme; Türk firmaları için tehdide dönüşebilir."

ALMANYA ÖRNEĞİ

Ekonomistlerin önerisi de var. Devlete büyük görev düştüğünü belirttiler. Almanya'yı örnek gösterdiler. "Almanya 750 milyar avroluk paket açıkladı. Buna rağmen Merkel, Alman şirketlerinin yabancılara eline geçmemesi için yeni önlemler alacaklarını söyledi" dediler.

2001 UYARISI

2001 uyarısı yaptılar. "2001 krizindeki hatalara düşmeyelim. Öncesinde bankacılık sektörü yerliydi. Krizde büyük ölçüde yabancılara geçti. Birçok sektörde aynı durum yaşandı" ifadelerini kullandılar.

ÇÖZÜM

Çözüm önerilerini de şöyle sıraladılar: "Jim O'Neill açık konuşmuş. Aç kurtlar yine pusuda. Devlet fırsat vermemeli. Başta gıda sektörü olmak üzere; Stratejik sektörlerin; Yerli kuruluşların; Değerli imalatçı firmalarımızın; KelepİR fiyatına yabancının eline geçmesi önlenmeli. Ya devlet ortak olmalı; Ya düşük faizli, uzun vadeli; Ödemesiz dönemli, kredi verilmeli. Krizde stoka çalışmalarına kaynak sağlanmalı. Kriz süresince oluşacak stoklar da teminata sayılmalı. İstihdam korunmalı. Özel sektör-devlet el ele verirse; Kriz en az zararlı aşılır..."

İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu, eski İngiliz Büyükelçiye 'ikiyüzlü ve sinsi de olsalar, böyle selam verdiririz işte' diyen kişiyi 'organize kötülükle' suçladı. Türkçe yazan elçiye İngilizce yanıtında destek verdi

HABER MERKEZİ

İNGİLTERE'nin eski Ankara Büyükelçisi Richard Moore twitter hesabından Türkiye'nin, İngiltere'ye koronavirüsle mücadeleyi desteklemek için gönderdiği tıbbi malzeme yardımını paylaşarak teşekkür etti. Paylaşımı bir Türk sosyal medya kullanıcısının "İngilizler sinsi ve iki yüzlüdür" yanıtı üzerine. Eski Büyükelçi "Türkiye'nin İngiltere konusunda komplo teorisi hayranlarını çok özledim" cevabı verdi. Saatler sonra ise İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'ndan gelen İngiliz dostu mesaj şaşkınlık uyandırdı.

Dünya koronavirüsle mücadele ederken, Türkiye'nin çeşitli ülkelere tıbbi malzeme yardımları da sürüyor. Geçen günlerde Türkiye'nin İngiltere'ye gönderdiği tıbbi malzeme yardımı garip bir diyalogun yaşanmasına neden oldu. Birleşik Krallık'ın Ankara Büyükelçisi Dominick Chilcott, resmi twitter hesabından Türkiye'nin, İngiltere'ye olan tıbbi malzeme yardımını paylaşarak "Koronavirüs ile mücadelede ön safta yer alan Birleşik Krallık sağlık çalışanları için hayati öneme sahip kişisel koruyucu ekipmanın, cömert tedariki için dostumuz ve müttefikimiz Türkiye'ye sonsuz teşekkürler" ifadelerini kullandı. Bu paylaşımı alıntılamanı eski Birleşik Krallık Ankara Büyükelçisi Richard Moore ise "Bravo benim Türkiye'ye! Cömertliğiniz efsanevidir. Omuz omuza. Çok teşekkür ederiz"

İngiltere'ye ikinci sağlık malzemesi yardımı yapıldı

AYDINLIK / ANKARA

KORONAVİRÜS salgınından en çok etkilenen ülkelere olan İngiltere'ye ikinci grup sağlık malzemeleri yardımı dün yapıldı. Konuyla ilgili olarak Millî Savunma Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, "Cumhurbaşkanımız Sn. Erdoğan'ın talimatıyla, Covid-19 virüsüyle mücadelede kullanılacak olan ikinci grup sağlık malzemeleri İngiltere'ye gönderildi" ifadelerine yer verildi. Türkiye daha önce de aralarında İtalya, İspanya, Sırbistan gibi ülkelerin bulunduğu çok sayıda ülkeye sağlık malzemesi yardımında bulunmuştu.

Moore'un bu ifadelerine Mehmet Kamiloğlu isimli bir Twitter kullanıcısı "İkiyüzlü ve sinsi de olsalar, böyle selam verdiririz işte. Çünkü biz Türkiye'yiz" yanıtını verdi. Mehmet Kamiloğlu'nun bu sözlerine kayıtsız kalmayan eski Büyükelçi "İkiyüzlü ve sinsi! Türkiye'nin İngiltere konusunda komplo teorisi hayranlarını çok özledim" diyerek yanıtladı.

TÜRK VATANDAŞA ORGANİZE KÖTÜLÜK SUÇLAMASI

Büyükelçiler Moore ve Chilcott'un bile Türkçe paylaşımda bulunduğu konuşmalar saatler sonra İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'ndan İngilizce yanıt geldi: "We have no doubt your love for Turkey, Mr. Moore! Organized villainy is ubiquitous, but Turkish people always knows who is a friend" (Türkiye'ye olan sevginizden şüphe duymuyoruz. Organize kötülük her yerdedir ama Türk halkı her zaman kimin dost olduğunu bilir).

HDP göz göre göre halka yalan söyledi

BAŞSAVCILIĞIN kamera görüntüleriyle yalanladığı haber hakkında HDP dün basın açıklaması yaptı. Başsavcılığın 2017'de ölen PKK'lı'nın cenazesinin aileye kargoyla yollanmadığını, savcılık teslim ettiğini bildirmesine rağmen HDP, "Kargo ile cenaze göndermek, iktidarın kötülük ve düşmanlıkta ulaştığı zirvedir" başlıklı bir açıklama yayınladı.

PKK'ya yakın bir yayın organında "PKK'nın cenazesi PTT kargoyla aileye gönderildi" şeklinde bir haber yayımlandı. İddia çarpıtılarak sosyal medyada da kampanyaya dönüştürüldü. Önceki gün Tunceli Cumhuriyet Başsavcılığı ve ve Tunceli Valiliği haberin yalan olduğunu görüntülerle çürütüldü. Başsavcılık, Tunceli'de 25 Temmuz 2017'de güvenlik güçleri ile terör örgütü PKK mensuplarının girdiği çatışmada ağır yaralanan, ardından terör örgütü üyelerince gömülen A.İ.İ. ait olduğu düşünülen bazı doku ve kemik parçalarının daha sonraki bir tarihte yakalanan başka bir terör örgütü üyesinin 4 Temmuz 2019'da gösterdiği yerde bulunduğunu belirtti. Tunceli Devlet Hastanesinde alınan ölü muayene raporuna göre 18 parçadan oluşan kemikler 4 Temmuz 2019'da incelenmek üzere İstanbul Adli Tıp Kurumuna gönderildi.

Açıklamaya göre, oğlunun cenazesi, Başsavcılık talimat bürosunda hazır bulunan annesi H.A.İ. 10 Nisan'da bizzat teslim edildi. Anne H.A.İ'nin Diyarbakır Adliyesi'nden cenazeyi teslim alması güvenlik kamerası görüntülerine yansdı. Görüntülere göre, yanında bir gençle adliye binasına gelen H.A.İ., Başsavcılık talimat bürosuna geçiyor. Daha sonra oğlunun cenazesini teslim alan H.A.İ. yanında ki gençle adliye binasından çıktığı görülüyor. Önceki günkü açıklamaya rağmen dün HDP Gençlik Meclisleri imzasıyla yayınlanan metinde çarpıtma devam etti. Metinde "Derisim'de 2017 yılında yaşanan bir çatışma da yaşamını yitiren Agit İpek'in cenazesi, basına yansıyan bilgilere göre 3 yıl sonra posta yoluyla ailesine gönderilmiştir. Daha önce yapılan başvurulara rağmen cenaze aileye teslim edilmemiş, bu süreç aileye yönelik psikolojik işkenceye dönüştürülmüştür" ifadeleri kullanıldı.

AYDINLIK / ANKARA

İnfaz düzenlemesine ilişkin değişikliklerin yer aldığı kanun teklifinin görüşmelerine TBMM Genel Kurulu'nun devam edili. Teklifin kabul edilen maddesine göre, kanunun suç saydığı fiilleri işlemek amacıyla örgüt kuran ve yönetenlerin cezaları artacak.

Moore'un bu ifadelerine Mehmet Kamiloğlu isimli bir Twitter kullanıcısı "İkiyüzlü ve sinsi de olsalar, böyle selam verdiririz işte. Çünkü biz Türkiye'yiz" yanıtını verdi. Mehmet Kamiloğlu'nun bu sözlerine kayıtsız kalmayan eski Büyükelçi "İkiyüzlü ve sinsi! Türkiye'nin İngiltere konusunda komplo teorisi hayranlarını çok özledim" diyerek yanıtladı.

Büyükelçiler Moore ve Chilcott'un bile Türkçe paylaşımda bulunduğu konuşmalar saatler sonra İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'ndan İngilizce yanıt geldi: "We have no doubt your love for Turkey, Mr. Moore! Organized villainy is ubiquitous, but Turkish people always knows who is a friend" (Türkiye'ye olan sevginizden şüphe duymuyoruz. Organize kötülük her yerdedir ama Türk halkı her zaman kimin dost olduğunu bilir).

Moore'un bu ifadelerine Mehmet Kamiloğlu isimli bir Twitter kullanıcısı "İkiyüzlü ve sinsi de olsalar, böyle selam verdiririz işte. Çünkü biz Türkiye'yiz" yanıtını verdi. Mehmet Kamiloğlu'nun bu sözlerine kayıtsız kalmayan eski Büyükelçi "İkiyüzlü ve sinsi! Türkiye'nin İngiltere konusunda komplo teorisi hayranlarını çok özledim" diyerek yanıtladı.

Büyükelçiler Moore ve Chilcott'un bile Türkçe paylaşımda bulunduğu konuşmalar saatler sonra İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu'ndan İngilizce yanıt geldi: "We have no doubt your love for Turkey, Mr. Moore! Organized villainy is ubiquitous, but Turkish people always knows who is a friend" (Türkiye'ye olan sevginizden şüphe duymuyoruz. Organize kötülük her yerdedir ama Türk halkı her zaman kimin dost olduğunu bilir).

AYDINLIK / ANKARA

İnfaz düzenlemesine ilişkin değişikliklerin yer aldığı kanun teklifinin görüşmelerine TBMM Genel Kurulu'nun devam edili. Teklifin kabul edilen maddesine göre, kanunun suç saydığı fiilleri işlemek amacıyla örgüt kuran ve yönetenlerin cezaları artacak.

İNGİLİZ ELÇİYE DESTEK kendi vatandaşına yergi

Büyükelçi Deng: Ağrı Dağı'na atıf sonradan eklenmiş

DIŞİŞLERİ Bakanlığı Sözcüsü Hami Aksoy, Çin'in salgın nedeniyle Ermenistan'a gönderdiği yardım paketlerinde Ağrı Dağı'na atıfta bulunduğu haberleri üzerine gerekli girişimlerin yapıldığını ve izahat istendiğini bildirdi. Söz konusu haberler üzerine Dışişleri Bakanlığı tarafından, Çin'in Ankara Büyükelçisi Deng Li ve Pekin'de Dışişleri Bakanlığı nezdinde girişimde bulunulduğunu ve izahat istendiğini belirten Aksoy, şu ifadeleri kullandı: "Büyükelçi Deng, Ermenistan'a gönderdikleri yardımların, bir yerel yönetim tarafından hazırlandığını ve bir özel

şirket tarafından Erivan'a ulaştırıldığını, söz konusu yerel yönetim tarafından paketlerin üzerine sadece Çince ifadeler yazıldığını ve bunlarda Ağrı Dağı'ndan bahsedilmediğini, Ağrı Dağı'na atıf yapılan İngilizce ifadelerin ise sonradan eklendiğinin anlaşıldığını bildirmiştir." Aksoy, Deng'in, halihazırda durumun araştırılmakta olduğunu ve sonuçla ilgili Türk tarafına bilgi verileceğini söylediğini aktararak "(Büyükelçi Deng) Bu vesileyle Çin'in Türkiye'nin egemenliğine ve toprak bütünlüğüne saygılı olduğunu ifade etmiştir" dedi.

İMAMOĞLU'NA TEPKİ

İmamoğlu'nun bu ifadelerine Büyükelçi'den herhangi bir yanıt gelmezken, bu davranışına bir anlam vermeyen vatandaşlar İBB Başkanı'na şu tepkileri gösterdiler: Gazeteci Ersoy Dede: Richard Moore çok iyi Türkçe biliyor. Yormasaydınız keşke kendinizi google translate falan. Harun Atabay: Daha dün gece, sokağa çıkma yasağı ilan edildiğinde, halkı için ne yapması gerektiğini bilmediğini söyleyen İBB Başkanı'nın, kalbi kırılan bir İngiliz Büyükelçisi için ne yapması gerektiğini öğrenmiş olmasına, yaşlı gözlerle şahitlik ediyorum.

TBMM'DEN ÇAĞRI

Basına 'cansuyu' verilmeli

AYDINLIK / ANKARA

KORONAVİRÜS önlemleri nedeniyle zor durumda kalan gazeteler için "cansuyu"na ihtiyaç olduğu belirtilerek, bu nedenle basına acil önlem paketi istendi.

CHP'nin gazeteci kökenli milletvekili Utku Çakırözer, koronavirüs salgını döneminde ulusal basının korunması için acil tedbir çağrısı yaptı. Çakırözer, "Sağlık Bakanlığı'nın Türkiye'de ilk vakayı açıklamasının ardından gazete tirajları düşüşe geçti. Ulusal gazetelerimiz bir ay içinde toplam 400 bine yakın tiraj kaybetti. Ancak son dakika sokağa çıkma yasağı tam bir çöküşü beraberinde getirdi" dedi.

Halkın sağlığının korunarak gazetelere ulaşabileceği bir formül üretmesini isteyen Çakırözer, "Yoksa bu gidişle gazeteler basılamayacak, gelirlerini kaybedecek, gazeteciler işsiz kalacak ve ulusal basını kapılarda kilitli kalmaya başlayacaktır. Salgın sonrasında eğer Türk Basını diye bir şeyin ortada kalmasını istiyorsak, acilen desteklerimizi koruyacak

mali destek paketi açıklanmalıdır. Bu paket derhal gündemdeki torba kanun içine koyularak ulusal basınımıza can suyu verilmelidir. Basın İlan Kurumu eliyle ayakta kalabilmeleri için gazetelere adil bir şekilde destek sağlanmalıdır" diye konuştu.

'DAĞITIMIN ÖNÜ AÇILMALI'

Çakırözer sokağa çıkma dönemleri için de şu öneride bulundu:

"Sokağa çıkma yasağı kararı ilk planda iki gün olarak alınsa da sürecin ihtiyaçlarına göre tekrarlanıp tekrarlanmayacağını bilemiyoruz. Gazetelerin plansız bir yasağı daha kaldırabilecek gücü yok. Bu nedenle olası yeni sokağa çıkma yasakları için önceden düşünerek, gazete dağıtıcıları da yasak kapsamı dışında tutulmalıdır. Gazete satış noktaları belirli saatlerde açık olmalıdır. Bütün satış noktaları açık olamayacaksa da en azından sürekli açık bulunan ekmek fırını ve unlu mamül satış noktalarının önünde gazete satılmasına izin verilmelidir."

cısının ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin verdiği kararlara karşı yapılan şikayetleri incelemek ve karar bağlamak, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin hakim veya mahkeme tarafından verilmesi gereken tüm kararları vermek ve işleri yapmak görevleri de ekleniyor.

ÖRGÜT KURAN VE YÖNETENLERİN CEZASI ARTIYOR

Kanunun suç saydığı fiilleri işlemek amacıyla örgüt kuranlar veya yönetenler, örgütün yapısı, üye sayısı ile araç ve gereç bakımından amaç suçları işlemeye elverişli olması halinde, 2 yıldan 6 yıla kadar aldıkları hapis cezası 4 yıldan 8 yıla çıkarıldı. Suç işlemek amacıyla kurulmuş olan örgüte üye olanlara, 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası ise 2 yıldan 4 yıla kadar yükseltildi.

Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engel-

lilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremediği tespit edilen şüpheli ile gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçmemiş bulunan kadın şüphelinin tutuklanması yerine adli kontrol altına alınmasına karar verilebilecek. Terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları ile örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlar ve cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan mahkum olanlar ile ikinci defa mükerrem olanlar ve koşullu salıverilme kararının geri alınması nedeniyle cezası aynen infaz edilenler hariç olmak üzere, kasıtlı suçlardan toplam 3 yıl veya daha az hapis cezasına mahkum olanlar hakkında verilen cezalar doğrudan açık ceza infaz kurumlarında yerine getirilecek. Hapis cezasının infazı, gebe olan veya doğurduğu tarihten itibaren 1 yıl 6 ay geçmemiş bulunan kadınlar hakkında geri bırakılacak.

İhanet ve teslimiyetin işgalden daha tehlikeli olduğunu görüyoruz

'Gerici isyanların, iç cephedeki tartışmaların, İstanbul ve Ankara Hükümetleri içindeki ikiliklerin, ihanetin, teslimiyetin ve kararsızlığın düşman işgalinden daha tehlikeli ve önemli olduğunu tarihte olduğu gibi diziden de çok nitelikli bir şekilde öğreniyoruz. Mustafa Kemal Atatürk'ün taktik ve stratejisindeki zenginliği, kararlılığı ve vatanseverliği dizi sayesinde yeniden bilinçlerimize çıkarıyoruz'

FERDİ TANHAN

Vatan Partisi Öncü Gençlik Genel Sekreteri

KURTULUŞ Savaşını konu alan 'Ya İstiklal Ya Ölüm'dizisine ilişkin yazı dizimizi, Öncü Gençlik Genel Sekreteri Ferdi Tanhan'ın Mustafa Kemal Demegü Genel Başkanı Orhan Çekiç'in geçen hafta salı günü bu yazı dizisi kapsamında yayınlanan söyleşi üzerine kaleme aldığı mafele ile devam ediyoruz. Orhan Çekiç'in dizi ile ilgili eleştirilerine yanıt veren Tanhan, "Ülkemizde tarihi kurgu eserlerin gerçekte gelişen örnekleriyle sıklıkla karşılaşsyorduk ama Ya İstiklal Ya Ölüm dizisinde bunun en ufak bir örneğiyle bile karşılaşmamış olmak büyük mutluluktur" diyor. Tanhan'ın değerlendirmeleri şöyle:

Mustafa Kemal Demegü Genel Başkanı Sayın Orhan Çekiç, 7 Nisan 2020 Salı günü Aydın-lık'ta yayınlanan röportajında Ya İstiklal Ya Ölüm dizisine ilişkin eleştirilerde bulunmuştur.

Mustafa Kemal Demegü Genel Başkanı'ndan, hakları teslim eden, diziyi yaşadığımız dönem itibarıyla de yerli yerine oturtan bir tavır takınması beklenirdi. Ancak, röportajda diziyeye karşı önyargılı bir tutumun benimsendiğini görüyoruz. Bu önyargı, "kastıtlı" ya da "kastıtsız" gerçeklerden kopmaya neden oluyor.

DİZİ TARİHSEL GERÇEKLERİN BAM TELINE BASIYOR

Sayın Orhan Çekiç, "Dizi tarihi gerçekleri yansıtır mı?" sorusuna, "Dizide bugüne kadarki bölümlerde, çok önemli olup atlanmış konular var" diye yanıt veriyor. Şüphesiz dizinin eksiklerinin vurgulanması gelecekte ortaya konulacak eserlerin kalitesini artıran bir çabadır ve değerlidir. Ancak, bunca hakikat varken diziyeye dair akıl-ka kalan tek şey, verilecek cevap bu mu olur? Yoksa doğru olan, Mustafa Kemal Demegü Genel Başkanı olarak böyle bir diziyi ortaya çıkaran çabaya teşekkür etmek midir?

Topkapılı Cambaz Mehmet tarihsel gerçeklere uygun değil midir? Halide Edip, Mehmet Akif, İsmet Paşa, Atatürk'ün yaverleri, Cemaleddin Arif Bey, Damat Ferit, işgal komiserliği, Mustafa Sağır, Şeyh Ata Bey, Hüsamettin Bey... Karakterlerin hepsini buraya sığdırmamız mümkün değil, hangi karakter gerçeklere aykındır? Hangi olay bağlamından kopuk ve gerçek dışı olacak şekilde işlenmiştir? İstanbul'un işgali, telgraf ve propaganda savaşları, gerici isyanlar, İngiliz kışkırtmaları, İstanbul-Ankara arasındaki iktidar mücadelesi, İttihatçıların rolü, Damat Ferit ve avanesinin tavı dizi de bütün bu olaylar tarihi tam bir sadakatle işlenmekten bir takım eksikliklerin olduğunu iddia ederek "Dizi tarihi gerçekleri yansıtır mı?" sorusuna kaçamak cevap verilmesinin sebebi nedir?

MEMLEKETİN BÜTÜN KUVVETLERİNİ HAREKETE GEÇİRMEK

Ya İstiklal Ya Ölüm Dizisi, Kemalist Devrim'in 100. yıl dönümünde tam olarak işlenilmesi gereken konuya odaklanmıştır. Kurtuluş Savaşı'nın başarıya ulaşmasında kritik sorun yeni bir devlet, yeni bir hükümet ve yeni bir ordu kurmaktır. Mustafa Kemal, Kurtuluş Savaşı'nı "Memleketin bütün kuvvet kaynaklarından yararlanma şartlarına ve yetkisine sahip olarak ..." kazanabileceğini biliyordu. Bunu başarabilmenin yolu ise iktidar kuvvetini ele geçirmektir. Bu yüzden Atatürk'ün her eyleminin hedefinde iktidarı ele geçirmek vardır. Mustafa Kemal bunun için önce, Amasya, Erzurum ve Sivas'ta iktidarı ele almasını sağlayacak aygıtı -yani Öncü Parti'yi- inşa etti.

Milli teşkilatın inşasıyla birlikte aynı zamanda Heyeti Temsiliye namıyla Anadolu'daki devrimci hükümetin çekirdeğini oluşturdu. Bunun sonucunda Anadolu'daki devrimci hareket ve İstanbul hükümetleri arasında kıyasıya bir iktidar mücadelesi başladı.

Ya İstiklal Ya Ölüm dizisi, işte; milletimizin kaderini belirleyen bu mücadeleyi ekranlara taşıyarak tarihi bir görevi yerine getiriyor.

(Bu dönem hakkında detaylı bilgi almak için 16 Mart 1920'ye uzanan gelişmeleri Vatan Partisi Genel Başkanı Dr. Doğu Perinçek'in Kemalist Devrim - 4 Kurtuluş Savaşında Kürt Politikası başlıklı kitabının 174-215. sayfalarını inceleyebilirsiniz.)

Ya İstiklal Ya Ölüm dizisinin farkı

Ya İstiklal Ya Ölüm dizisi ülkemizde eşine az rastladığımız nitelikte bir eserdir. Bilgisi zayıf, romanlar, diziler ve filmler ile tarihi çarptıran eserlerin aksine verdiği bilgiler tarihin içindendir ve güvenilirdir. Edebi tarihçiliğin ülkemizde son yıllarda aldığı büyük yararlar bilinmektedir. Ya İstiklal Ya Ölüm dizisi yalnızca verdiği bilgiler ile değil tarihi yorumlaması ve bakış açısıyla da bilime yaslanmaktadır. Kafadaki kurgular, önyargılar ve yanlış siyasal konumlanma yüzünden ülkemizde tarihi kurgu eserlerin gerçekte gelişen örnekleriyle sıklıkla karşılaşsyorduk. Ya İstiklal Ya Ölüm dizisinde bunun en ufak bir örneğiyle bile karşılaşmamış olmak büyük mutluluktur. Nitekim dizi genel savaşı ve çelişkileri çok iyi anlatırken tarihin detaylarda kalan hazinelerine ve karakterlerine ışık tutmada da çok başarılıdır. Mustafa Kemal Atatürk'ün güzel Türkçesi ve dönemin ruhunu yansıtan görüntüleri, oyunculukların niteliğiyle birleşince her izleyeni mest eden bir eser ortaya çıkmıştır. Tarihi bir sanat eserinin en güzel yanı tarihi gerçekliği öğretmesiyle birlikte yaşatabilmesidir. Abartısız olarak söylesek, Ya İstiklal Ya Ölüm dizisi İstanbul ve Ankara arasındaki hükümet savaşını izleyicilerine sadece anlatmakta değil aynı zamanda yaşatmaktadır. Diziyeye emek veren senarist, danışman, yönetmen ve oyuncuların her açından tebrik ediyoruz.

Meclisi Mebusan'ın ise 12 Ocak 1920'de açıldığını biliyoruz. Dolayısıyla bahsi geçen konular yaşanmış ve bitmişti. Dizinin izlediği kronolojik sıraya göre yeniden işlenmesi tarihsel akışı aykırıdır. Yani bu konuyu eleştirmenin Sivas Kongresi'nde manda ve himayeyi savunmaların işlenmemesini eleştirmekten farkı yoktur. Ayrıca dizinin son bölümünde Kara Vasıf'ın ve Rauf Orbay'ın isimlendirdiği Felah-ı Vatan grubundan bazı kişilerin sorumsuz davranışları açıkça eleştiriliyor. Cemaleddin Arif Bey ile Mustafa Kemal arasındaki farklılıklar tarihsel gerçekliğe uygun şekilde işleniyor.

MISAKI MİLLİ ANKARA'NIN ZAFERİ

Mustafa Kemal, meclis başkanlığına seçilmemesini ve Müdafaa-i Hukuk adıyla değil, Felah-ı Vatan adıyla bir grup oluşturulmasını Nutuk'ta "imansız idiler, korkak idiler, cahil idiler" diyerek eleştirmektedir. Şüphesiz Mustafa Kemal'in bu iki politikasına aykırı davranışları milli hareketin içindeki ikiliklerin sonucuydu. Bu durum milli hareketin içindeki tereddütlü güçlerin (Rauf Beylerin) başarısı olarak görülebilir. Ancak 29 Ocak 1920 günü Ankara'daki devrimci odak son Meclisi Mebusan'ın Misak-ı Milli'yi kabul etmesini sağlar. Bu tarihi karar Ankara'daki iktidarın programını İstanbul'a dayattığının en somut göstergesidir. Dolayısıyla Orhan Çekiç'in "Gölge Hükümet" konumunda olan Temsil Heyeti çok zayıfladı" tespiti de gerçeklerle çelişiyor. Kendi eylem programını İstanbul'a dayatan Temsil Heyeti'nin bir zayıflamadan değil aksine otoritesini ve ağırlığını arttırmasından söz edebiliriz. Misak-ı Milli'nin kabulüyle birlikte Mustafa Kemal'in 21-22 Haziran günü Amasya Genelgesinden sonra yaptığı "Artık İstanbul Anadolu'ya hakim değil, tabi olmak mecburiyetindedir." görüşü tam olarak hayat bulmuştur.

Görüldüğü üzere Mustafa Kemal'in İstanbul hükümetine karşı yürüttüğü iktidar savaşı, bir anlamda milliciler içindeki çelişmeleri çözmenin de yoludur. Bu anlamda İstanbul'un işgali ve Mebusan Meclisi'nin başlanması Mustafa Kemal'in Ankara'da bir iktidar ve idare merkezi kurma fikrini rhapsiz bırakmıştır.

MECLİS BAŞKANI BİLGİSİ HATALI

Orhan Çekiç Meclisi Mebusan'ın seçilen ilk başkanını ise yanlış bilmektedir. 12 Ocak 1920 günü açılan mecliste başkanlığa Cemaleddin Arif Bey değil, Reşat Hikmet Bey seçilmiştir. Cemaleddin Arif Bey ancak 4 Mart 1920'de Reşad Hikmet Bey'in ölümü üzerine meclis başkanlığına getirilmiştir.

DİZİ VAHDETTİN'İ KORUMUYOR

Sayın Çekiç burada İstanbul'un işgal günü, Meclis başkanından önce saat 17.00'de Rauf Bey, Meclis Efendi ve Hoca Vehbi Efendi'nin Sultan Vahdetin'i ziyaret etmelerinin işlenmediğini söylüyor. Buradaki konuşmaların tarihi öneminden bahsederek bu anlatıldığı diyalogların eksikliğini, dizi için büyük bir hata olarak görüyor. Ardında acımasızca ekliyor: "Kasıtlı yapı-

MECLİS ANKARA'DA MI İSTANBUL'DA MI TOPLANACAK?

Atatürk'ün Meclisi Mebusan açıldığı sırada Anadolu'da yalnız kaldığını iddia eden görüşler bu açıdan gerçeği değildir. Daha o zaman milli bir teşkilata ve devrimci bir hükümete çekirdeğine sahip olan Mustafa Kemal'in, vekillerin İstanbul'a gitmesi yüzünden yapayalnız kaldığını söylemek çok yanlıştır. Oysa o günlerde İstanbul Hükümeti, Anadolu iktidarını eylemli olarak tanımıştır. 20-22 Ekim 1919 günlerinde gerçekleşen Amasya görüşmeleri sonucu imzalanan protokol ile Meclisi Mebusan'ın açılması Anadolu tarafından İstanbul hükümetine dayatılmıştır. Meclisin açılması baştan sona Mustafa Kemal'in başarısıdır, zira meclis açıldıktan sonra da Anadolu'daki hükümet odağı kendisini ilga etmemiş, aksine çalışmalarını hızlandırmıştır. Burada tartışma konusu olan meclisin İstanbul'da mı Ankara'da mı toplanacağıdır. Toplantı yeri konusundaki mücadeleyi İstanbul kazanmıştır. Atatürk bunu Nutuk'ta şöyle ifade ediyor:

"Milli Meclis'in İstanbul'da toplanmasının sakınca ve tehlikelerine rağmen, Saltanat Hükümeti İstanbul dışında toplanmayı kabul etmediği ve memleketi bir bunalım ve sürüklemekten sakındığı için Meclis'in İstanbul'da toplanması zarureti kabul edildi."

MUSTAFA KEMAL VEKİLLERİ İSTANBUL'A HAZIRLIYOR

Mebusan Meclisi'nin İstanbul'da toplanması kesinleşince Mustafa Kemal Meclis'te izlenecek politikayı saptar ve 3 Ocak 1920'den itibaren Ankara'ya gruplar halinde gelen mebuslara bu politikaları en ince ayrıntısına kadar anlatır. "Mustafa Kemal'in, Heyeti Temsiliye üyelerinin İstanbul'a gitmemesini istemesi" gibi bir durum söz konusu değildir. 16 Kasım 1919'dan 29 Kasım 1919 tarihine kadar günlerce süren görüşme ve tartışmalardan sonra Heyeti Temsiliye'nin de gerekli tedbirler alındıktan sonra Meclis çalışmalarına katılacağı karar altına alınır. Bu karar Nutuk'ta bir paragrafın içindeki üç ayrı cümleyle hiçbir tar-

tışmaya mahal bırakmayacak ölçüde kayıtlıdır: "... Bu toplantıdan sonra, Heyeti Temsiliye'de uygun şekilde yeni üyelerle desteklendikten sonra, öteki milletvekilleri de İstanbul'da Milli Meclis'e gideceklerdir. Heyeti Temsiliye görevine devam ettiği sürece, Milli teşkilatın şekli ve çalışma yöntemi tüzükte yazıldığı şekilde olacaktır."

Dolayısıyla Orhan Çekiç'in "Rauf Orbay İstanbul'da Mustafa Kemal'in yönlendirmesiyle değil, tam aksine gitmemesi ısrarına rağmen kendisi gitti" sözleri tarihsel gerçeğe uygun değildir. Mustafa Kemal, ne Heyeti Temsiliye üyelerine ne de Rauf Bey'e Meclis'e gitmeyin diye bir telkinde bulunmamıştır. Yalnız 6 Mart 1920'den sonra tutuklanacaklarının kesinleştiğine dair istihbarat alınması üzerine böyle bir istek söz konusudur. Bu durum da dizide işlenmiştir. Burada eleştiri konusu Nutuk'ta Atatürk'ün bu tavır çok sert biçimde eleştirmesinin tam olarak verilmemesi olabilir. Oysa Nutuk 1927 yılında yazılıyor, Atatürk'ün o dönem bu gitme ve tutuklanma meselesine kafayı takmayıp yeni oluşan şartlardan yararlanmaya çalışması tarihsel gerçekliğe uygundur.

MEBUSAN MECLİS'İNDE ANKARA- İSTANBUL SAVAŞI

Dizide derinlemesine anlatıldığı üzere Milli hareketin, İstanbul hükümeti içinde güçleri vardır. Dizideki Salih Hulusi Paşa, Fevzi Paşa (Çakmak), Çobanlı Cevat Paşa İstanbul Hükümeti içindeki millicilerdir. Öte yandan İstanbul Hükümeti de Anadolu'da bir iktidar odağı oluşmasını engellemek için temkinli, korkak ve tereddütlü unsurlardan yararlanmaktadır. Rauf Bey ve Kara Vasıf gibi unsurlar da bu güçleri temsil etmektedir. Meclisi Mebusan'ın açılmasıyla birlikte bu örtük iç savaş kendisini orada da göstermiştir.

İlgili röportajda İstanbul'a giden vekillerin Mustafa Kemal'in isteklerini yerine getirmemesinin işlenmemesi çok önemli bir tarihi hata olarak görülüyor. Sahiden de Mustafa Kemal'in vekillerle karara bağladığı bazı hususlar meclis açıldıktan sonra yerine getirilmiyor. Bu kararlar şunlardır: Meclis Başkanlığı'na Mustafa Kemal'in seçilmesi, Mecliste oluşturulacak grubun adının "Müdafaa-i Hukuk Grubu" olması ve Misak-ı Milli'nin kabul edilmesi. Misak-ı Milli kabul edilmekle birlikte diğer iki karar uygulanmamıştır. Oysa dizi 16 Mart 1920'de İstanbul'un işgaliyle başlıyor.

diysa, yukarıdaki sözleri nedeniyle Vahdetin 'korunmak' istenmiştir. Kasıtlı değilse, bu kez de senaryonun kalitesi yetersiz demektir." Yine dizinin ele almadığı saatlerde yaşanan bir olay dizi kurgusunda olmaması eleştirilir.

Burada, dizinin İstanbul'un işgalinden önceki tarihsel dönemi ve anları değil, İstanbul'un işgaliyle birlikte ortaya çıkan 16 Mart 1920 - 23 Nisan 1920 arasındaki 38 günlük süreci ele aldığını yeniden hatırlatıyoruz.

Bununla birlikte dizide Vahdetin'i korumak olarak nitelendirilecek hiçbir olayla karşılaşmıyoruz. Aksine dizide, İstanbul'daki Saray Hükümeti'nin Vahdetin tarafından desteklenmediği, Vahdetin'in sadarete getirdiği Damat Ferit'in İngiliz güçleriyle işbirliği yaptığı, Vahdetin'in Ankara'daki devrimci hükümete açıkça düşman olduğu, hâlâ padişahı savunmaların sertçe eleştirildiği hemen hemen her sahnede işleniyor. Bu eleştiri, Mustafa Kemal Paşa'nın esas olarak padişahı hedef almamasından kaynaklanıyor olabilir. Oysa, bu durumda tarihsel gerçekliğe uygundur. Bahsi geçen dönemde Mustafa Kemal Paşa, öncelikle Padişahı değil, İstanbul'daki Damat Ferit Paşa Hükümetini hedef alır. Bu da onun taktik zekasının bir ürünüdür.

Bütün bunlara rağmen diziyeye "Vahdetin'i korumak" suçlaması yapılmasının siyasi bir önyargıdan kaynaklandığı açıktır.

SENARYODAN KALİTE DAMLIYOR

Ayrıca senaryonun kalitesizliğini ortaya koyacak Sayın Orhan Çekiç'in kendi kurgularından başka hiçbir delile rastlamıyoruz. Tam tersi İstanbul'u Anadolu'ya tabi kılabacak biri dizi olayın, Kurtuluş Savaşı'nın esasında bir iktidar mücadelesi olduğunun vurgulandığı tarihimizin en nitelikli Kurtuluş Savaşı eserlerinden birini görüyoruz.

Gerici isyanların, iç cephedeki tartışmaların, İstanbul ve Ankara Hükümetleri içindeki ikiliklerin, ihanetin, teslimiyetin ve kararsızlığın düşman işgalinden daha tehlikeli ve önemli olduğunu tarihte olduğu gibi diziden de çok nitelikli bir şekilde öğreniyoruz.

Mustafa Kemal Atatürk'ün taktik ve stratejisindeki zenginliği, kararlılığı ve vatanseverliği dizi sayesinde yeniden bilinçlerimize çıkarıyoruz.

INKAR EDİLEMEYECEK GERÇEK

Sayın Çekiç, "Mustafa Kemal Paşa karakteri tarihsel rolüne ve kişiliğine uygun işleniyor mu?" sorusuna da garip bir cevap vermektedir.

"Dizide doğağ olarak çok kahraman var ama hareketin gerçek liderinin Mustafa Kemal olduğu açık. Elbette bundan sonra izleyeceklerimiz de kesin karar vermek için, önemli."

Oysa dizinin merkezinde tam olarak Mustafa Kemal var.

KARARSIZLIK, GÜVENSİZLİK

Dizi baştan sona onun stratejilerinin doğruluğunu, kurduğı teşkilatın sağlamlığını, kararlılığını ve cesaretini anlatıyor. Ancak Sayın Çekiç, Mustafa Kemal'in tarihsel rolüne ilişkin soruya kesin cevap vermek için beklemeyi tercih ediyor. Şüphesiz bugün Atatürkçü aydınların içine girdiği kararsızlık, güvensizlik ve tedbirlik psikolojisinin sarmalından kurtulamıyor. İnkâr edemeyeceği kadar "açık" olan bir gerçeği bile dile getirirken tereddüt ediyor.

PAZIRIK HALISI

Türk uygarlığının ispatı

Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nden Prof. Dr. İbrahim Telliöğlu, Rus arkeolog Rudenko'nun 1949 yılında Altay Dağları eteklerinde bir mezardan çıkarttığı dünyanın en eski halısının, Türklere ait olduğunu söyledi. Telliöğlu 'Uygarlık tarihinde Türklerin yeri olmadığını iddia eden tarih görüşü, bu halı ile birlikte daha fazla itibar kaybediyor' dedi

RUSYA'nın St. Petersburg kentindeki Hermitage Müzesi'nde sergilenen ve yaklaşık 2 bin 500 yıl öncesine ait olduğu düşünülen, dünyanın en eski halısı, Rus arkeolog C.I. Rudenko tarafından, 1947-1949 yılları arasında yapılan çalışmayla, Sibirya'daki Altay Dağları'nın eteklerinde 'Pazırık Kurganı' olarak da adlandırılan oda mezar içinde bulundu. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nden Prof. Dr. İbrahim Telliöğlu, Pazırık Kurganı'nda çıkan dünyanın en eski halısının Türklere ait olduğunu bildirdi.

Türklerin tarihiyle ilgili dünyadaki yaygın tarih algısında önemli bir problem olduğuna işaret eden Prof. Dr. İbrahim Telliöğlu, "Dünyada Türklerin tarih boyunca güçlü ordu olduğu düşünülürken, herkes kabul ediyor. Aynı şekilde devlet kurma kabiliyeti olduğu da kabul edilir. Yani hem askeri hem siyasi olarak Türklerin üstünlüklerini kabul ediyorlar. Ancak aynı çevreler Türklerin uygarlık tarihinde bir yer edinemediğini söylüyorlar. Pek çok araştırmacı o yüzden Türkleri 'İlkel' olarak nitelendirmekte sakınca görmez. Hatta

dünyada Türkler ile ilgili meşhur bir kitabın önsözünde, Türklerin tarihini, barbarlığın tarihi olarak yazmakla bu davranış biçimini çok normal hale getirirler. Ancak dünya bunun gerçek olmadığını iki olayla gördü" dedi.

'SANAT TARİHİ TÜRKLERE AIT OLDUĞUNU GÖSTERİYOR'

Birincisinin 1949'da Rudenko tarafından duyurulan Pazırık Halısı olduğunu kaydeden

Prof. Dr. Telliöğlu, "Her milletin dokuma yaparken kendine has düğüm atma şekli vardır. Sanat tarihçileri Pazırık Halısı'nın düğüm atma şeklinin Türk düğüm atma şekli olduğunu yazarlar. Halının üzerinde kullanılan hayvan figürleri, süvari resimleri, süvari atlarının kuyruğunun bağlı olması, Hun gülü gibi motifler sanat tarihi açısından bu halının Türklere ait olduğunu gösteriyor" diye konuştu.

HALI UYGARLIĞIN İSPATI

Rudenko'nun halının bu özelliklerini yazmasına rağmen onu Hint Avrupalılara bağladığını ifade eden Prof. Dr. Telliöğlu, "Rudenko'nun böyle demesi, yukarıda bahsettiğim tarih görüşünün bir yansımasıdır. Oysa bu doğru değildir. Türk dünyasının her yerinde bu motiflerin binlerce yıldır kullanılıyor olması Pazırık Halısı'nın ait olduğu kültür grubunu göstermektedir" dedi

Dünyanın en eski halısının Türklere ait olduğunun ortaya çıkmasının bir tarih görüşünü de ortadan kaldıracığa işaret eden Prof. Dr. Telliöğlu, "Mesele de aslında burada dü-

ğüleniyor. Burada semboller üzerinden büyük bir kavga yaşanıyor. Uygarlık tarihinde Türklerin yeri olmadığını iddia eden tarih görüşü, bu halı ile birlikte büyük itibar kaybediyor" yorumunu yaptı.

'BARBAR OLARAK NİTELEYENLER ÇOK İLCEL HAYAT YAŞIYORDU'

İkinci olarak da 1970'de Kazakistan'ın Almatı şehri yakınlarındaki Esik kasabasında bir kurgan bulunduğunu belirten Prof. Dr. Telliöğlu, "Bu kurganda da günümüzden 2500 yıl öncesine ait üzerinde altın elbise olan mumyalanmış bir ceset bulundu. Çevresindeki eşyalardan ve gümüş kase içerisindeki bir yazıdan bu altın elbiseyi yapanların Türkler olduğu anlaşıyor. O dönemde Türklerin bu kadar ilerlemiş bir teknolojiye ve estetik değerlere sahip olması medeni bakımdan oldukça ileri olduklarını göstermektedir. Altın elbise ve yanındaki değerli süs eşyaları yapıldığı çağda Türkleri barbar olarak niteleyenler çok ilkel bir hayat yaşıyordu" dedi.

Korona günlerinde kalimbaya ilgi arttı

AHŞAP taban üzerine farklı boyutlarda metal parçalarının yerleştirilmesiyle oluşturulan ve "başparmak piyanosu" olarak da bilinen Güney Afrika kökenli müzik aleti kalimbaya son dönemde yoğun ilgi olduğu bildirildi.

Demokratik Kongo Cumhuriyeti ve Zimbabve'de dini törenlerde ve düğünlerde yaygın olarak kullanılan, 1950'li yıllardan sonra dünya geneline yayılan kalimba, son yıllarda Türkiye'de de ilgi görüyor. Ahşap üzerine yerleştirilen 17 metal tuşa sahip, iki elle tutulduktan sonra başparmaklarla çalınan kalimba, müzikseverlere farklı bir deneyim sunuyor.

Koronavirüs salgını nedeniyle evde kalma çağrılarının yapıldığı, birçok kişinin de bu sosyal izolasyon çağrılarına uyduğu son bir ayda bu enstrümanın satışında önemli artış görüldüğü öğrenildi.

'YOĞUN TALEP BİZİ ŞAŞKINA ÇEVİRDİ'

Bursa'da 36 yıldır müzik eğitimi veren ve enstrüman satışı yapan Rüstem Avcı, yaptığı açıklamada, ebat olarak birçok enstrümana göre daha küçük olan kalimbanın çalınırken kolay olduğunu, bundan dolayı evlerinde kalan insanların buna merak sarıldığını belirtti.

Avcı, kalimba talebinin ulaştığı düzeyin kendini de şaşırttığını kaydederek, şöyle konuştu:

"36 yıldan beri böyle bir satış grafiğiyle karşılaşmadık. Yani gitar, piyano, keman, saz ve benzeri müzik aletlerinin bir satış grafi-

ği vardır. Günde 3-5 tane satarsınız ama hiçbir zaman günde 500 tane satamazsınız. Koronavirüs ile herkes eve kapandı. Sanki herkes kalimba ile tanıştı. Bu bizi şaşıktırdı. Elimizdeki mevcut stoklarla talebe cevap vermeye çalışıyoruz. Yoğun talepten dolayı daha önce çimento ile ithal ettiğimiz ürünü artık kargo uçaklarıyla alıyoruz. Kalimbayı bir ay öncesine kadar günde 20-25 adet arasında satarken koronavirüs salgınının ardından satışlarımız günlük 500 adet oldu. Şırnak'tan Edirne'ye, Kars'a, İzmir'e, Hakkari'ye, Türkiye'nin her yerine günde yüzlerce kalimba gönderiyoruz. Umarız evde kalma süresi daha fazla uzamaz ama insanların kalimba ile tanışmasından mutluyuz."

KALİTELİ ZAMAN İÇİN KALİMBAYA SARILDILAR

Kalimbanın müzikle ilgisi olmayanların bile rahatlıkla çalabileceği bir müzik aleti olduğunu vurgulayan Avcı, "Anladığımız kadarıyla eve kapanan insanlar kaliteli zaman geçirmek adına kalimbaya sarıldılar" dedi.

YÜKLEM

Seyyit
NEZİR

uvercinka.cem@gmail.com

İnsanlığı susta durdurmak

MARSHALL McLuhan, söz ve yazının, her türlü iletişimin geçmiştense günümüze insanı, tarihi ve doğayı nasıl etkileyip biçimlendirdiğini ele aldığı kitabında (Gutenberg Galaksisi, 1962; YKY, 2001), teknolojiyle duyarlar arasındaki dolaysız ilişkiyi sergilerken, her yeni araçla insanın duyuşal dengesinin bozunuma uğradığını anımsatır. Anımsatır çünkü konuyu William Ivins Jr'ın Sanat ve Geometri (1946) kitabındaki saptamalar ışığında açıyor. Ivins Jr'a göre, gündelik yaşamda işitsel - dokunsal duyarları daha baskın olan Grekler, öğrenmede de görselliği ağır basan yeni araçların kullanımına özellikle direnmişler, dahası uzay geometrisine açılan kapının eşliğinden geri dönmüşlerdir; çünkü, "Gözün tersine, tek başına el, üç ya da daha fazla nesnenin bir çizgi üzerinde olduğunu keşfedemez." Akademisinin kapısına, "geometri bilmeden giremez" yazan Platon'un da, görselliğe dayalı okuma yazma yerine işitsel - dokunsal duyarlarla öğrenmeyi temel aldığı öne sürer. Nitekim mağara öyküsüyle Platon, öğrenmenin anımsamak olduğunu savunurken, hep aynı ilkeye dayanır. Giderek, Greklerin matbaayı keşfin de eşliğine gelmişken alışkanlıklarını terk etmeyi göze alamayıp geri döndükleri varsayılır.

ARAÇLAR VE MARX

İnsanın beş duyusuyla algıladığını zihinde bilgiye ve felsefi düşünceye taşıdığı gerçeği, aydınlanmayla birlikte, evrensel bilginin akıl ve araçlarla sonsuzluğa erişme yetisini sonsuzlaştırabildiği aşamada daha da pekişir. Bu, öğrenme sürecinde olguları mutlak anlamda yaşayıp deneyerek bilgiye kazanma ilkesinin aşılmasını, olgular ve olasılıklar arasında bağ kuran diyalektik aklın duyuşaldan yeni bir bileşkeye yönelmesini, öngörü ve tasarım gitgide ağırlık kazanmasını sağlar. Greklerin yeni araçlara alışkanlık nedeniyle uzak duruşuna dikkat çeken McLuhan, Marx'ın saptamasından habersiz midir, habersiz görünmeyi mi seçmiştir, bu apayrı bir konu ama biz bu saptamanın bütün bir tarih boyunca ilerlemenin temel yasasını oluşturduğunu anımsamak zorundayız:

Araçlar, insanların bireysel ve toplumsal alışkanlıklarını, dahası organik yapısını belirlemekle kalmaz, tarihsel gelişmeyi de belirler: durdurur, yavaşlatır ya da hızlandırır. Bu yalnızca toplumsal olgular ve insan doğası için geçerli değildir; evrensel doğa ve hakikatin de araçlarla bozunuma, dönüşüme uğraması bu ilkenin öbür yüzüdür.

ARAÇLARIN BUGÜNKÜ YAŞAMDAKİ YERİ

Bir gerçeği vurgulamaksızın çağımızda insanın serüvenini anlama olanağı yoktur: I: Dünya Savaşı'yla birlikte teknoloji, insana ve doğaya karşı tasarlanmaya başlamış, geline noktadaysa araçlar tarihsel ilerlemeyi ve insanın gelişmesini engelleyen bir nitelik kazanmıştır. İnsanlığın bütün tarihsel birikimini tüketme ideolojisi olarak gelişen postmodernizm, hedonist bir yaklaşımla aklı yedeğe alarak onu salt içgüdüsel ve duyuşal varlığına geri döndürmüş, daha sonra onu ceptel ve internetle kurgulayıp hurafelerle yönlendirmiş, dahası yeniden tanımlamayı ve denetlemeyi programına almıştır. Şurası açık ki, içgüdüsel ihtiyaçlarına tutsak edilerek, toplumsal varlığı ve benliği aşağılanarak bilinci örselenip köreltilen bir insana, tarihsel evrimi geriye çevrilen farklı bir türe doğru zorlanıyor.

SOSYAL MESAFE TUZAĞI

Virtüslar karşısında susta durdurulan insana, art arda gelecek virtüs dalgaları gerekçe gösterilerek en doğal hak ve özelliklerini, belirsiz bir süreyle ertelemesi ve yok sayması dayatılmaktadır. İki insan arasındaki fiziksel uzaklığı sosyal mesafe olarak adlandırmak ve insanı yanlış konumlara zorlamak da caba... Sosyal mesafe, toplumsal ilişkileri kapsayan bir kavramdır. Örneğin zengin - yoksul, sömüren - sömürülen, ezen - ezilen karşılığı sosyal mesafenin kapsamı içindeki kavramlardır. Öte yandan sınıfsal, toplumsal, ulusal dayanışma kavramları da yine sosyal mesafenin en aza indirilmesini içerirler. Fiziksel uzaklık kuralını sosyal mesafe olarak adlandırıp yanılsama ve alışkanlık oluşturarak insanları toplumsal ilişkilerden yalıtarak gerçekte bir tuzağı imlemektedir. İnsanlar arasında her zaman olagelen fiziksel uzaklığı salgın dönemlerinde gereken ölçüde tutmayı, sosyal mesafelere ilişkin konuları yitirmemeyi becerilebilirsek bu tuzaaktan korunmuş oluruz ki, en az koronadan korunmak kadar gereklidir.

PARİS

Ali Rıza
TAŞDELEN

Neoliberal liderlere gelecekte yer yok

YENİ bir dünyanın doğduğu, Atlantik cephesinin çökmenin ve çözülmenin eşliğine geldiği, buna karşılık üretimin, insanlığın ve paylaşımın merkezi olan Asya Çağı'nın başladığı koronavirüs salgınından çok önce yazılıp çizilmeye başlanmıştı.

ABD emperyalizminin dünyaya attığı küreselleşme kazının acısını bugün milyonlarca insan çekiyor, on binlercesi canını veriyor.

Bugün yaşanan Kovid-19 salgını sadece can almıyor aynı zamanda yara bere içinde olan neoliberal sistemi de derinden sarsıyor.

Emperyalist/kapitalist ülkelerin ekonomileri durgunlaşıyor, küçülüyor ve çökmenin eşliğine doğru hızla ilerliyor.

Son 15 yıldır, insanlık bu küresel emperyalist sistemin neoliberal politikalarının iflas ettiğini konuşuyordu.

2000'li yıllarda bu sistemin saldırsına uğrayan sosyal güvenlik ve sağlık sektörüne karşı başkaldırlar Avrupa başkanlarını sallarken, sistemi derinden sarsan 2008 mali krizi yaşandı. Tüm dünya ekonomileri etkilenmişti ama en büyük darbeyi Batı ülkeleri yemişti.

2008 KRİZİ BİR DÖNEMİN SONU

Fransa Cumhurbaşkanı'ndan Nicolas Sarkozy'yi hepimiz hatırlarız. Fransa'yı ABD lokomotifinin arkasına vagon yapan, Atlantik'in Avrupa'daki has adamı ve neoliberalizmin şampiyonu Sarkozy. 2008 krizi patladığında Sarkozy çiçeği burnunda 4 aylık cumhurbaşkanıydı. Krizden bir yıl sonra Ağustos 2009'da Büyükelçiler Konferansında ilginç bir konuşma yapmıştı. Sarkozy ABD'nin Lehman Brothers bankasının batmasına seyirci kalmasını eleştiriyor, krizin yol açtığı sonuçları sıralıyor, mutlu küreselleşmenin son bulduğunu ve bir dönemin sona erdiğini söylüyordu. Uzun da olsa o konuşmadan bir bölümü buraya alalım:

“O gün dünya, finansal aktörlerin sorumluluk ruhuna körü körtüne güvenen sonsuz bir dereğülasyonun, hızlı kazancın karşı konulmaz cazibesinin öntünde genel bir sorumsuzluğa yol açtığını kaydedti.

O gün dünya, spekülasyonlara dayanan, finans merkezleri arasındaki sınırsız rekabete dayanan belirli bir kapitalizmin, reel ekonomiyi ölüme tehdit ettiğini gördü.

O gün, piyasa oyuncularının çökmeden önce yasalarını uyguladığı, her şeyin spekülasyon konusu haline geldiği, piyasa değerleri gibi petrol ve buğday fiyatlarının birkaç ay içinde iki katına çıkabileceği ya da üç katına çıkabileceği bir küreselleşmenin sonu oldu.

Bugün, Devletler sorumlulukları karşısında kesinlikle yalnız kaldılar. Halbuki sadece devletler parnığı durdurabilir ve güveni yeniden sağlayabilirdi... Kriz bir dönemin sonu demekti...”

HEPSİ LAFTA KALDI

Bu kriz ABD'nin, küreselleşmenin ve neoliberalizmin kriziydi. Krizin yükünü çalışan emekçi kesimlere yıktılar. Ekmeği küçüldü, sosyal hakları tırpanlanan kötü bir emeklilik, eğitim ve sağlık sistemiyle karşı karşıya bırakılan emekçilerin üzerine yığıldı bu yükü.

Krizden çıkış yolu olarak hegemonyacı bir politika izlediler. Sarkozy ile başlayan Libya ve Suriye saldırılarına sonraki Cumhurbaşkanı Hollande Afrika ülkelerini de ekleyerek emperyalist saldırılarını sürdürdüler. İksinin karşısı olan Emmanuel Macron da neoliberal politikalarda ısrar etti. San Yelekçiler artık bu yükü kaldıramayan Fransa'nın alt kesimlerinin sözcüsü oldu, öncü gücü oldu ve Macron iktidarı baş kaldırdı. Ve arkasından Sendikaların emeklilik reformuna karşı eylemleri ve genel grevleri başladı.

Böyle bir iklimde koronavirüs salgınına yakalandı. Ama bu salgına karşı koyacak araçlar aşırımsı, stokları erimiş ve personelin sayısı azaltılmıştı.

SALGIN SONRASI BATI

Fransız bakanlardan biri Le Parisien gazetesi-ne Macron'un salgın sonrası için bir hazırlık yaptığı, bunun için bir ekip oluşturduğu ve bu ekibin Macron'a salgın sonrası yapacağı konuşma metnini hazırladığını ve bu konuşmanın Fransa'nın Milli günü olan 14 Temmuz'da yapacağını sızdırmış.

Le Parisien'e göre bu konuşma “evde kalma”nın ve kısmi dışarı çıkma yasalarının son bulduğunu ve “yeni bir dönemin başladığını” ilanı olacaktı. Bu konuşma şunları içerecekti: “refah devletinin ve ekonominin korunması, sosyal eşitsizliklerle mücadele, satın alma gücünü yükseltme, ekolojik bir “Yeşil Anlaşma” yapılması ve sağlık sisteminin acil modernizasyonu” ve bir de “zenginlerin başkanı” kişisinden kurtulmak! Bunu okuyunca Sarkozy'nin 2009'da yaptığı konuşma aklına geldi.

Salgın sonrası farklı bir dünya olacağı çoğunluğun düşüncesi. Ama buradan Batı'nın yeni bir toplumsal yapıya dönüşeceği gibi bir sonuç çıkarmak ve bu dönüşümü de Macron gibi, Merkel gibi ve Trump gibi neoliberalizmin temsilcilerinden beklemek safi olur. Ama yeni dönemde devletin ve kamu hizmetlerinin önemli bir mesafe kaydedeceğini, bunun da öyle bu neoliberal liderlerin lütfuyla değil halkın mücadelesiyle olacağını da belirtelim. Kapitalizm sırtındaki bu vahşi neoliberal kabuktan kurtulduğu ölçüde ve ehlişerek bir süre daha ayakta kalabilecektir.

50 eyalette büyük felaket

ABD Başkanı Donald Trump'ın yeni tip koronavirüs salgını nedeniyle Wyoming eyaletinde de felaket ilan etmesi üzerine, ülke tarihinde ilk kez 50 eyalette aynı anda felaket düzeninin yürürlüğe girdiği görüldü.

Beyaz Saray Sözcü Yardımcısı Judd Deere, Twitter hesabından yaptığı açıklamada şu ifadeleri kullandı: “Tarihte ilk kez Başkan, 50 eyalette aynı anda büyük felaket var olduğunu duyuruyor.”

Son verilere göre ABD'de koronavirüs vakalarının sayısı 519 bini geçti, salgın nedeniyle yaşanan can kaybı da 20 bin 608'e ulaştı.

Ülkede salgının merkezi haline gelen New York eyaletinde ise vaka sayısı 175

bini aşarken, eyalette günlük can kaybı yaklaşık 700 olarak bildiriliyor.

NYT: TRUMP BAŞARISIZ OLDU

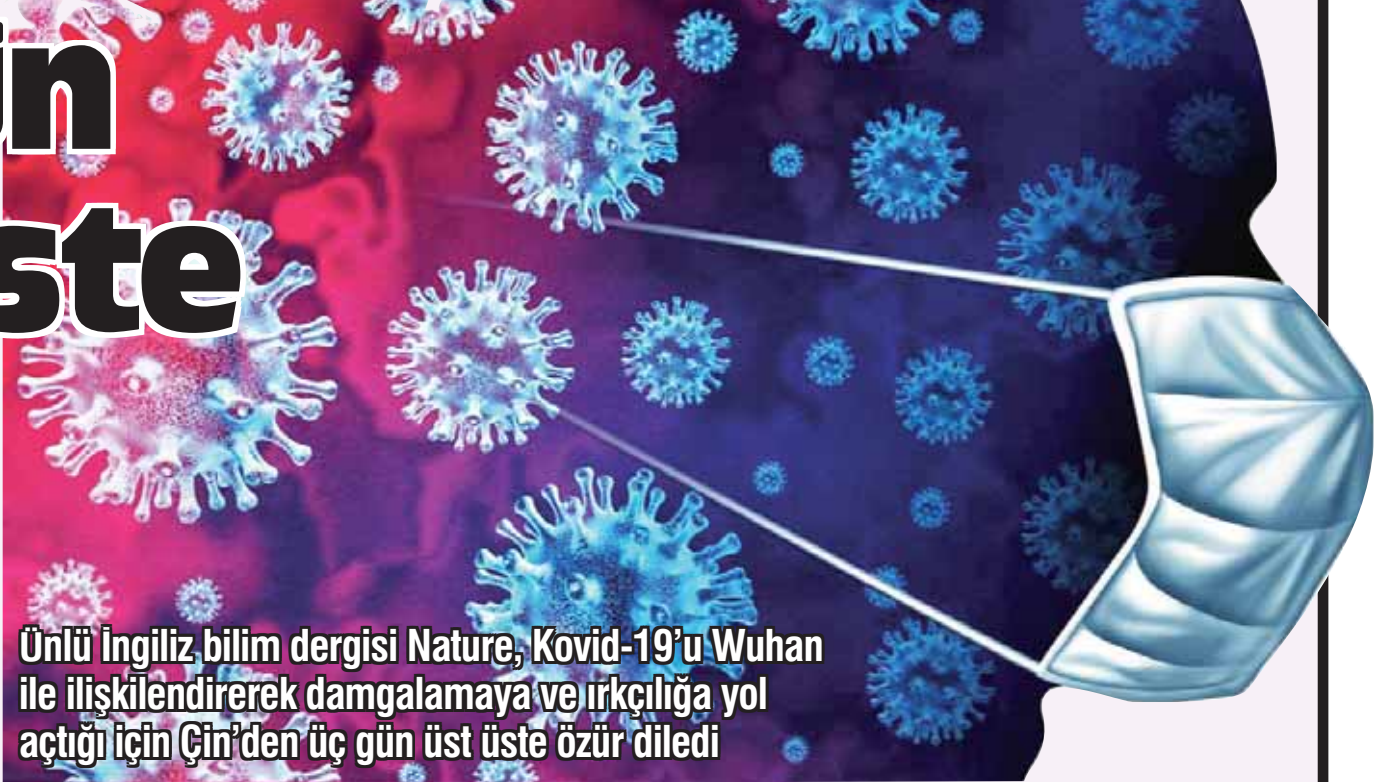
New York Times'ta yer alan “Gel-meke olan şeyi görebilirdi: Trump'ın virüs konusundaki başarısızlığının perde arkası” başlıklı makalede ise ABD Başkanı Donald Trump'ın yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınına yönelik ilk haftalardaki tutumu incelendi. Trump'ın potansiyel virüs pandemisi hakkında çok önceden uyarıldığı halde bürokrasideki iç bölünme, planlama eksikliği ve kendi iç-güdülerine olan inancı nedeniyle uyarılara zamanında cevap veremediği öne sürüldü.

Üç gün üst üste özür

DÜNYACA ünlü İngiliz bilim dergisi Nature, derginin Kovid-19'u Wuhan'la ve Çin'le ilişkilendirdiği için üst üste üç gün özür diledi. Nature dergisinin özür açıklaması ilk kez 7 Nisan'da resmi sitesinde İngilizceyle, 8 Nisan'da aynı içerik derginin yurtdışı sosyal medya hesabında paylaşıldı. 9 Nisan'da derginin resmi WeChat hesabında Çince çevirisi duyuruldu.

Kovid-19 salgını dünya genelinde yayıldıkça, ırkçılık ve ayrımcılık yükseliyor. Ancak bununla birlikte, bilim ve gerçekleri arayan, lekelemeye karşı çıkan sesler de uluslararası kamuoyunda güç kazanıyor.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) şubat ayında yeni tip

Ünlü İngiliz bilim dergisi Nature, Kovid-19'u Wuhan ile ilişkilendirerek damgalamaya ve ırkçılığa yol açtığı için Çin'den üç gün üst üste özür diledi

koronavirüsün neden olduğu hastalığı Kovid-19 olarak adlandırmış ve yeni tip koronavirüsü Wuhan'la ve Çin'le ilişkilendirerek haber yapanları uyarılmıştı. Nature'de yayımlanan, “Yeni koronavirüsü damgalamaya son” başlıklı makalede, söz konusu yaklaşımın yanlış olduğuna ve bunun için derginin sorumluluk almaya ve özür dilemeye hazır olduğuna işaret edildi.

YAFTALAMAYA YOL AÇTI

Nature dergisinde yer alan makalede ayrıca, DSÖ'nün 2015'te belli bölge veya halklara karşı korku veya öfkenin oluşması gibi olumsuz etkileri azaltmak

çin bir kılavuz yayınladığı belirtildi. Makalede, tarihi gerçeklere göre, pandeminin bazı kitlelerin yaftalanmasına yol açtığına dikkat çekilerek, bu nedenle herkesin temkinli davranması, kendi şüphesini gidermek için başkalarına danışması ve makul delillerle konuşması gerektiğine işaret edildi.

Makalede, damgalama girişiminden dan dolayı, dünyadaki Aşyalıların ırkçı saldırıların hedefi haline geldiği, çok sayıda Çinli öğrencinin ırkçı ayrımcılıktan ve gelecekte eğitim görme konusunda belirsizlikten mustarip olduğu ve üniversitelerin Çinli ve diğer Aşyalı öğrencileri kaybettiği ifade edildi.

'DERHAL DURDURULMALI'

“Küreselleşmiş uygarlık altında hiç kimse tek başına salgının üstesinden gelmez” denilen makalede, “Eğer ayrımcılık ve önyargıların ıremesine izin verilirse, o zaman insanlığın karşı kar-

şıya bulunduğu düşman sadece Kovid-19 salgını olmayacak” görüşü savunuldu.

Nature dergisinin makalesi, dünyada büyük yankı uyandırdı. Amerikan Ulusal İnceleme (National Review) internet sitesinde, Nature dergisinin söz konusu makalesine dayanarak yayınlanan haberde, bir virüsün ve onun yol açtığı hastalığın bir yerle ilişkilendirilmesinin sorumsuz bir eylem olduğu ve derhal durdurulması gerektiği kaydedildi.

TRAJEDİ OLUR

Sputnik'te yer alan bir haberde de şu ifadeler kullanıldı:

Dünyanın çıkış yolunun bilimsel araştırmaya bağımlı olduğu dönemde, eğer yeni koronavirüsün yol açtığı damgalama Aşyalı gençlerin uluslararası kampüslerden ayrılmasına, fırsatlardan vazgeçmesine ve araştırma ortamının daha da kötüleşmesine neden olursa, bu bir trajedi olacak.

Almanya Cumhurbaşkanı: Dünya artık farklı olacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ALMANYA Cumhurbaşkanı Frank-Walter Steinmeier, Paskalya tatili ve korona krizi nedeniyle bir konuşma yaptı. Normal koşullarda yılda bir kez Noel döneminde televizyonlardan vatandaşlara seslenen Almanya Cumhurbaşkanı koronavirüs nedeniyle istisna yaparak Paskalya tatilinde olan Almanlara seslendi. Steinmeier, korona krizinde sergiledikleri disiplin ve çaba için halka teşekkür etti. Alman birinci (ARD) ve ikinci (ZDF) televizyon kanallarından yayınlanan konuşmasında Steinmeier, “Ülkemizin geçen haftalarda sergilediği çabadan çok etkilendim” dedi. Almanya'daki ana haber bültenlerinden sonra yayınlanan konuşmada Steinmeier özetle şu açıklamalarda bulundu:

BİZE BAĞLI

“Pandemi bize gösteriyor ki, evet, savunmasızız. Belki de çok uzun süredir düşünülmez olduğumuza, sadece daha hızlı, daha yüksek, daha ileri gidebileceğimize inandık. Bu bir hataydı. Devletin şimdi kuvvetli bir şekilde müdahale etmesi doğrudur - televizyonu olmayan bir krizle karşı karşıyayız.

Dünya artık bu krizden sonra farklı olacak. Nasıl olacak? Bu bize bağlı! Bu krizde hepimizin her gün yaşadığımız olumlu ve olumsuz tecrübelerinden öğrenebiliriz.

İNSANLIK SINAVI

Dünyada ortak bir çıkış yolu mu arıyoruz, yoksa içimize kapanıp tecrit mi edeceğiz kendimizi? Aşı ve tedaviyi konusunda daha hızlı sonuç alabiliyoruz için tüm bilgiyi, tüm araştırmaları paylaşalım. En yoksul ülkelerin en fazla kırılganlığına sahip olduğunu unutmayalım, küresel bir ittifak oluşturalım. Hayır, bu salgın bir savaş değil. Milletler milletlerle, askerler askerlere karşı savaşmıyor. Bu yaşadıkları-

mız, insanlığımızın bir sınavıdır. İnsanlarda en kötüyü ve en iyiyi çağrıştıran bir sınav. Birbirimize içimizdeki en iyiyi gösterelim!

Ve bunu Avrupa'da da gösterelim! Komşularımız da güçlü ve sağlıklı olmadıkça Almanya krizden güçlü ve sağlıklı çıkamaz. Bu mavi bayrak burada sebep-siz değil (Avrupa Birliği bayrağı) Almanya'nın birleşmesinden otuz yıl sonra, savaşın bitiminden 75 yıl sonra, biz Almanlar sadece Avrupa'da dayanışmaya çağırılmıyoruz - bunu yapmamız zorundayız!

Dayanışma - bunun büyük bir kelime olduğunu biliyorum. Fakat şu anda herkes ve hepimiz, dayanışmanın ne anlama geldiğini çok somut, varoluşsal bir şekilde yaşamıyor muyuz?

FARKLI BİR TOPLUM OLACAĞIZ

Her gün gösterdiğiniz dayanışmaya, gelecekte daha fazlasına ihtiyacımız olacak! Bu krizden sonra farklı bir toplum olacağız. Korkulu, şüpheli bir toplum olmak istemiyoruz. Daha fazla güven, daha fazla saygı ve daha fazla güveni olan bir toplum olabiliriz.”

Steinmeier önümüzdeki dönemde birçok şeyin kolay olmayacağını da hatırlatarak, “Ancak biz Almanlar çok kolay olmayan şeyleri de yapıyoruz. Kendimizden çok şey bekliyor, birbirimize çok güveniyoruz. Bu durumun içinde büyüyebiliriz ve büyüyeceğiz de” diye konuştu.

Taburcu edilen Johnson'dan sağlıkçılara teşekkür

YENİ tip koronavirüs (Kovid-19) tedavisi gören İngiltere Başbakanı Boris Johnson tedavi gördüğü hastaneden taburcu edildi.

Koronavirüs nedeniyle dört gününü yoğun bakımda geçirdikten sonra St. Thomas Hastanesi'nden iyileşerek taburcu edilen Boris Johnson, “Onlara hayatımı borçluyum” dediği sağlık çalışanlarına teşekkür etti. Johnson, “Gerçekten hayatımı onlara borçluyum. Ne kadar teşekkür etsem az” ifadelerini kullandı.

Başbakanlık Ofisi tarafından yapılan açıklamada ise Johnson'ın durumunun iyileştiği ve ‘çok iyi ilerleme kaydetmeye

devam ettiği belirtildi.

26 Mart'ta koronavirüs testi pozitif çıkan Johnson, öksürük ve ateş belirtilerinin geçmemesi üzerine önce hastaneye kaldırılmış, ardından yoğun bakıma alınmıştı. Tedaviye yanıt veren Johnson, önceki gün yoğun bakımdan çıkarılmıştı.

Der Spiegel: Nükleer savaş başlıkları gizlice modernize edildi

DER Spiegel, ABD'nin Almanya'da bulunan B61 nükleer savaş başlıklarını geçen sonbaharda gizlice modernize ettiğini yazdı.

Alman medyasının en ünlü yayın organlarından Der Spiegel, yaklaşık 20 adet B61 nükleer başlığının iki gün boyunca Büchel yakınlarındaki askeri üsten bir nakliye uçağıyla taşındığını belirtti.

Ekim 2018'de, Rusya Stratejik Füze Kuvvetleri eski komutanı Viktor Yesin,

B61 termonükleer bombasının 12. nesle modernizasyonunun havacılık mühimmatını taktik silahlardan stratejik silahlara dönüştürdüğüne dikkat çekmişti.

B61-12'nin, B61'in modernize edilmiş versiyonu olduğu biliniyor. Bombanın daha önceki 80 kilotonluk gücü olduğu gibi koruduğu ve 1967'den bu yana çeşitli modifikasyonlardan 3 bin 155 adet B61 üretildiği belirtiliyor. Bu tür bombaların yaklaşık bin 200'ü şu anda NATO üslerinden tutuluyor.

SIVASSPOR TEKNİK DİREKTÖRÜ RIZA ÇALIMBAY DA 'ÖNCE SAĞLIK' DEDİ

FUTBOL İKİNCİ PLANDA

Bu sezon Süper Lig'in en başarılı takımlarından biri olan Sivasspor'un teknik direktörü Rıza Çalimbay koronavirüs salgını bittikten sonra liglerin çeşitli biçimlerde tamamlanabileceğini, gün itibarıyla en önemli konunun ise insan sağlığı olduğunu dile getirdi

SÜPER Lig'in şampiyonluk iddiası bulunan ekiplerinden Sivasspor'un teknik direktörü Rıza Çalimbay, ligin yeniden başlaması durumunda futbolcuların hazır hale getirilmesinde sıkıntı yaşamayacaklarını ancak şu anda futbolun ikinci planda olduğunu söyledi. Çalimbay, yaptığı açıklamada, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) tedbirleri kapsamında Sivas'taki evinde kaldığını belirtti.

Kovid-19'un Türkiye'de ortaya çıkmasının ardından ilk olarak Sivasspor tesislerini kapattıklarını ve çalışanlara izin verdiklerini anlatan Çalimbay, kendisinin de zamanını evinde değerlendirdiğini dile getirdi. Salgının ardından ilk olarak tesisi dezenfekte ettirip, kullanıma kapattıklarını belirten Çalimbay, Cumhuriyet Üniversitesinden gelen akademisyenlerin, futbolcuları Kovid-19 konusunda bilgilendirdiğini ifade etti.

FUTBOLCULARIYLA İLETİŞİM HALİNDE

Çalimbay, oyuncularla sürekli iletişim içinde olduğunu altını çizerek, şöyle konuştu: "Futbolcular, tesisimiz kapalı olsa da tesisdeki sahaları kullanabiliyorlar. Gelmek isteyen sahada, evde çalışmak isteyen evinde ferdi olarak antrenman yapabiliyor. Onlara neler yapmaları gerektiğini bildirdik. 'Kimse şehirden çıkmasın, eğer çıkmak zorundaysanız gittiğiniz yerde de evden ayrılmayın' dedik. Zaten iki günde bir futbolcular doktorla irtibata geçiyorlar. Bir sıkıntı varsa haberimiz oluyor."

Türkiye Futbol Federasyonunun mayıs ayı başında yapacağı toplantının ardından Süper Lig'de durumun netleşeceğini düşündüğünü aktaran Çalimbay, "Haziran ayının başı dediler ama biz oyuncularımıza biraz yavaş çalışmalarını, önlerinde uzun bir süre olduğunu söyledik. Eğer ligler haziran ayında başlarsa mayıs başında futbolcu arkadaşları toplamamız gerekir. İnşallah da öyle olur. O zamana kadar bir sorun olmazsa lige başlarız" dedi.

'LİGLERİ 1.5 AYDA TAMAMLAYABİLİRİZ'

Çalimbay, liglerin yeniden başlaması öncesinde, takımının form tutmakta sıkıntı yaşamayacağını savunarak, şunları kaydetti: "Oyuncuyu hazırlamak kadar kolay bir şey yok. Onlar önemli değil. Onları biz ayarlarız, zaman da var. Hazırlanmaları açısından hiçbir sıkıntı olmaz. İnşallah ligler tamamlanır. Ben aksini düşünmek istemiyorum. Ligler başlarsa bir ya da 1.5 ay içerisinde biteceğine inanıyorum."

Hayatta en önemli şeyin sağlık olduğunu vurgulayan Çalimbay, "Olaylar yatıştıktan sonra play-off ya da başka şeyler de olabilir. Ne olursa olsun oynanabilir. Bu ortamda kimse 'futbolu özledim' diyemez çünkü oyuncuların özledikleri tek şey aileleri ve arkadaşları. Ailem İstanbul'da, ben de gide-medim. Şu andaki bütün özlemim bu, futbol artık ikinci planda kaldı. Bu olaylar bittikten sonra futbol konuşulur" değerlendirmesinde bulundu.

Çalimbay, sözlerini, bu süreçte herkesin yetkililerin "evde kal" çağrısına uyması gerektiğini söyleyerek tamamladı.

Dalgakıran: Beşiktaş virüs kapmış gibiydi!

BEŞİKTAŞ Kulübü İkinci Başkanı Adnan Dalgakıran, görevi devraldıkları sırada siyah-beyazlı kulübün durumunun yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınına uğrayan dünyaya benzediğini söyledi. Ülkemizi de etkileyen koronavirüs salgınının planlarında değişikliğe sebep olmayacağını belirten Dalgakıran, Beşiktaş'ın dibi gördüğünü ve bu yüzden yaşanan süreçten fazla etkilenmeyeceklerini dile getirdi.

'FUTBOL ENDÜSTRİSİ DARALACAK'

Siyah-beyazlı kulübün yeni ve farklı gelir kaynaklarına ihtiyacı olduğunu ifade eden Dalgakıran, şunları aktardı: "Yaşanan süreç planlarımızda bir değişikliğe sebep olmayacak. Çünkü biz bu süreci zaten yaşıyorduk. Kongrede aldığımız Beşiktaş, koronavirüs vakasını yaşayan dünya gibiydi bizim için. Dolayısıyla buna göre planlar yaptık. Bizim için çok şey değişmedi. Beşiktaş zaten etkileneceği kadar etkilenmiş. Bu süreçten fazla etkilenmeyeceğiz çünkü bizim için daha dibi yok."

Dünya futbolunda koronavirüs salgını nedeniyle bütçelerin azalacağını kaydeden siyah-beyazlı yönetici, "Dünya futbol piyasasının dörtte birine düşeceğini düşünüyorum. Futbolda bu kadar yüksek rakamlardan bahsedilmez artık. Maliyetler de aşağı düşecek. Her şey aşağı gidecek. Futbol endüstrisinin bütçesi daralacak. Bu kadar büyük paralarla oynanmayacak. Spor ekonomisi çöktü" ifadelerini kullandı.

'BU YIL OYNANMAMIŞ KABUL EDİLSİN'

Koronavirüs salgını nedeniyle ertelenen lig maçlarının oynanamayacağını savunan Adnan Dalgakıran, "Ligin tescil edilmemesi, bu yılın oynanmamış sayılması gerektiğini düşünüyorum. Kaotik bir durum var. Kaotik durumlarda olası ihtimaller üzerinden konuşulur. Bu ligler seyircili oynatılacaksa, dünyada koronavirüs tehlikesi bitmiş demektir. Bir yandan da Amerika'da Trump'ın yanındaki adam '1.5 yıl sürecek' diyor. İnsan iyi şeyler duymak istiyor. İnsan sağlığı her şeyden önemlidir. Bir futbolcuya bir şey olursa, hepimiz vicdan azabı çekeriz" değerlendirmesinde bulundu.

Futbolcularla maaş indirimi konusunda görüşmeler yaptıklarını da kaydeden Dalgakıran, şunları söyledi: "UEFA ve TFF'nin koyduğu kurallar gereğince maaşları aşağı çekmek zorundayız zaten. Oyuncularla görüşmeler oluyor tabii ki ama 'maaşını şu kadar yapalım' üzerinden olmuyor. Mevcut durumun Türkiye'de ve dünyada oluşturduğu iklim, bunun sonucu, hep beraber neler yapabiliriz üzerinde ön konuşmalar yapıyor. Hepsisi bu gerçeklerin farkında ama bu gerçeklerle nasıl hareket

edeceklerini önümüzdeki dönem göreceğiz. Hep beraber uzlaşmayla bir yol bulacağız."

TFF Başkanı Nihat Özdemir'in, "Yeni bir mali yapılandırmanın gerekli olduğu herkes tarafından bilinmektedir" şeklindeki açıklamasına da değinen Dalgakıran, "Beşiktaş'ın yaptığı bu anlaşmanın yanlış olduğunu gelir gelmez söyledik. Bugünü görmek gerekmiyordu. Bu anlaşmayla ne bankalar paralarını alabilir ne kulüpler ayakta kalabilir. Hiçbir şey olmaz. Bu anlaşmanın 10 yıla uzaması gerekiyor. Bu süreçten sonra mecburen olması gerekiyor" şeklinde görüş belirtti.

Telefonla kota müjdesi

TOKYO Olimpiyat Oyunları'nda 61 kiloda Türkiye'yi temsil edecek milli karateci Meltem Hocaoglu Akyol, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgını nedeniyle eleme maçlarının iptal edilmesi sonrası kota aldığını telefonda öğrendiğini söyledi. Koronavirüs salgınından dolayı çalışmalarına evinde devam eden Avrupa ikincisi milli sporcu, video konferans yöntemiyle açıklamalarda bulundu.

Zorlu geçen sürecin olumlu yönlerine odaklanmaya çalıştığını anlatan 28 yaşındaki milli karateci, "Zor olduğunu biliyorum ama sürecin olumlu yönlerine bakmak lazım. Mesela olimpiyat kota maçları devam ediyordu ama koronavirüs nedeniyle iptal edildi. Ben kota sıralamasının içinde olduğum için Olimpiyata gitmeye hak kazandım. Böylece bunun bana bir artısı oldu. Yedi aylık bir evliliğim var ve bu zamanda kamplar ile maçlardan dolayı evde olamamıştım. İyi tarafından bakmaya çalışıyorum" diye konuştu.

KARATENİN İLK KEZ YER ALACAĞI OLİMPİYATLARDA O DA VAR

Gelecek yıla ertelenen ve karatenin ilk kez yer alacağı Tokyo Olimpiyatları'nda mücadele etmenin en büyük hayali olduğunu anlatan Meltem Hocaoglu Akyol, şu ifadeleri kullandı: "Karate ilk kez olimpiyatlarda yer alacak. Hayal bile edemeyeceğimiz bir şeydi. Çünkü bizim için en büyük organizasyon Dünya Şampiyonası'ydı. Artık önümüzde olimpiyatlar gibi bir hayal var. Açıklandığı ilk andan itibaren buna katılmak çok büyük bir rüyaydı. Şimdi gerçek oldu. Ken-

dimi buna odaklanmışım.

"Olimpiyatlara katılmaya hak kazandığımı evde telefonla öğrendim. Dünya sıralamasında ikinciydim ve bunun mutluluğunu değişik bir şekilde deneyimledim. Karatenin yer aldığı ilk olimpiyata katılarak tarihe geçmek çok heyecan verici. Sanırım bunun heyecanını ve tam anlamıyla ilerleyen zamanlarda daha iyi anlayacağım. Herhalde çocuklarım, torunlarım olduğunda ve bunu anlattığımda, benim için asıl değerini hissedeceğim."

YENİ HEDEF ALTIN MADALYA

Milli sporcu, bulunduğu seviyeye olimpiyatlarda mücadele etme hayaliyle geldiğini dile getirdi. Şimdiki hayatının olimpiyat şampiyonluğu olduğunu aktaran Meltem, "Bu aşamaya kadar beni getiren, olimpiyatlara gitme hayalimdi. Bunun en ucunda madalya ve olimpiyat şampiyonu olmak var. Ben de bunun sayesinde ilerledim. Ancak mevcut belirsizlik benim için çok rahatsız edici. Bunların üstesinden gelme mücadelesindeyiz. Müsabakalar, bir sporcunun hayatı boyunca üstesinden geldiği bir psikoloji ama şu anki karantina, vermemiz gereken bir sınav. Şu an öncelikle sağlıklı şekilde hayatımı idame ettirme psikolojisinin üstesinden gelmeye çalışıyorum" değerlendirmesinde bulundu.

Meltem Hocaoglu Akyol, evde yoğun ve tempolu antrenmanlar yapamadıklarını anlatarak, "Evde antrenmanlarla devam etmeye çalışıyorum. Çok şiddetli antrenmanlardan, evde elimizden geleni yapmaya düştük. Yapabildiklerimiz ölçüsünde kendimizi koruma altına almaya çalışıyoruz" ifadelerini kullandı.

Rüştü Reçber'den koronavirüs uyarısı

BİRÇOK ülkede olduğu gibi ülkemizde de ölümlü vakalara yol açan yeni tip koronavirüs (Kovid-19) teşhisiyle bir süre hastanede tedavi olduktan sonra taburcu edilen eski milli kaleci Rüştü Reçber, salgını herkesin ciddiye alması gerektiğini söyledi.

Internet üzerinden videolu bir mesaj yayımlayan Rüştü Reçber, "Birçoğunuzun bildiği gibi yakın zamanda Kovid-19 virüsüne yakalandım. Benim için zorlu ve uzun bir süreçti. Fakat doktorlarımızın yoğun çabası ve uyguladıkları tedaviyle virüsü yenmeyi başarabildik. Bu zorlu süreci atlattan biri olarak şunu söylüyorum ki, bu işin şakası yok. Herkesin, her yaş kesiminin ciddiye alması gerektiğini söylüyorum. Bizlerin iyiliği için devletimizin koymuş olduğu kurallara uyalım" diye konuştu.

'EVDE KALMAK OLMAZSA OLMAZIMIZ'

Salgının etkisini kaybetmesi için "Evde kal" uyarılarına uyulmasını gerektiğini söyleyen Reçber, "Temastan uzak duralım, mesafemizi iyi ayarlayalım. Olmazsa olmazımız, evde kalamız. Türkiye ve insanlık olarak bu savaşı kazanabilecek inancımız da var gücümüz de var. Yeter ki sabredelim" ifadelerini kullandı.

66.Yıl

Geçmişin izinde Geleceğin sözünde

Bizi biz yapanların her şartta yardımına koşmaya, sadece yılları değil değerleri de biriktirmeye, ne zaman ihtiyaç duysanız yanınızdaki güç olmaya söz verimiz. Yeni yaşamızda ve sonsuza kadar...

VakıfBank, Yanındaki Güç.

444 0 724 | vakifbank.com.tr

VakıfBank
Burası Sizin Yeriniz

 /vakifbank